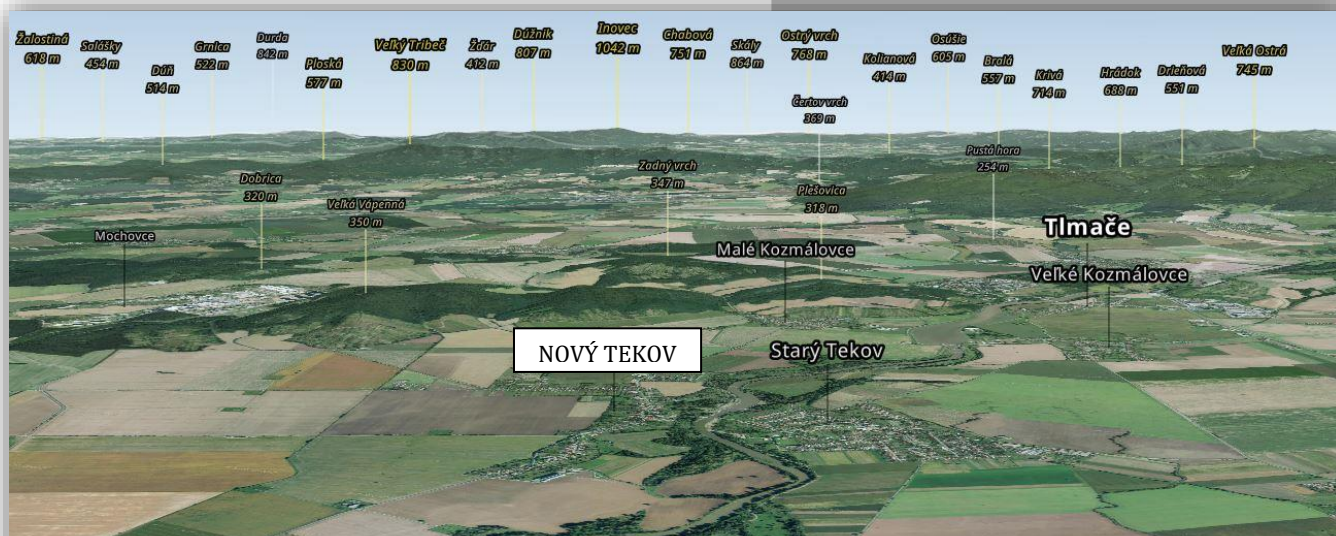

Územný plán obce Nový Tekov

Smerná časť

Návrh

Obstarávateľ:

Obec Nový Tekov
v zastúpení p. starosta Ladislav Nagy

Osoba odborne spôsobilá pre obstarávanie ÚPD:

Ing. arch. Gertrúda Čuboňová

Spracovateľ:

K2 ateliér, s.r.o., Dlhá 16, 949 01 Nitra

Zodpovedný projektant:

Ing.arch. Rastislav Kočajda, autorizovaný architekt
SKA(reg.č. spracovateľa :1260AA)

Vypracoval:

Ing.arch. Rastislav Kočajda,
Ing.arch. Miroslava Kočajdová,
Ing. Lucia Ďuračková

September 2024

Obsah

A.	SMERNÁ ČASŤ	5
a.1.	Základné údaje	5
a.1.1.	Hlavné ciele riešenia a problémy, ktoré územný plán rieši	5
a.1.2.	Vyhodnotenie doterajšieho územného plánu	7
a.1.3.	Údaje o súlade riešenia územia so zadáním	7
a.2.	Riešenie územného plánu obce	8
a.2.1.	Vymedzenie riešeného územia a jeho geografický opis	8
a.2.2.	Väzby vyplývajúce z riešenia a zo záväzných častí územného plánu regiónu	12
a.2.3.	Základné demografické, sociálne a ekonomické rozvojové predpoklady obce	20
a.2.4.	Riešenie záujmového územia a širšie vzťahy dokumentujúce začlenenie riešenej obce do systému osídlenia	27
a.2.5.	Návrh urbanistickej koncepcie priestorového usporiadania	29
a.2.6.	Návrh funkčného využitia územia obce s určením prevládajúcich funkčných území najmä obytného územia, zmiešaného územia, výrobného územia, rekreačného územia, vrátane určenia prípustného, obmedzujúceho a zakazujúceho funkčného využívania	33
a.2.7.	Návrh riešenia bývania, občianskeho vybavenia so sociálnou infraštruktúrou, výroby a rekreácie	40
a.2.7.1.	Obytné územia pre rodinnú bytovú výstavbu	41
a.2.7.1.	Obytné územia pre malopodlažnú bytovú zástavbu	43
a.2.7.2.	Obytné územia pre rodinnú a malopodlažnú výstavbu	43
a.2.7.3.	Územia občianskej vybavenosti - nekomerčnej/komerčnej	43
a.2.7.4.	Rekreačné územia - športoviská	43
a.2.7.5.	Rekreačné územia - územie viníc, záhradkárskych lokalít s rekreačnou funkciou	44
a.2.7.6.	Rekreačné územia - rekreačné územie agroturistiky	44
a.2.7.7.	Rekreačné územia - územie rekreácie s prírodným charakterom	44
a.2.7.8.	Výrobné územia - územia poľnohospodárskej a priemyselnej výroby a skladov	44
a.2.7.9.	Územie verejnej dopravnej infraštruktúry - parkovisko	44
a.2.7.10.	Územie verejnej technickej infraštruktúry - vodné hospodárstvo -čov	44
a.2.7.11.	Územie verejnej technickej infraštruktúry - zariadenia odpadového hospodárstva	44
a.2.8.	Vymedzenie zastavaného územia obce	45
a.2.9.	Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území	46
a.2.10.	Návrh na riešenie záujmov obrany štátu, civilnej ochrany, požiarnej ochrany a ochrany pred povodňami	52
a.2.10.1.	Záujmy obrany štátu	52
a.2.10.2.	Požiarna ochrana:	52
a.2.10.3.	Ochrana pred povodňami:	52
a.2.10.4.	Civilná ochrana obyvateľstva:	53
a.2.11.	Návrh ochrany prírody a tvorby krajiny	53
a.2.11.1.	Ekologická stabilita územia:	53
a.2.11.2.	Prvky úses	54
a.2.11.3.	Zásady tvorby niektorých funkčných plôch zelene:	62
a.2.11.4.	Princípy výsadby drevín v záujmovom území	63
a.2.11.5.	Vodné zdroje	64
a.2.11.6.	Poľnohospodársky pôdny a lesný fond	65
a.2.11.7.	Ekostabilizačné opatrenia	71
a.2.12.	Návrh verejného dopravného a technického vybavenia	72
a.2.12.1.	Cestné ťahy	72
a.2.12.2.	Hlavné pešie ťahy	73
a.2.12.3.	Odvodnenie	73
a.2.12.4.	Hromadná doprava	73
a.2.12.5.	Statická doprava	73
a.2.12.6.	Železničná doprava	73
a.2.12.7.	Letecká doprava	73
a.2.12.8.	Cyklistická doprava	74
a.2.12.9.	Vodná doprava	74
a.2.12.10.	Vodné hospodárstvo	74
a.2.12.11.	Plynofikácia	77

a.2.12.12.	Elektrifikácia	79
a.2.12.13.	Telekomunikácie	82
a.2.13.	Koncepcia starostlivosti o životné prostredie	83
a.2.13.1.	Ovzdušie	83
a.2.13.2.	Vegetácia	83
a.2.13.3.	Odpadové hospodárstvo	87
a.2.13.4.	Hluk a vibrácie	90
a.2.13.5.	Žiarenie	90
a.2.14.	Vymedzenie a vyznačenie prieskumných území, chránených ložiskových území a dobývacích priestorov	91
a.2.15.	Vymedzenie plôch vyžadujúcich zvýšenú ochranu	91
a.2.15.1.	Územia znehodnotené ťažbou	91
a.2.15.2.	Zosuvné územia	91
a.2.15.3.	Kultúrne dedičstvo	91
a.2.16.	Vyhodnotenie perspektívneho použitia poľnohospodárskej pôdy a lesnej pôdy	92
a.2.16.1.	Vyhodnotenie perspektívneho použitia poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely	92
a.2.16.2.	Návrh vyňatia lesných pozemkov z plnenia funkcie lesa	96
a.2.17.	Hodnotenie navrhovaného riešenia	96

Zoznam tabuliek:

TAB. 1	ROZLOHA OBCE NOVÝ TEKOV	8
TAB. 2	VÝVOJ POČTU OBYVATEĽSTVA	20
TAB. 3	VÝVOJ PRIRODZENÉHO A MIGRAČNÉHO POHYBU OBYVATEĽSTVA ZA OBDOBIEROKOV 2002-2021	21
TAB. 4	OBYVATEĽSTVO PODĽA POHLAVIA	21
TAB. 5	ZÁKLADNÉ VEKOVÉ KATEGÓRIE	22
TAB. 6	OBYVATEĽSTVO PODĽA VEKU A POHLAVIA (R.2021)	22
TAB. 7	OBYVATEĽSTVO PODĽA NÁRODNOSTI (R.2021)	24
TAB. 8	OBYVATEĽSTVO PODĽA NÁBOŽENSKÉHO VYZNANIA (R.2021)	24
TAB. 9	OBYVATEĽSTVO PODĽA VZDELANIA (R.2021)	25
TAB. 10	DOMOVÝ FOND PODĽA TYPU BUDOVY	25
TAB. 11	ŠTRUKTÚRA BYTOVÉHO FONDU	25
TAB. 12	DOMOVÝ FOND PODĽA OBDOBIA VÝSTAVBY	26
TAB. 13	ZOZNAM ROZVOJOVÝCH LOKALÍT	34
TAB. 14	NÁVRH ROZŠÍRENIA HRANÍC ZASTAVANÉHO ÚZEMIA OBCE	45
TAB. 15	VÝVOJ POĽNOHOSPODÁRSKEJ A NEPOĽNOHOSPODÁRSKEJ PÔDY	67
TAB. 16	ŠTRUKTÚRA POĽNOHOSPODÁRSKEJ PÔDY	68
TAB. 17	ŠTRUKTÚRA NEPOĽNOHOSPODÁRSKEJ PÔDY	70
TAB. 18	POĽOVNÍCKE REVÍRY	71
TAB. 19	VÝPOČET POTREBY VODY	75
TAB. 20	STAV PLYNOFIKÁCIE DOMOVÉHO FONDU	77
TAB. 21	POTREBA PLYNU	78
TAB. 22	SPOTREBA ELEKTRICKEJ ENERGIE V NAVRHOVANÝCH LOKALITÁCH	80
TAB. 23	ZARADENIE ODPADOV, KTORÉ SA MÔŽU KOMPOSTOVAŤ NA OBECEJ KOMPOSTÁRNI PODĽA KATALÓGU ODPADOV	88
TAB. 24	PREHĽAD NAVRHOVANÝCH LOKALÍT	93

Zoznam grafov:

GRAF 1	VÝVOJ PRÍRASTKOV OBYVATEĽSTVA	21
GRAF 2	PODIEL POĽNOHOSPODÁRSKEJ A NEPOĽNOHOSPODÁRSKEJ PÔDY V ÚZEMÍ	67
GRAF 3	PODIEL JEDNOTLIVÝCH DRUHOV POZEMKOV VZHLADOM K CELKOVEJ PLOCHE ÚZEMIA (R.2021)	67
GRAF 4	POROVNANIE ŠTRUKTÚRY POĽNOHOSPODÁRSKEHO PÔDNEHO FONDU	68
GRAF 5	PERCENTUÁLNE ZASTÚPENIE POĽNOHOSPODÁRSKEHO PÔDNEHO FONDU	68
GRAF 6	PERCENTUÁLNE ZLOŽENIE POĽNOHOSPODÁRSKEJ PÔDY	70
GRAF 7	POROVNANIE ŠTRUKTÚRY NEPOĽNOHOSPODÁRSKEJ PÔDY	70
GRAF 7	ODPADY, ZDROJ (24), ÚDAJE O MNOŽSTVE V TONÁCH	90

Použité skratky:

BPEJ	Bonitovaná pôdno-ekologická jednotka
CO	Civilná ochrana
ČOV	Čistiareň odpadových vôd
HBV	Hromadná bytová výstavba
CHVU	Chránené vtáčie územie
IBV	Individuálna bytová výstavba
JRD	Jednotné roľnícke družstvo
K.Ú	Katastrálne územie
MU	Mimoriadna udalosť
OSŽP	Odbor starostlivosti o životné prostredie
OÚ	Okresný úrad
OV	Občianska vybavenosť
OZ	Odštepny závod
PaR	Prieskumy a rozbory
PD	Poľnohospodárske družstvo
POH	Program odpadového hospodárstva
PPÚ	Projekt pozemkových úprav
PZPH	Prevencia závažných priemyselných havárií
RD	Rodinný dom
RÚVZ	Regionálny úrad verejného zdravotníctva
SAV	Slovenská akadémia vied
SES	Stupeň ekologickej stability
SHR	Samostatne hospodáriaci roľník
SKUEV	Územie európskeho významu
SODB	Sčítanie obyvateľov, domov a bytov
SR	Slovenská republika
SSC	Slovenská správa ciest
STN	Slovenská technická norma
SVP	Slovenský vodohospodársky podnik
ŠÚ	Štatistický úrad
TP	Technické predpisy
TTP	Trvalý trávny porast
TUR	Trvalo udržateľný rozvoj
ÚPD	Územnoplánovacia dokumentácia
ÚPN-O	Územný plán obce
ÚPN-R NR	Územný plán regiónu Nitrianskeho kraja
ÚPN-Z	Územný plán zóny
ÚSES	Územný systém ekologickej stability
ÚZPF	Ústredný zoznam pamiatkového fondu
VN	Vodná nádrž
VPS	Verejnoprospešné stavby
ZaDč.	Zmeny a doplnky číslo
ŽP	Životné prostredie
ŽSR	Železnice slovenskej republiky

A. SMERNÁ ČASŤ

A.1. ZÁKLADNÉ ÚDAJE

<i>Obstarávateľ :</i>	Obec Nový Tekov, v zastúpení p. starosta Ladislav Nagy
<i>Spracovateľ :</i>	K2 ateliér,s.r.o. Dlhá 16, 949 01 Nitra
<i>Zodpovedný projektant</i>	Ing.arch. Rastislav Kočajda, autorizovaný architekt SKA (reg.č. spracovateľa :1260AA)
<i>Vypracoval</i>	Ing.arch. Rastislav Kočajda, Ing.arch. Miroslava Kočajdová, Ing. Lucia Ďuračková

Osoba odborne spôsobilá pre obstarávanie ÚPP a ÚPD: Ing. Gertrúda Čuboňová

SÚPIS POUŽITÝCH ÚPP PODKLADOV

Východným podkladom pre spracovanie ÚPN- obce Nový Tekov je nadradená dokumentácia - Územný plán regiónu Nitrianskeho kraja, ktorý bol schválený uznesením č. 113/2012 z 23. riadneho Zastupiteľstva Nitrianskeho samosprávneho kraja, konaného dňa 14. mája 2012 a ktorého záväzná časť bola vyhlásená Všeobecne záväzným nariadením č. 2/2012 zo dňa 14. mája 2012, vrátane Zmien a doplnkov č.1 k Územnému plánu regiónu Nitrianskeho kraja (ÚPN-R NR ZaDč.1), ktoré boli schválené uznesením č. 206/2015 z 18. riadneho zasadnutia zastupiteľstva Nitrianskeho samosprávneho kraja, konaného dňa 26.októbra 2015 a ktorého záväzná časť bola vyhlásená Všeobecne záväzným nariadením č.6/2015 s platnosťou od 25.novembra 2015.

Mapové podklady

- Digitálna mapa katastra
- Ortofotomapy

A.1.1. HLAVNÉ CIELE RIEŠENIA A PROBLÉMY, KTORÉ ÚZEMNÝ PLÁN RIEŠI

Dôvody pre obstaranie územného plánu

Obec Nový Tekov pre svoj správny rozvoj a z dôvodu nových známych zámerov v území potrebuje novú komplexnú územnoplánovacia dokumentáciu (ÚPD). Obec má územný plán obce (ÚPN-o) spracovaný v rokoch 1994-1997 organizáciou SAN-HUMA 90 s.r.o. ÚPN-o bol schválený zastupiteľstvom obce na zasadnutí č.5, dňa 28.06.1995. Vzhľadom k tomu, že neexistuje kompletná ÚPD, ÚPN-O nebol aktualizovaný, ani neexistujú záznamy o jeho preskúmaní, čím ÚPN-O stráca záväznosť, obec sa rozhodla obstarat' novú ÚPD od počiatočnej fázy prieskumov a rozborov (PaR).

Zadanie je prvou etapou, ktorá je v procese obstarávania ÚPD schvaľovaná. Prípravné práce boli započaté v septembri 2022, PaR boli spracované v októbri 2022 - marci 2023, ktoré dokumentujú stav obce v súčasnosti a sú podkladom pre vypracovanie zadania. Spracovateľom ÚPN obce Nový Tekov je firma K2 ateliér, s.r.o., Nitra. PaR sú vypracované v zmysle zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (SZ), a vyhlášky č. 55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch (ÚPP) a územnoplánovacej dokumentácii (ÚPD).

Na vypracovanie ÚPD obce existuje niekoľko závažných dôvodov :

- obec Nový Tekov nemá kompletnú dokumentáciu spracovaného ÚPN obce, dokumentácia sa nenachádza ani v registratúre Okresného úradu Nitra, Odbor výstavby a bytovej politiky, na ktorý bola presunutá kompetencia bývalého krajského stavebného úradu v oblasti územného plánovania v zmysle §28 Zákona č.50/1976 Zb. - Uloženie územno-plánovacej dokumentácie - bod č.3
- podľa stanoviska obce nebol ÚPN-O od jeho vypracovania aktualizovaný a nejednotlivé záznamy o jeho preskúmaní. Na základe uvedeného v zmysle §141 Zákona č.50/1976 Zb. bod 10 "Územnoplánovacia dokumentácia schválená do 1.augusta 2000, ktorá nebola do 31.júla 2006 aktualizovaná ani preskúmaná podľa §30 dos. 4, stráca od 1.augusta 2006 záväznosť."
- V zmysle zákona §28 Zákona č.50/1976 Zb. - Uloženie územno-plánovacej dokumentácie bod č.5 Orgán územného plánovania, ktorý obstaráva ÚPD, vyhotoví o obsahu územného plánu registračný list, ktorý spolu s kópiou uznesenia o schválení doručí ministerstvu. Po preverení v aplikácii INFOREG - územno-plánovacia dokumentácia obcí, vedenú ministerstvom dopravy a výstavby SR, obec Nový Tekov nemá v systéme registračný list ÚPD.
- obec pre svoj ďalší plánovaný rozvoj potrebuje vypracovať novú ÚPD, od počiatočnej fázy PaR, aby pre svoj súčasný stav a ďalší rozvoj mala tento základný dokument rozvoja obce v podobe prehľadnej, aktuálnej a ucelenej.

Určenie hlavných cieľov rozvoja územia vyjadrujúcich rozvojový program spracovateľa

Základné ciele rozvoja riešeného územia obce Nový Tekov predstavujú koordináciu jednotlivých jestvujúcich a novonavrhovaných funkčných plôch (obytné zóny, občianska vybavenosť, výroba a rekreácia), s riešením dopravy a technickej infraštruktúry pri zachovaní dôrazu na ochranu zložiek životného prostredia a tvorby krajiny.

Hlavné ciele rozvoja v rámci zadania:

- Na základe vykonaných PaR v zastavanom území a v katastrálnom území obce navrhnuť optimálny rozvoj obce na nasledujúce obdobie,
- zapracovať všetky zámery, štúdie a projekty do územného plánu,
- vytvoriť územno-technické predpoklady pre rozvoj bytovej výstavby a spôsob využitia pozemkov, na ktorých sa nachádzali neobývané, ťažko poškodené domy,
- vytvoriť územno-technické predpoklady pre rozvoj občianskej vybavenosti, rekreácie a športových aktivít,
- vytvoriť územno-technické podmienky pre rozvoj ľahkého priemyslu a drobného podnikania - tvorba nových pracovných príležitostí v súlade s požiadavkami na zachovanie zdravého životného prostredia,
- vytvoriť predpoklady pre rozvoj turistiky, agroturistiky, prechodného ubytovania,
- podporiť rozvoj rekreačných aktivít na miestnej, regionálnej a príp. i na nadregionálnej úrovni,
- zabezpečiť vyvážený udržateľný hospodársky a sociálny rozvoj obce s dlhodobým programom postupného naplňovania zámerov obce a vytvárania podmienok pre plnohodnotné uspokojovanie životných potrieb jej obyvateľov,
- vytvoriť územno-technické podmienky pre rozvoj technickej infraštruktúry a vybavenosti,
- v celom riešenom území navrhnuť výsadbu stromovej a krovitej vegetácie s cieľom posilniť ekologickú stabilitu územia,
- vymedziť chránené územia, objekty a ochranné pásma a zabezpečiť ochranu historického dedičstva, ochranu prírody, tvorby krajiny a ekosystémov,
- prehliadť a usmerniť koncepčné zámery, ale aj limity a lokálne obmedzenia, vyplývajúce z nadradenej územnoplánovacej dokumentácie, z jej záväzných častí a z ostatných územnoplánovacích podkladov a odvetvových koncepcií,
- Je potrebné zosúladiť záujmy obecné so záujmami celospoločenskými rešpektovaním Územného plánu regiónu Nitrianskeho kraja a jeho zmien a doplnkov č.1,

- Určiť základné regulatívy rozvoja a využívania územia,
- V obci je evidovaný záujem o výstavbu, je preto potrebný základný nástroj na jej riadenie a reguláciu,
- Zabezpečenie optimálnych zásad vecnej a časovej koordinácie stavebnotechnických priestorových a územných aktivít v obci a príľahlej krajine,
- Umožniť rozvoj vitálnych funkcií obce, rozvoj výroby a služieb a podnikateľských aktivít,
- Definovať a popísať problémy v území a navrhnúť možné riešenie,
- Upriamiť pozornosť na riešenie ekologických problémov obce a rešpektovať nové zmeny technického, civilizačného a sociálno-ekonomického charakteru.

A.1.2. VYHODNOTENIE DOTERAJŠIEHO ÚZEMNÉHO PLÁNU

Obec má spracovaný územný plán, avšak:

- obec Nový Tekov nemá kompletnú dokumentáciu spracovaného ÚPN obce, dokumentácia sa nenachádza ani v registratúre Okresného úradu Nitra, Odbor výstavby a bytovej politiky, na ktorý bola presunutá kompetencia bývalého krajského stavebného úradu v oblasti územného plánovania v zmysle §28 Zákona č.50/1976 Zb. - Uloženie územno-plánovacej dokumentácie - bod č.3,
- podľa stanoviska obce nebol ÚPN-o od jeho vypracovania aktualizovaný a nejestvujú záznamy o jeho preskúmaní. Na základe uvedeného v zmysle §141 Zákona č.50/1976 Zb. bod 10 "Územnoplánovacia dokumentácia schválená do 1.augusta 2000, ktorá nebola do 31.júla 2006 aktualizovaná ani preskúmaná podľa §30 dos. 4, stráca od 1.augusta 2006 záväznosť."
- V zmysle zákona §28 Zákona č.50/1976 Zb. - Uloženie územno-plánovacej dokumentácie bod č.5 Orgán územného plánovania, ktorý obstaráva ÚPD, vyhotoví o obsahu územného plánu registračný list, ktorý spolu s kópiou uznesenia o schválení doručí ministerstvu. Po preverení v aplikácii INFOREG - územno-plánovacia dokumentácia obcí, vedenú ministerstvom dopravy a výstavby SR, obec Nový Tekov nemá v systéme registračný list ÚPD.

Je treba plánovite odstraňovať negatívne javy spôsobené minulým vývojom a nadviazať na pozitívne dielčie projekty jednotlivých budov občianskej vybavenosti, zastavovacie plány rodinných domov a plány inžinierskych sietí v obci, ktoré boli počas budovania obce zrealizované.

Všetky informácie o území je potrebné doplniť o informácie a ciele nadradenej dokumentácie - Územného plánu regiónu Nitrianskeho kraja a jeho Záväznej časti, ktorá bola vyhlásená Všeobecne záväzným nariadením Nitrianskeho samosprávneho kraja č. 2/2012 vrátane zmien a doplnkov č.1, ktoré boli vyhlásené všeobecne záväzným nariadením č.6/2015.

Územný plán z roku 1994 rieši rozvojové lokality obce, ktoré sa do veľkej miery premietli aj do nového územného plánu obce, podľa, ktorého obec do nedávna plánovala svoj rozvoj. Nový územný plán nadväzuje na toto riešenie a rozšírením obce vytvára obec jeden celok.

A.1.3. ÚDAJE O SÚLADE RIEŠENIA ÚZEMIA SO ZADANÍM

Zadanie je spracované v zmysle zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov a vykonanými Prieskumami a rozbormi, ktoré sú prvou fázou nevyhnutnou pre spracovanie nového územného plánu (ÚPN) obce Nový Tekov.

Zadanie bolo schválené na zasadnutí obecného zastupiteľstva v Novom Tekove dňa 29.11.2023 č. uznesenia 80/2023/8.

Na základe verejného prerokovania zadania ÚPN-o s dotknutými orgánmi štátnej správy, organizáciami a verejnosťou, obstarávateľ – obec Nový Tekov sa dopracovalo k riešeniu, ktoré spĺňa požiadavky na základné urbanistické riešenie priestorového usporiadania a funkčného využívania územia a komplexnosti navrhovaného riešenia, kapacity verejného dopravného, technického vybavenia územia a verejnoprospešných stavieb.

Návrh územného plánu je riešený invariantne a je v súlade so Zadaním, ktoré bolo schválené dňa 29.11.2023 č. uznesenia 80/2023/8.

V základných rysoch sa návrh rovná zadaniu, ktorý sa snaží zastavané územie obce využiť tak, aby jednotlivé časti funkčne a priestorovo na seba nadväzovali a navzájom sa dopĺňali.

Návrh územného plánu obce v zásade rešpektuje vymedzenie riešeného územia a hlavné úlohy riešenia stanovené Zadaním. Požiadavky na rozvoj bývania, občianskej vybavenosti, rekreácie a športu, technického vybavenia a požiadavky z hľadiska starostlivosti o životné prostredie a zachovania kultúrnych pamiatok sú rešpektované v rozsahu schváleného Zadania.

ÚPN-obce rieši principiálne všetky pozemky s rodinnými domami tak, aby boli zachované a dodržané optimálne rozmery RD a vzdialenosti medzi nimi. Všetky prieluky v existujúcej zástavbe je možné zastavať.

A.2. RIEŠENIE ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE

A.2.1. VYMEDZENIE RIEŠENÉHO ÚZEMIA A JEHO GEOGRAFICKÝ OPIS

Záujmové územie je vymedzené katastrálnym územím (k.ú.) obce Nový Tekov, ktorého rozloha činí 2970,1ha.

Kód obce	502596
Nadmorská výška	171m.n.m.
Počet obyvateľov	897 (k 31.12.2021)
Priemerná hustota obyvateľstva	28,89 obyv./km ²

výmera	k.ú. Marušová (m2)	k.ú. Nový Tekov (m2)	spolu (m2)
k.ú.	4 864 309	24 836 400	29 700 709
zastavané územie	184 871	850 035	1 034 906
mimo zast. Územia	4 679 438	23 986 365	28 665 803

Tab. 1 Rozloha obce Nový Tekov

Obec Nový Tekov sa nachádza v Levickom okrese, ktorý spadá do Nitrianskeho kraja. Tiahne sa pozdĺž pravého brehu rieky Hron v nadmorskej výške od 160-tich metrov do 350 m na morom. Jeho celková výmera 2970,1ha. Najvyšším kopcom je Veľká Vápenná. Súčasťou obce sú takisto časti Marušová, Šándorhalma a Podvinica.

Kataster obce Nový Tekov hraničí s týmito susediacimi katastrami:

Na severe – s k. ú. obce Nemčiňany

Na severovýchode - s k.ú. obce Malé a Veľké Kozmálovce

Na juhu – s k. ú. Kalnice (obec Kalná nad Hronom), k. ú. Rohožnica (obec Veľký Ďur)

Na juhozápade - k. ú. Dolný Ďur, K.Ú Horný Ďur (obec Veľký Ďur)

Na východe – s k. ú. obce Starý Tekov

Na západe – s k. ú. Mochovce (obec Kalná nad Hronom)

Geomorfológia a geológia územia

Existencia Karpát a podunajských nížin podmieňuje veľké kontrasty nadmorských výšok, pestrosť geologickej stavby, tvaru reliéfov a ostatných prírodných zložiek. Nový Tekov leží v oblasti Podunajskej nížiny, v celku Podunajská pahorkatina (čiastočne do územia zasahujú Štiavnické vrchy – podcelok Kozmálovské vršky), čo vplýva na chod teplôt, zrážok, rozloženie pôd, rastlínstva a živočíšstva, ktorých najvýznamnejším determinantom v podmienkach Slovenska je nadmorská výška. Polohe, vzhľadom na nadmorskú výšku je preto potrebné venovať osobitú pozornosť. Väčšina územia obce Nový Tekov svojou nadmorskou výškou (163 - 350 m.n.m.) spadá do územia nížin (do 300 m.n.m.),

ktoré zaberajú až 41% územia Slovenska s celkovou rozlohou 20 045 km² a sú z hospodárskeho hľadiska najdôležitejšie. Je súčasťou najväčšej nížiny na Slovensku (Podunajskej), ktorá sa rozprestiera od Bratislavy až po Šahy na rozlohe 12 000 km² (1)

V zmysle geomorfologického členenia (Atlas krajiny Slovenskej republiky 2002) patrí väčšia časť k.ú. obce do Alpsko-himalájskej sústavy, jej podsústavy Panónskej panvy, jej provincie Západopanónskej panvy, jej subprovincie Malej Dunajskej kotliny, jej oblasti Podunajskej nížiny, jej celku Podunajská pahorkatina. Do spomínaného územia zasahuje podcelok Hronská pahorkatina svojimi časťami Hronská tabuľa a Bešianska pahorkatina a podcelok Hronská niva. Zo severu na územie obce Nový Tekov zasahujú Štiavnické vrchy (svojim podcelkom Kozmálovské vršky) patriace do oblasti Slovenského stredohoria, subprovincie Vnútrotných Západných Karpát, provincie Západných Karpát, podsústavy Karpát, Alpsko-himalájskej sústavy. Najčastejšie sa rezba reliéfu vyjadruje pomocou relatívnej výškovej (vertikálnej) členitosti. Relatívna výšková členitosť reliéfu sa najčastejšie určuje na základe siete kruhov s polomerom 2 km, na ktorých sa sleduje rozdiel medzi najnižším a najvyšším bodom. Na základe takto zostrojenej mapy bolo vyčlenených na Slovensku 7 typov reliéfu, z ktorých na územie obce Nový Tekov zasahujú len 2. Roviny sú najrozšírenejšie územia Slovenska a zaberajú 22,5% rozlohy štátu. Predstavujú rovinaté a mierne zvlnené územia, kde výškový rozdiel medzi najnižším a najvyšším bodom na ploche kruhu s polomerom 2 km neprevyšuje 30 m. Pahorkatiny majú reliéf so širokými chrbtami, úvalinami a úvalinovými dolinami. Vznikli predovšetkým na slabo spevnených a menej odolných horninách na styku pohorí a nížin a v kotlinách. V morfoštruktúrach rozlišuje hlavné typy erózo-denudačného reliéfu a vybrané typy reliéfu. Najvýraznejšou exogénnou silou, modelujúcou k.ú., sú tečúce toky. Činnosť riek spočíva v erózii, transporte a sedimentácii. Striedavým zanášaním a prehlbovaním dno dolín vznikli v štvrtohorách pozdĺž riek stupne terás. Najnižší a zároveň najmladší stupeň (holocénny), v ktorom rieky tečú, sa nazýva riečna niva. Riečne nivy vznikli rozširovaním, bočnou eróziou a akumuláciou riečnych sedimentov. Na niektorých miestach sa vo vrstvách neogénnych sedimentov vyskytujú vrstvy pieskovcov, slabo stmelených alebo aspoň priepustných štrkov, prípadne vápencov. V takýchto prípadoch vznikli tabuľové štruktúry. V miestach, kde sú neogénne kryhy rozlámané a mierne sklonené vznikajú tvary s o niečo strmšími svahmi. V týchto miestach je hlbšia rezba reliéfu (pôsobením vody) a hustejšia sieť dolín a úvalín (1)

Katastrálne územie Nového Tekova spadá do štruktúrno-geologického pásma neogénnej kotliny, ktoré začali vznikať už v paleogénne pri vrásnení flyšu, ale predovšetkým v neogéne. Vtedy vznikali hlboké zlomy, pozdĺž ktorých sa Vnútrotné Karpaty lámali na kryhy, ktoré sa v severnej časti prevažne dvíhali a v južnej prevažne klesali. Takto vznikli na juhu veľké kotliny Panónskej panvy. Medzi dvíhajúcimi sa kryhami karpatských pohorí sa diferencovali menšie vnútrokarpatské kotliny, ktoré boli spočiatku zaliate morom, potom sa vysladzovali na jazerá. V nich sa ukladali morske a jazerné sedimenty: štrky, piesky, íly a tufity. Podľa hĺbky sedimentačnej depresie a dĺžky ukladania majú tieto sedimenty rozličnú hrúbku, v k.ú. obce však priamo na povrch nevystupujú. Podložie neogénnych sedimentov je tvorené mezozoickým karbonátovými a granitoidnými horninami kryštalinika v rôznej hrúbke. V nadloží sedimentov terciéru sa na celom území nachádzajú kvartérne sedimenty. Územie obce je pokryté fluvialnými, eolickými a deluvialnými sedimentmi. Fluvialne sedimenty naniesli rieky na miestach, kde mali menšiu transportačnú silu. Z eolických sedimentov sa na území vyskytujú: spraše a sprašové hliny. Spraše majú obvykle rovnomerné zloženie, nie sú vrstevnaté. Sprašové hliny sú soliflukciou alebo roncom premiestnené spraše. Deluvialne sedimenty vznikli premiestňovaním zvetralín po svahoch (1).

Klimatické podmienky

Podľa Končekovho členenia spadá územie Nového Tekova do teplej klimatickej oblasti, ktorá má ročne viac ako 50 letných dní (maximálna teplota 25°C a vyššia). Zaberá nížinné časti Slovenska, odkiaľ vybieha pozdĺž riek do dolín a nižšie položených kotlin. Vystupuje do nadmorskej výšky 400 m.n.m. Na k.ú. zasahujú dva okrsky: okrskok teplý, suchý, s miernou zimou a okrskok teplý, mierne suchý, s miernou zimou. Pre celé územie je charakteristická nížinná klíma s dlhým až veľmi dlhým, teplým a suchým letom, mierne teplou, suchou až veľmi suchou zimou s malou početnosťou dní so snehovou

pokrývkou (40 dní). Priemerné mesačné teploty sa pohybujú počas roka od -3°C v januári do $19,5^{\circ}\text{C}$ v júli. Priemerná ročná teplota územia dosahuje hodnotu 9 až $9,5^{\circ}\text{C}$. Oblasť je zrážkovo deficitná pričom priemerný ročný úhrn zrážok sa pohybuje od 550 do 600 mm, kde 300 – 330 mm spadne vo vegetačnom období. Za príčinu nedostatku atmosferických zrážok možno považovať fakt, že Podunajská nížina leží v zrážkovom tieni Malých Karpát a predhoria Álp. V oblasti prevládajú severozápadné vetry. Táto oblasť patrí medzi najveternejšie. V ročnom chode sú najveternejšími mesiacmi február a marec, kým najmenej veterný býva september. Priemerná rýchlosť vetra dosahuje 4 m.s^{-1} , zastúpenie bezvetria je 33%. Oblačnosť vyjadruje percento pokrytia oblohy oblakmi. Najväčšia oblačnosť býva v lete popoludní a v zime ráno a dopoludnia. Najoblačnejší býva december a najmenej oblačný august alebo september (1).

Hydrologické podmienky

Územie katastra Nového Tekova je odvodňované riekou Hron a jeho pravostrannými prítokmi: Malokozmálovský potok, Ulička, Šándorhalský kanál. Hron je rieka so snehovo-dažďovým režimom odtoku s najvyšším vodným stavom v marci až máji a naopak s najnižším vodným stavom v októbri až novembri. Špecifický odtok z tohto územia je $13\text{ l.s}^{-1}\text{km}^2$, koeficient odtoku je 40% až 60%. Hron spolu so svojimi prítokmi vytvára perovitú riečnu sieť. Vytvára podobný, ale kratší oblúk ako Váh. Pramení pod Kráľovou hoľou z južnej strany. Do Dunaja sa vlieva pri Štúrove. Prerezáva najmä sopečné Slovenské Stredohorie, kde si od konca neogénu nestačil vytvoriť rozvinutú sieť prítokov. Dĺžka toku Hrona je 298 km, plocha povodia je $5\,454\text{ km}^2$ a dlhodobý priemerný prietok v Novej Bani je $49,5\text{ m}^3/\text{s}$. Malokozmálovský potok je pravostranným prítokom Hrona, prameniaticim v katastri obce Malé Kozmálovce a vlievajúcim sa do Hrona na území obce Nový Tekov. Ulička a Šándorhalský kanál sú pravostrannými prítokmi Hrona, prameniaticimi v katastrálnom území Nového Tekova a vlievajúcimi sa do Hrona južne od Nového Tekova v katastri obce Kalná nad Hronom. Podzemné vody sú viazané predovšetkým na štrky a piesky riečnych nív, terás a náplavových kužeľov. Veľké množstvo zásob podzemnej vody v týchto sedimentoch podmieňuje ich dobrú priepustnosť, značný rozsah a mocnosť. Dopĺňané sú predovšetkým priesakom vody z riek, v menšej miere zrážkami (1)

Pedologické podmienky

Pôda je samostatný prírodný útvar, ktorý vznikol premenou vrchnej časti zemskej kôry, pôsobením organizmov na horniny za účasti vzduchu, vody a slnečnej energie. Na utváranie pôdných typov a ich vlastností majú vplyv všetky zložky fyzikogeografickej sféry. Zákonitosti priestorového rozloženia možno rozdeliť do dvoch modelov: zonálny a azonálny. K tvorbe zonálnych typov pôd dochádza približovaním sa k pohoriu, pričom dochádza predovšetkým ku klimatickým zmenám. To podmieňuje rozrôznenie vodného režimu v pôdach, ktorý najvýraznejšie pôsobil pri utváraní pôdných typov. Charakteristickým vodným režimom pôd na študovanom území je nepremývny vodný režim, ktorý sa vyznačuje vyrovnanou bilanciou medzi zrážkami a výparom, v dôsledku čoho je v pôde rovnováha medzi presakovaním vody nadol a vzliňaním nahor. Kolobeh vody sa spravidla obmedzuje len na pôdny profil a tak ľahko rozpustné látky zostávajú v pôde, takže pôdy ostávajú minerálne bohaté. Ich reakcia je prevažne neutrálna. V našich podmienkach je nepremývny vodný režim vhodný na pôdotvorný proces hromadenia humusu, výsledkom ktorého vznikajú černozy. Černozy sa vyvinuli v nadmorských výškach od 100 do 300 m.n.m. , s úhrnom zrážok 500 až 600 mm ročne, s priemernou ročnou teplotou 8°C až 10°C . Ich materskou horninou je predovšetkým spraš. Vznikli hromadením humusu pod stepnou vegetáciou. Smerom k pohoriam nastupuje na pahorkatinách subtyp černozy hnedozemná. Periodicky premývny režim pôd sa na Slovensku vyskytuje v nadmorských výškach 250 – 600 m.n.m. . Sú to predovšetkým úpätia hôr a dná kotlín. V lete, keď je veľký výpar vody, sa premývanie na určitý čas zastavuje. Typickým predstaviteľom tohto režimu je luvizem (ilimerizovaná pôda). Luvizeme sa vyskytujú v nadmorských výškach 300 – 750 m.n.m. , s priemerným ročným úhrnom zrážok 650 – 800 mm a s priemernou ročnou teplotou $5 - 8^{\circ}\text{C}$. Vytvorili sa na menej sklonených svahoch v podloží s hlbokými sypkými sedimentmi. Ich najčastejšou materskou horninou sú sprašové a rôzne svahové hliny. Na miestach, kde sa luvizeme dlho obrábajú a kultivujú,

sa vyskytuje subtyp luvizemkultizemná. Hnedozeme sa vyskytujú v nadmorských výškach 150 – 400 m.n.m., s priemerným ročným úhrnom zrážok 550 – 650 mm a s priemernou ročnou teplotou 7,5 – 9°C. Ich materskou horninou sú najčastejšie spraše, sprašové hliny a rôzne svahové hliny. Obrábaním a kultivačnými zásahmi vznikol subtyp hnedozemkultizemná. Ak sa v podloží vyskytujú menej priepustné horniny, býva sezónne prebytočne prevlhčená. V pôdnom profile sa nachádzajú vtedy znaky oglejovania. Takýto subtyp sa nazýva hnedozem pseudoglejová (1)

Seizmická aktivita, geotermálne vody

Seizmická aktivita územia je výsledkom pôsobenia prirodzených síl v zemskej kôre, prejavujúcich sa krátkodobými otrasmi zeme – zemetrasením. Intenzita zemetrasenia je posudzovaná podľa medzinárodnej Mercalli – Cancaniho stupnice (MC) v rozsahu 1 – 12°. Územie obce patrí do 6-7°.

Nerastné suroviny

Za nerasty sa podľa zákona č. 4/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) v znení zákona SNR č. 498/1991 Zb. považujú tuhé, kvapalné a plynne časti zemskej kôry. Zásoby nerastných surovín významnejšieho charakteru sa v katastri obce nenachádzajú.

V riešenom katastri sa:

- Neevidujú objekty, na ktoré by sa vzťahovala ochrana ložísk nerastných surovín,
- neevvidujú staré banské diela v zmysle §35 ods.1, zákona č.44/1988
- nie je určené prieskumné územie pre vyhradený nerast
- nie sú zaregistrované zosuvy
- evidujú skládky odpadov
- predmetné územie spadá do nízkeho až vysokého radónového rizika

Zastavané územia ako takmer aj celé k.ú. spadá do stredného radónového rizika. Stredné radónové riziko môže negatívne ovplyvniť možnosti ďalšieho využitia územia. Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom stredného radónového rizika je potrebné posúdiť podľa zákona č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a vyhlášky MZ SR č.528/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na obmedzenie ožiarovania z prírodného žiarenia.

Flóra

Územie obce Nový Tekov sa zaraďuje do fyto geografickej oblasti panónskej flóry, do obvodu eupanónskej xerothermnej flóry (Futák, 1980). Podľa fyto geografického členenia (Plesník, 2002) je možné k.ú. Nového Tekova zaradiť do dubovej zóny, do jej nižinnej podzóny a do jej pahorkatinnej oblasti. Potenciálna prirodzená vegetácia je výrazom súčasného ekologického potenciálu krajiny. Zobrazuje prirodzené rastlinstvo, ktoré by sa v budúcnosti postupne vytvorilo, keby človek prestal vegetačný kryt svojou činnosťou ovplyvňovať. Vrbovo-topoľové lesy v záplavových územiach veľkých riek sa vyznačujú výrazne odlišeným stromovým poschodím od krovinatého. V hornom poschodí sa vyskytujú takmer všetky druhy tzv. mäkkých lužných drevín, z ktorých najtypickejšie sú vrbá biela, topoľ biely. Z kríkov je najčastejší svib krvavý a baza čierna. V bylinnom podraste sa nachádzajú vlhkomilné druhy, pričom dominujú druhy rýchlo sa šíriace: žihľava dvojdomá, ostružina ožina. Jaseňovo-brestovo-dubové lesy v povodiach veľkých riek sa na rozdiel od predchádzajúcich viažu na vyššie a relatívne suchšie polohy nív a nízkych terás, mimo dosahu pravidelných záplav. V stromovom poschodí sú hlavnými drevinami jaseň úzkolistý, bresty a dub letný. Bylinné poschodie má pestré zloženie: cesnačka lekárska, brečtan popínavý, plúcnik lekárske. Dubovo-hrabové lesy podmieňujú piesočnaté a štrkovité treťohorné a štvrtohorné terasy, pokryté sprašovými hlinami alebo náplavovými kužele. V stromovom poschodí dominuje dub letný a hrab obyčajný. Dubové a cerovo-dubové lesy sa vyvíjajú na černozeiach. Prevládajú tu dub sivozelený, dub jadranský, častý je dub cerový. Vegetácia vyskytujúca sa v súčasnosti v posudzovanom území je na podstatnej ploche odlišná od pôvodnej vegetácie. Vegetácia blízka prirodzenej sa nachádza na nive rieky Hron. Značné plochy územia zaberajú

agrocenózy, brehové porasty vodných tokov, medze a opustené plochy sukcesne zarastajúce. Vnútrokarpatské znížieniny (vrátane Podunajskej pahorkatiny) v rámci zoogeografického členenia patria do panónskej oblasti. Študované územie spadá do juhoslovenského obvodu, dunajského okrsku. Tieto oblasti sú charakteristické teplomilnými druhmi, ktoré sa sem rozšírili predovšetkým z refúgií mediteránnej a pontickej oblasti. Na spomínanom území je možné identifikovať druhy štyroch základných živočíšnych spoločenstiev (1).

Fauna

Živočíšne druhy spoločenstva lesov sa vyvíjali v krajine počas dlhého obdobia. Niektoré sú s ním bytostne späté – nachádzajú v lese potravu a úkryt (zajac), iné tam vyhľadávajú iba úkryt pred nepriateľom. Živočíchy sa rôznym spôsobom prispôbobi životu v lese. Medzi charakteristické druhy stavovcov listnatého lesa patria jašterica zelená, drozd čierny. V pôde a na jej povrchu žijú predovšetkým dážďovka zemná, slimák obyčajný. V teplejších listnatých lesoch je na stromoch veľa chrobákov: chrúst obyčajný alebo roháč veľký. Živočíšne spoločenstvo polí a lúk reprezentujú najmä druhy, ktoré pôvodne obývali stepi. Oproti pôvodnému prostrediu však dochádza k striedaniu kultúr a silným zásahom človeka. Je to predovšetkým chemizácia poľnohospodárskej výroby, vyrušovanie, ohrozovanie a priame mechanické ničenie živočíchov pri poľnohospodárskych prácach. Živočíchy sú prispôbené prostrediu svojou prevažne sivohnedou farbou: jarabica poľná, prepelica poľná, bažant poľovný. Ďalej sa často vyskytuje zajac poľný. Z hlodavcov je typickým chrček roľný. U bezstavovcov sa spoločenstvo vyznačuje veľkým bohatstvom druhov. Prevládajúcimi sú skupiny červov, mäkkýšov, suchozemských kôrovcov pavúkov a hmyzu. Živočíšne spoločenstvo vôd, močiarov a brehov predstavuje veľa druhov, ktoré buď celý svoj život a ontologický vývoj prežívajú vo vode (ryby, žaby) alebo opúšťajú vodné prostredie len v dospelosti (mlok) a veľa ďalších využíva vodné prostredie a jeho okolie na získavanie potravy, hniezdenie (kačice, volavky). Živočíšne spoločenstvo ľudských sídlisk predstavuje skupinu živočíchov, ktoré pôvodne žili v iných podmienkach a prispôbobi sa človeku, jeho zariadeniam a aktivitám. Je možné ich zaradiť do troch základných skupín: živočíchy, ktoré u človeka a v jeho hospodárstve hľadajú predovšetkým potravu (myš domová, potkan obyčajný), živočíchy, ktoré vyhľadávajú ľudské obydliá a hospodárske budovy predovšetkým ako hniezdiská (lastovička obyčajná, bocian biely) a živočíchy, ktoré sa špeciálne neviažu ani na výživu a ani na hniezdenie, ale vyskytujú sa v budovách a okolí (užovka obyčajná, jež obyčajný) (1).

A.2.2. VÄZBY VYPLÝVAJÚCE Z RIEŠENIA A ZO ZÁVÄZNÝCH ČASTÍ ÚZEMNÉHO PLÁNU REGIÓNU

V záväznej časti Územného plánu regiónu Nitrianskeho kraja, ktorý bol schválený uznesením č.113/2012 z 23. riadneho Zastupiteľstva Nitrianskeho samosprávneho kraja, konaného dňa 14. mája 2012 a ktorého záväzná časť bola vyhlásená Všeobecne záväzným nariadením č. 2/2012 zo dňa 14. mája 2012, a v Zmenách a doplnkoch č.1 k Územnému plánu regiónu Nitrianskeho kraja (ÚPN-R NR ZaDč.1), ktoré boli schválené uznesením č. 111/2015 zo 16. riadneho zasadnutia Zastupiteľstva Nitrianskeho samosprávneho kraja konaného dňa 20.júla 2015 a v ich záväznej časti vyhlásenej Všeobecne záväzným nariadením NSK č.6/2015 s platnosťou od 25.novembra 2015, sú určené niektoré všeobecné podmienky pre rozvoj miest a obcí, ako aj konkrétne požiadavky vzťahujúce sa na riešené územie, ktoré je potrebné rešpektovať:

1. Zásady a regulatívy štruktúry osídlenia, priestorového usporiadania a funkčného využívania územia z hľadiska rozvoja osídlenia a rozvoja sídelnej štruktúry:

1.7. *Rozvíjať centrá osídlenia ako centrá zabezpečujúce vyššiu a špecifickú občiansku vybavenosť aj pre obce v ich zázemí.*

1.16. Podporovať rozvoj vidieckeho osídlenia, adekvátne k forme sídelného rozvoja v jednotlivých historicky vyvinutých charakteristických tradičných kultúrno-historických regiónoch na území Nitrianskeho kraja, s cieľom vytvoriť rovnocenné životné podmienky obyvateľov, čo znamená:

- 1.16.1. podporovať vzťah urbánnych a rurálnych území v novom partnerstve založenom na integrácii funkčných vzťahov mesta a vidieka a kultúrno-historických a urbanisticko architektonických daností,
- 1.16.2. zachovávať pôvodný špecifický ráz vidieckeho priestoru, vychádzať z pôvodného charakteru zástavy a historicky utvorenej okolitej krajiny; zachovať historicky utváraný typ zástavy obcí a zohľadňovať národopisné špecifiká jednotlivých regiónov,
- 1.16.3. a dbať na zamedzenie, resp. obmedzenie možných negatívnych dôsledkov týchto činností na krajinné a životné prostredie vidieckeho priestoru,
- 1.16.4. vytvárať podmienky dobrej dostupnosti vidieckych priestorov k sídelným centrá, podporovať výstavbu verejného dopravného a technického vybavenia obcí, moderných informačných technológií tak, aby vidiecke priestory vytvárali kultúrne a pracoviskovo rovnocenné prostredie voči urbánnym priestorom a dosiahnuť tak skĺbenie tradičného vidieckeho prostredia s požiadavkami na moderný spôsob života.
- 1.17. *Vytvárať podmienky pre kompaktný územný rozvoj zastavaných území jednotlivých obcí a nepripúšťať výstavbu nových oddelených samostatných častí obce, ako aj vylúčiť výstavbu v inundačných územiach vodných tokov a na pobrežných pozemkoch vodných tokov.*
- 1.18. *Pokračovať v systematickom prieskume radiačnej záťaže obyvateľstva a vyčleniť územia a oblasti, kde sú potrebné protiradónové opatrenia pri výstavbe nových objektov alebo kde je nutné realizovať sanačné opatrenia v už existujúcom bytovom fonde s cieľom chrániť obyvateľov pred touto záťažou; na území, na ktorom je potrebné vzhľadom na výsledky monitorovania záťaže radónom realizovať potrebné protiradónové opatrenia, neplánovať výstavbu rekreačných objektov, nemocníc, školských a predškolských zariadení a liečební.*
2. Zásady a regulatívy rozvoja rekreácie, cestovného ruchu a kúpeľníctva
- 2.2. *Usmerňovať tvorbu funkčno-priestorového subsystému na vytváranie súvislejších rekreačných území, tzv. rekreačných krajinných celkov:*
- 2.2.2. *od Štúrova s možnosťami využitia Dunaja a Hrona pre vodácky turizmus a cykloturistiku vrátane územia Burdy so strediskom Kováčov a Chľaba a územím Poiplia a Pohronia spolu s objektmi s kultúrno-historickým významom (Bíňa a pod.), s cezhraničnou nadväznosťou na Maďarsko (prepojenie rekreačného turizmu na slovenskej strane – Vadaš, s kultúrnym turizmom na maďarskej strane – mesto Ostrihom, cez obnovený most nad Dunajom),*
- 2.6. *Podporovať najvýznamnejšie rekreačné priestory pre medzinárodný a prihraničný cestovný ruch; nadviazať na medzinárodný turizmus rozvíjaním poznávacieho cestovného ruchu a tiež sledovaním turistických tokov a dopravných trás (cestných, vodných) predchádzajúcich, resp. končiacich v kraji; venovať väčšiu pozornosť aktívnemu zahraničnému turizmu, cezhraničným vzťahom a malému prihraničnému a tranzitnému cestovnému ruchu, dosiahnuť čo najužšie prepojenie rekreačného turizmu s poznávacím turizmom.*
- 2.7. *Vytvárať podmienky pre rozvoj vidieckeho turizmu a jej formy agroturizmu.*
- 2.8. *Lokalizovať potrebnú vybavenosť v obciach ležiacich v blízkosti rekreačných cieľov, do voľnej krajiny umiestňovať len tú vybavenosť, ktorá sa viaže bezprostredne na uskutočňovanie činností závislých na prírodných danostiach.*
- 2.10. *Vytvárať podmienky pre realizáciu území lesoparkového charakteru lokálneho významu pri menších obciach, najmä pri obciach s rekreačným významom a prepájať centrá obcí, rekreačné areály s územiaми lesoparkového charakteru.*
- 2.11. *Podporovať rozvoj vinohradníctva a vinárstva zachovaním a udržiavaním viníc ako prírodných zdrojov a súčasne cenných historických prvkov v krajinnom obraze vidieckej i mestskej krajiny.*
- 2.13. *Podporovať rozvoj spojitého, hierarchicky usporiadaného bezpečného, šetrného systému cyklotrás, slúžiaceho pre rozvoj cykloturistiky ale aj pre rozvoj urbanizačných väzieb medzi obcami/mestami, rekreačnými lokalitami, významnými územiaми s prírodným alebo kultúrno-historickým potenciálom (rozvoj prímestskej rekreácie, dochádzanie za zamestnaním, vybavenosťou, vzdelaním, kultúrou, športom, ...)*

- 2.13.1. previazaním línií cyklotrás podľa priestorových možností s líniami korčuliarskych trás, jazdeckých trás, peších trás a tiež s líniami sprievodnej zelene,
 - 2.13.2. rozvojom cyklotrás mimo (najmä frekventovaných) ciest, rozvoj bezpečných križovaní cyklotrás s ostatnými dopravnými koridormi, budovanie ľahkých mostných konštrukcií ponad vodné toky v miestach križovania cyklotrás s vodnými tokmi,
 - 2.13.3. rozvojom rekreačnej vybavenosti pozdĺž cyklotrás, osobitnú pozornosť venovať vybavenosti v priesečníkoch viacerých cyklotrás.
- 2.16. *Regulovať rozvoj rekreácie v lokalitách tvoriacich prvky ÚSES, rekreačný potenciál v lesných ekosystémoch využívať v súlade s ich únosnosťou.*

3. Zásady a regulatívy z hľadiska rozvoja hospodárstva a regionálneho rozvoja kraja

3.1. V oblasti hospodárstva

- 3.1.5. Podporovať rozvoj územnotechnických podmienok k zamedzovaniu a dosahovaniu znižovania negatívnych dôsledkov odvetví hospodárstva na kvalitu životného prostredia a k obmedzovaniu prašných emisií do ovzdušia.

3.2. V oblasti priemyslu a stavebníctva

- 3.2.1. Vychádzať predovšetkým z princípu rekonštrukcie a sanácie existujúcich priemyselných a stavebných areálov.
- 3.2.2. Podporovať rôzne typy priemyselných parkov na základe zhodnotenia ich externých lokalizačných faktorov v lokalitách, kde sú preukázané najvhodnejšie územnotechnické podmienky a sociálne predpoklady pre ich racionálne využitie, so zohľadnením podmienok susediacich regiónov.
- 3.2.3. Vychádzať pri rozvoji priemyslu a stavebníctva nielen z ekonomickej a sociálnej, ale aj územnej a environmentálnej únosnosti územia v súčinnosti s hodnotami a limitami kultúrno-historického potenciálu územia a historického stavebného fondu so zohľadnením miestnych špecifik a využívaním pritom predovšetkým miestnych surovín.
- 3.2.4. Vychádzať pri vytváraní a prevádzke výrobných kapacít z využitia komparatívnych výhod regiónu (poloha, ekonomický potenciál, disponibilné zdroje).

3.3. V oblasti poľnohospodárstva a lesného hospodárstva

- 3.3.1. Rešpektovať poľnohospodársku a lesnú pôdu ako faktor limitujúci urbanistický rozvoj.
- 3.3.2. Rešpektovať a zachovať prírodné, kultúrne a historické dedičstvo vo vinohradníckych oblastiach a vylúčiť urbanistické zásahy na plochách, ktoré predstavujú historicky vytvorenú charakteristickú kultúrnu krajinu v danej oblasti.
- 3.3.3. Zabezpečovať protieróznú ochranu poľnohospodárskej pôdy prvkami vegetácie v rámci riešenia projektov pozemkových úprav a agrotechnickými opatreniami zameranými na optimalizáciu štruktúry pestovaných plodín, v nadväznosti na prvky územného systému ekologickej stability.
- 3.3.4. Vytvárať podmienky pre výsadbu izolačnej zelene v okolí hospodárskych dvorov.
- 3.3.6. Rešpektovať výmeru lesnej pôdy na plochách poľnohospodársky nevyužiteľných nelesných pôd a na pozemkoch porastených lesnými drevinami, evidovaných v katastri nehnuteľnosti v druhu poľnohospodárska pôda.
- 3.3.7. Rešpektovať a zohľadňovať platný Program starostlivosti o les, rešpektovať ochranné pásmo lesnej pôdy, uprednostňovať ekologicky vhodné autochtónne (domáce) druhy drevín.
- 3.3.8. Podporovať v lesnom hospodárstve postupnú obnovu prirodzeného drevinového zloženia porastov, zabezpečovať obnovu porastov jemnejšími spôsobmi, zvyšovať podiel lesov osobitného určenia, zachovať pôvodné zvyšky klimaxových lesov v súvislosti s obnovami Programov starostlivosti o les.
- 3.3.9. Vytvárať územnotechnické podmienky pre zachovanie stability lesných porastov lužných stanovišť, zabrániť neodborným zásahom do hydrologických pomerov, pred každým plánovaným zásahom posúdiť jeho vplyv na hydrologické pomery vzhľadom na protipovodňové opatrenia.

3.3.10. Netrieštiť ucelené komplexy lesov pri návrhu koridorov technickej infraštruktúry a líniových stavieb.

4. Zásady a regulatívy z hľadiska rozvoja sociálnych vecí

4.1. V oblasti školstva

4.1.1. Podporovať a optimalizovať rovnomerný rozvoj siete škôl, vzdelávacích, školiacich a preškoľovacích zariadení na území kraja v závislosti na vývoji obyvateľstva v území.

4.2. V oblasti zdravotníctva

4.2.1. Rozvíjať rovnomerne na území kraja zdravotnú starostlivosť vo všetkých formách jej poskytovania – ambulantnej, ústavnej a lekárenskej.

4.2.2. Vytvárať podmienky pre rovnocennú prístupnosť a rovnocennú dostupnosť obyvateľov jednotlivých oblastí kraja k nemocničným zariadeniam a zdravotníckym službám.

4.2.3. Vytvárať územno-technické predpoklady pre rozvoj agentúr domácej ošetrovateľskej starostlivosti, domov ošetrovateľskej starostlivosti, geriatrických centier, stacionárov a zariadení liečebnej starostlivosti v priemete celého územia kraja.

4.3. V oblasti sociálnych vecí

4.3.1. Rekonštruovať a obnovovať budovy a zariadenia sociálnych služieb, komplexne modernizovať sociálnu infraštruktúru v existujúcich zariadeniach sociálnych služieb.

4.3.2. Zabezpečovať rovnomernú sieť zariadení sociálnych služieb a terénnych služieb tak, aby územie Nitrianskeho kraja bolo v tejto oblasti sebestačné a vytvoriť z hľadiska kvality aj kvantity sieť dostupnú všetkým občanom v sociálnej a hmotnej núdzi,

4.3.3. Vytvárať územnotechnické podmienky pre nové, nedostatkové či absentujúce druhy sociálnych služieb vhodnou lokalizáciou na území kraja a zamerať pozornosť na také sociálne služby, ktorých cieľom je najmä podpora zotrvania klientov v prirodzenom sociálnom prostredí (terénne a ambulantné sociálne služby, sociálne služby v zariadeniach s týždenným pobytom), podpora sebestačnosti rodín, osobitne rodín s malými deťmi, realizovanie nízkoprahových aktivít pre rôzne marginalizované skupiny.

4.3.4. Podporovať sociálnu inklúziu prostredníctvom rozvoja sociálnych a zdravotníckych služieb s osobitným zreteľom na marginalizované komunity.

4.3.5. Očakávať nárast podielu obyvateľov v poproduktívnom veku v súvislosti s predpokladaným demografickým vývojom a zabezpečiť vo vhodných lokalitách primerané nároky na zariadenia poskytujúce pobytovú sociálnu službu (pre seniorov, pre občanov so zdravotným postihnutím).

4.4. V oblasti duševnej a telesnej kultúry

4.4.1. Podporovať rozvoj zariadení kultúry v súlade s polycentrickým systémom osídlenia.

4.4.2. Rekonštruovať, modernizovať a obnovovať kultúrne objekty, vytvárať podmienky pre ochranu a zveľaďovanie kultúrneho dedičstva na území kraja formou jeho vhodného využitia pre občiansku vybavenosť.

4.4.3. Podporovať stabilizáciu založenej siete zariadení kultúrno-rekreačného charakteru lokálneho významu.

4.4.4. Rozvíjať zariadenia pre športovo–telovýchovnú činnosť a vytvárať pre ňu podmienky v urbanizovanom aj vidieckom prostredí v záujme zlepšenie zdravotného stavu obyvateľstva.

5. Zásady a regulatívy z hľadiska starostlivosti o životné prostredie, ochrany prírody a tvorby krajiny, vytvárania a udržiavania ekologickej stability a ochrany pôdneho fondu

5.1 V oblasti starostlivosti o životné prostredie

5.1.1. Zohľadňovať pri umiestňovaní činností na území kraja ich predpokladané vplyvy na životné prostredie a realizáciou vhodných opatrení dosiahnuť odstránenie, obmedzenie alebo zmiernenie prípadných negatívnych vplyvov.

5.1.2. Uprednostňovať pri budovaní nových priemyselných areálov a prevádzok zariadenia a technológie spĺňajúce národné limity a zároveň limity stanovené v environmentálnom práve EÚ.

5.1.4. Podporovať výsadbu ochrannej a izolačnej zelene v blízkosti železničných tratí, frekventovaných úsekov ciest a v blízkosti výrobných areálov ako aj zväčšovať podiel plôch zelene v zastavaných územiach miest a obcí.

5.1.5. Podporovať, v súlade s projektmi pozemkových úprav území a v súlade s podmienkami, určenými príslušným správcom toku revitalizáciu skanalizovaných tokov, kompletizáciu sprievodnej vegetácie výsadbou pásov domácich druhov drevín a krovin pozdĺž tokov, zvýšenie podielu trávnych porastov na plochách okolitých mikrodepresií, čím vzniknú podmienky pre realizáciu navrhovaných biokoridorov pozdĺž tokov.

5.1.6. Zabezpečovať podmienky pre vodný režim pre lužné lesy v oblastiach Dunaja a jeho prítokov, nivy Váhu, Hrona a Ipľa tak, aby nedochádzalo k odumieraniu lesných porastov.

5.2. V oblasti ochrany prírody a tvorby krajiny

5.2.1. Vytvárať územnotechnické podmienky pre ekologicky optimálne využívanie územia, rešpektovanie, prípadne obnovenie funkčného územného systému ekologickej stability, biotickej integrity krajiny a biodiverzity na úrovni národnej, regionálnej aj lokálnej, čo v území Nitrianskeho kraja znamená venovať pozornosť predovšetkým vyhláseným chráneným územiám podľa platnej legislatívy, územiám NATURA 2000, prvkom územného systému ekologickej stability.

5.2.2. Odstraňovať pôsobenia stresových faktorov (skládky odpadov, konfliktné uzly a pod.) v územiach prvkov územného systému ekologickej stability.

5.2.3. Zabezpečiť v miestach s intenzívnou veternou a vodnou eróziou protieróziu ochranu pôdy uplatnením prvkov územného systému ekologickej stability, a to najmä biokoridorov, prevažne v oblastiach Podunajskej pahorkatiny.

5.2.4. Vytvárať územnotechnické podmienky pre realizáciu výsadby pôvodných a ekologicky vhodných druhov drevín v nivách riek, na plochách náchylných na eróziu a pri prameniskách, podporovať zvýšenie podielu nelesnej stromovej a krovinovej vegetácie (hlavne pozdĺž tokov, kanálov a ciest a v oblasti svahov Podunajskej pahorkatiny).

5.2.5. Vytvárať územnotechnické podmienky pre priechodnosť existujúcich prekážok na vodných tokoch a líniových stavbách v krajine pre migrujúce živočíchy dodatočnými technickými opatreniami a pri navrhovaní využívania hydroenergetického potenciálu riek zohľadňovať nielen ekonomické ale aj ekologické kritériá. v súlade so schválenými rozvojovými a koncepcnými dokumentmi.

5.2.6. Podporovať územnoplánovacími nástrojmi zakladanie trávnych porastov, ochranu mokradí a zachovanie prírodných depresií, spomalenie odtoku vody v upravených korytách a zachovanie starých ramien a meandrov v okolí Dunaja, Váhu, Hrona a Ipľa.

5.2.7. Zachovávať pri rekultiváciách vo vinohradníckych oblastiach prirodzené biokoridory a pri vinohradoch s eróziou zvyšovať podiel ekostabilizačných prvkov.

5.2.8. Podporovať aby podmáčané územia s ornou pôdou v oblasti Podunajskej roviny a pahorkatiny boli upravené na trvalé trávne porasty, resp. zarastené vlhkomilnou vegetáciou.

5.2.9. Podporovať a ochraňovať územnoplánovacími nástrojmi nosné prvky estetickej kvality a typického charakteru voľnej krajiny (prirodzené lesné porasty, historicky vyvinuté časti kultúrnej krajiny, lúky a pasienky, nelesnú drevinovú vegetáciu v poľnohospodárskej krajine v podobe remízok, medzí, stromoradií, ako aj mokrade a vodné toky s brehovými porastmi a pod.) a podporovať miestne krajinné identity rešpektovaním prírodného a kultúrno-historického dedičstva.

5.2.10. Rešpektovať požiadavky ochrany prírody a krajiny vyplývajúce z medzinárodných dohovorov (Bonnský, Bernský, Ramsarský, Haagský, Dunajský, Európsky dohovor o krajine a pod.)

5.2.11. Rešpektovať krajinu ako základnú zložku kvality života ľudí v mestských i vidieckych oblastiach, v pozoruhodných, všedných i narušených územiach.

5.3. V oblasti využívania prírodných zdrojov

5.3.3. Sledovať environmentálne ciele na zabezpečenie ochrany vôd a ich trvalo udržateľného využívania ako sú: postupné znižovanie znečisťovania prioritnými látkami, zastavenie alebo postupné ukončenie emisií, vypúšťania a únikov prioritných nebezpečných látok.

5.3.4. Rešpektovať ochranné pásmo lesov do vzdialenosti 50 m od hranice lesného pozemku.

5.3.5. Uprednostňovať prirodzenú drevinovú skladbu porastov na jednotlivých stanovištiach za účelom potrebného zvyšovania infiltračnej schopnosti a retenčnej kapacity lesných pôd.

5.3.6. Nespôsobovať pri územnom rozvoji fragmentáciu lesných ekosystémov.

5.3.7. Minimalizovať pri územnom rozvoji možné zábery poľnohospodárskej pôdy a lesných pozemkov a funkčné využitie územia navrhovať tak, aby čo najmenej narušalo organizáciu poľnohospodárskej pôdy a jej využitie so zachovaním výraznej ekologickej a environmentálnej funkcie, ktorú poľnohospodárska pôda a lesné pozemky popri produkčnej funkcii plnia.

6. Zásady a regulatívy usporiadania územia z hľadiska kultúrno-historického dedičstva

6.1. Rešpektovať kultúrne dedičstvo s jeho potenciálom v zmysle Európskeho dohovoru o kultúrnom dedičstve, Európskeho dohovoru o ochrane archeologického dedičstva a Deklarácii Národnej rady SR o ochrane kultúrneho dedičstva, predovšetkým vyhlásené kultúrne pamiatky, vyhlásené a navrhované na vyhlásenie urbanistické súbory (mestské pamiatkové rezervácie, pamiatkové zóny a ich ochranné pásma).

6.3. Akceptovať a nadväzovať pri novej výstavbe na historicky utvorenú štruktúru osídlenia s cieľom dosiahnuť ich vzájomnú funkčnú a priestorovú previazanosť pri zachovaní identity a špecifičnosti historického osídlenia.

6.4. Rešpektovať kultúrno-historické urbanistické celky a architektonické objekty a areály ako potenciál kultúrnych, historických, spoločenských, technických, hospodárskych a ďalších hodnôt charakterizujúcich prostredie.

6.5. Rešpektovať typickú formu a štruktúru osídlenia charakterizujúcu jednotlivé etnokultúrne a hospodársko-sociálne celky a prírodno-klimatické oblasti, dominantné znaky typu kultúrnej krajiny so zachovanými vinohradníckymi oblasťami, oblasťami štálov a rôznych foriem vidieckeho osídlenia, vrátane rozptýleného osídlenia.

6.6. Rešpektovať a akceptovať v diaľkových pohľadoch a v krajinnom obraze historicky utvorené dominanty (lokality s výskytom historických krajinných štruktúr a kultúrohistorických pamiatok) spolu s vyhlásenými a navrhovanými ochrannými pásmami pamiatkového fondu.

6.7. Zohľadňovať a revitalizovať v územnom rozvoji kraja:

6.7.7. pamätihodnosti, ktorých zoznam vedú jednotlivé obce.

7. Zásady a regulatívy verejného dopravného vybavenia

7.15. Pre cesty I. triedy zabezpečiť územnú rezervu pre výhľadové usporiadanie v základnej kategórii C 11,5/80-60, v kategórii C9,5/80-60 (v súbehu s rýchlostnými cestami), prípadne v štvorpruhovej kategórii C 22,5/100-70 (ak sa preukáže potreba na základe prognózy intenzity dopravy)

7.23. Cesta I/76 (Hronský Beňadik, od R1) – Štúrovo: rezervovať koridor pre nové vedenie trasy cesty s možnosťou jej postupného vybudovania podľa dopravného zaťaženia na 4-pruhovú cestu a s možnosťou dobudovania vo výhlade na rýchlostnú komunikáciu v závislosti na intenzite medzinárodnej dopravy s križovatkou na navrhovanej trase rýchlostnej cesty R7 a s

7.23.3. obchvatom obcí Nový Tekov, Veľké a Malé Kozmálovce.

7.26. Pre cesty II. a III. triedy zabezpečiť územnú rezervu pre výhľadové šírkové usporiadanie v kategórii C9,5/80-60 a C7,5/70-50, prípadne C22,5/80-60 (ak je preukázaná potreba na základe prognózy intenzity dopravy).

7.40. Orientovať pozornosť predovšetkým na rekonštrukciu a homologizáciu ciest II. a III. triedy v zázemí sídelných centier v parametroch pre prevádzku autobusovej hromadnej dopravy a v záujme vytvorenia predpokladov lepšej dostupnosti obcí v suburbanizačnom priestore centier.

8. Zásady a regulatívy verejného technického vybavenia

8.1. V oblasti vodného hospodárstva

8.1.1. Na úseku všeobecnej ochrany vôd:

8.1.1.1. vytvárať územnotechnické podmienky pre všestrannú ochranu vôd vrátane vodných ekosystémov a od vôd priamo závislých ekosystémov v krajine,

8.1.1.2. rešpektovať pri podrobnejších dokumentáciách ochranné pásma pre vodné toky podľa zákona č.364/2004 Z. z. o vodách.

8.1.2. Na úseku odtokových pomerov v povodiach:

8.1.2.1. rešpektovať a zachovať v riešení všetky vodné prvky v krajine (sieť vodných tokov, vodných plôch, mokrade) a s nimi súvisiace biokoridory a biocentrá,

8.1.2.2. dodržiavať princíp zadržiavania vôd v povodí (vrátane urbanizovaných povodí),

8.1.2.3. navrhovať v rozvojových územiach technické opatrenia na odvádzanie vôd z povrchového odtoku na báze retencie (zadržania) v povodí, s vyústením takého množstva vôd do koncového recipienta, aké odtekalo pred urbanizáciou jednotlivých zastavaných plôch (vrátane urbanizovaných povodí),

8.1.2.4. zlepšovať vodohospodárske pomery na malých vodných tokoch a v povodí zásahmi smerujúcimi k stabilizácii pomerov v extrémnych situáciách tak povodňových, ako aj v období sucha,

8.1.2.5. revitalizovať odstavené korytá, Starú Nitru, Starú Žitavu a ďalej rameno Malú Nitru, tok Dlhý, odstavené ramená dolného Hrona a dolného Ipľa kanál a do odstavených koryt tokov zabezpečovať dostatočné množstvo kvalitnej vody,

8.1.2.6. podporovať výstavbu objektov protipovodňovej ochrany územia a nenavrhopovať v inundačnom území tokov výstavbu a iné nevhodné aktivity,

8.1.2.7. zabezpečovať na neupravených úsekoch tokov predovšetkým ochranu intravilánov miest a obcí, nadväzne komplexne riešiť odtokové pomery na vodných tokoch s dôrazom na odvedenie vnútorných vôd podľa Programu protipovodňovej ochrany SR v súlade s ekologickými limitmi využívania územia a ochrany prírody,

8.1.2.8. nevytvárať na vodných tokoch na území Nitrianskeho samosprávneho kraja nové migračné bariéry a zariadenia, ktorých výstavba alebo prevádzka ich ochudobňuje o vodu, poškodzuje alebo likviduje brehové porasty alebo mení ich prírodný charakter.

8.1.5. Na úseku verejných vodovodov:

8.1.5.1. vytvárať územnotechnické predpoklady pre komplexné zabezpečenie zásobovania obyvateľstva pitnou vodou, zvyšovanie podielu zásobovaných obyvateľov pitnou vodou z verejných vodovodov s cieľom približovať sa postupne k úrovni vyspelých štátov EÚ,

8.1.5.2. chrániť v maximálnej možnej miere zdroje pitnej vody, rešpektovať vymedzené vodárenské zariadenia regionálneho významu, vrátane ich ochranných pásiem,

8.1.5.3. zvyšovať využívanie kapacít vybudovaných veľkozdrojov pitnej vody urýchlením výstavby prívodov vody a vodovodných sietí v obciach v bilančnom dosahu týchto zdrojov,

8.1.5.4. zvyšovať spoľahlivosť zásobovania pitnou vodou rozširovaním diverzifikácie zdrojov, využívaním vzájomného prepojenia zdrojov podzemnej a povrchovej vody a budovaním vodárenských dispečingov,

8.1.5.6. zabezpečovať územnú prípravu zdrojov vody tak, aby sa docielil súlad medzi predpokladaným nárastom obyvateľov a ostatných sídelných aktivít a rozvojom vodného hospodárstva, ochranou prírody a ekologickou stabilitou územia,

8.1.5.7. zabezpečovať integrovanú ochranu vodárenských zdrojov pre trvalo udržateľné využívanie zdrojov pitnej vody, rešpektovanie pásiem ochrany vodárenských zdrojov (pásma hygienickej ochrany),

8.1.5.8. zabezpečovať ochranu lokálnej, ako aj nadradenej vodárenskej infraštruktúry (ochranné pásma vodovodov, vodojemov, ČS a pod.), v prípade možností aj s ponechaním manipulačných pásov,

8.1.5.10. rezervovať územie pre dobudovanie prívodov vody a vodovodných sietí v sídlach v ochrannom pásme jadrovej elektrárne Mochovce, dokončenie rozostavaných a projektovaných stavieb, vrátane prepojenia so Stredoslovenskou vodárenskou sústavou v línii Tlmače – (Nová Baňa),

8.1.5.12. vytvárať územné predpoklady pre zabezpečenie prívodu kvalitnej pitnej vody vo vodovodoch v okresoch Komárno, Levice, Nové Zámky, najmä v oblastiach s nedostatkom zdrojov vody, vhodnej na zásobovanie pitnou vodou,

8.1.6. Na úseku verejných kanalizácií:

8.1.6.1. podmieniť nový územný rozvoj obci napojením na existujúcu, resp. navrhovanú verejnú kanalizačnú sieť, s následným čistením komunálnych odpadových vôd v ČOV. Pri odvádzaní prívalových dažďových vôd z rozvojových plôch do vodných tokov zabezpečiť redukciu a reguláciu odtoku vypúšťaných vôd v zmysle legislatívnych požiadaviek.

8.1.6.2. preferovať v návrhu skupinové kanalizácie pre aglomerácie viacerých sídiel so spoločnou ČOV,

8.1.6.4. preferovať v návrhu odkanalizovania menších obcí delené sústavy so zadržiavaním dažďových vôd v území,

8.1.6.5. zabezpečiť požiadavky v oblasti odkanalizovania s cieľom postupne zvyšovať úroveň v odkanalizovaní miest a obcí v súlade s požiadavkami legislatívy EÚ,

8.2. V oblasti energetiky

8.2.1. Rešpektovať existujúce koridory vedení 220kV a 400kV a navrhované siete v existujúcich, či novo navrhovaných koridoroch.

8.2.5. Rešpektovať existujúce koridory vedení 110kV a navrhované siete v existujúcich, či novo navrhovaných koridoroch.

8.2.12. Rešpektovať koridory súčasných plynovodov a novo navrhované siete koridorov alebo siete plynovodov určené na rekonštrukciu.

8.2.14. Rezervovať koridor pre trasu tepelných napájačov SE, a.s. EMO o.z. Mochovce – Levice, Mochovce – Tlmače a Mochovce – Vráble – Nitra a tepelný napájač (ENO – Partizánske) – Topoľčany.

8.2.15. Presadzovať uplatnením energetickej politiky SR, regionálnej energetickej politiky a využitím kompetencie miestnych orgánov samosprávy budovanie kogeneračných zdrojov na výrobu elektriny a tepla a tam, kde je to ekonomicky a environmentálne zdôvodniteľné, udržať a inovovať už vybudované systémy s centralizovaným zásobovaním obyvateľstva teplom.

8.2.16. Utvárať priaznivé podmienky pre intenzívnejšie využívanie obnoviteľných a druhotných zdrojov energie ako lokálnych doplnkových zdrojov k systémovej energetike.

8.2.17. Obnoviteľné a druhotné zdroje energie situovať mimo zastavané a obytné zóny.

8.3. V oblasti telekomunikácií

8.3.1. Rešpektovať jestvujúce trasy a ochranné pásma telekomunikačných vedení a zariadení.

8.3.2. Rešpektovať situovanie telekomunikačných a technologických objektov.

8.3.3. Akceptovať potrebu budovania telekomunikačnej infraštruktúry v nových rozvojových lokalitách.

8.3.4. Vytvárať územnotechnické podmienky pre rozširovanie mobilnej siete GSM a umožniť aj služby mobilnej siete tretej generácie – UMTS s vysokorýchlostnou dátovou sieťou.

8.3.5. Vytvárať územnotechnické podmienky pre budovanie prístupovej telekomunikačnej siete v optickom prevedení s maximálnym prístupom až k zákazníkovi.

8.3.6. Vytvárať územnotechnické podmienky pre rozširovanie rozsahu telekomunikačných služieb v pevnej aj mobilnej sieti.

8.4. V oblasti odpadového hospodárstva

8.4.1. uprednostňovať separovaný zber využiteľných zložiek s cieľom znížiť množstvo komunálneho odpadu,

II. VEREJNOPROSPEŠNÉ STAVBY ZMENY A DOPLNKY Č.1

Verejnoprospešné stavby, v zmysle navrhovaného riešenia a podrobnejšej projektovej dokumentácie, spojené s realizáciou uvedených záväzných regulatívov sú:

1. V oblasti cestnej dopravy

1.8. Cesta I/76 (Hronský Beňadik) – Štúrovo:

1.8.3. obchvat obcí Nový Tekov, Veľké a Malé Kozmálovce,

5. V oblasti vodného hospodárstva

5.3. Verejné kanalizácie

5.3.1. stavby spojené s výstavbou nových (rozšírením alebo obnovou existujúcich) verejných kanalizácií, vrátane objektov na týchto kanalizáciách (čerpacie stanice, nádrže, čistiarne odpadových vôd....),

6. V oblasti energetiky

6.11. Tepelný napájač SE, a.s. EMO o.z. Mochovce – Levice v zmysle navrhovaného riešenia a podrobnejšej projektovej dokumentácie.

Na uskutočnenie verejnoprospešných stavieb možno podľa § 108 a násl. §§ zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov pozemky, stavby a práva k nim vyvlastniť, alebo vlastnícke práva k pozemkom a stavbám obmedziť.

A.2.3. ZÁKLADNÉ DEMOGRAFICKÉ, SOCIÁLNE A EKONOMICKÉ ROZVOJOVÉ PREDPOKLADY OBCE

Demografické údaje patria k základným zdrojom informácií v podmienkach a predpokladoch ďalšieho rozvoja územia. Pomáhajú pri spracovávaní územno-plánovacej dokumentácie už v jej prípravných fázach. Ich poznanie pomáha pri spracovaní urbanistickej koncepcie územia. Hlavné stav obyvateľstva a jeho vývoj sú základnými údajmi pre optimálne dimenzovanie veľkosti jednotlivých funkčných zložiek sídla.

Na demografický potenciál obce najviac vplyva jeho formovanie a veľmi výrazné pôsobenie sociálno-ekonomických faktorov. Vývoj počtu obyvateľstva má od roku 2011 stúpajúci charakter, z čoho vychádza pozitívny predpoklad pre budúci rast počtu obyvateľov. V roku 2021 mala obec Nový Tekov 897 obyvateľov, z čoho bolo 446 žien a 451 mužov. Vývoj počtu obyvateľov od roku 2002 je uvedený v tabuľke Tab. 2 Vývoj počtu obyvateľstva, na základe ktorého možno konštatovať, že vývoj obyvateľstva je stabilizovaný, dokonca od roku 2011 je zaznamenaný iba jeho nárast.

Tab. 2 Vývoj počtu obyvateľstva

rok	muži	ženy	spolu
2002	411	444	855
2003	410	435	845
2004	396	426	822
2005	411	425	836
2006	414	436	850
2007	416	436	852
2008	419	427	846

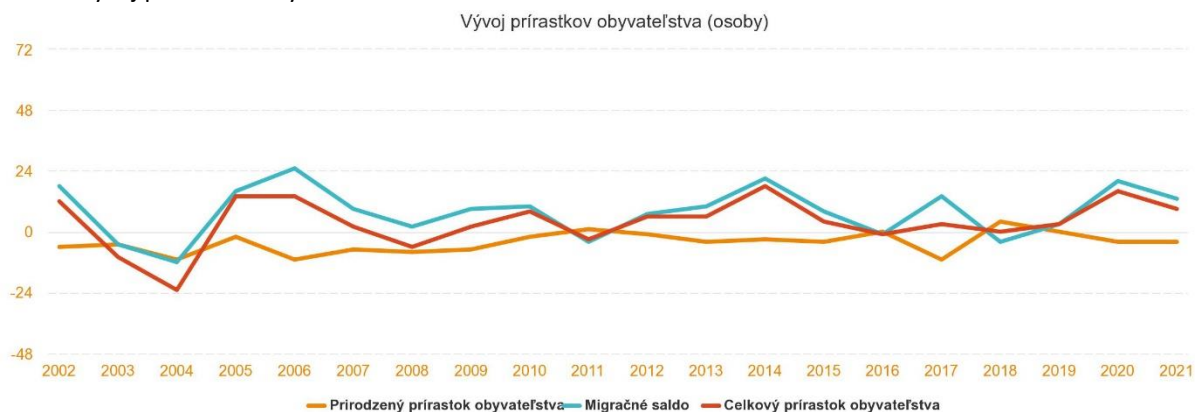
rok	muži	ženy	spolu
2009	422	426	848
2010	426	430	856
2011	406	418	824
2012	411	419	830
2013	417	419	836
2014	424	430	854
2015	427	431	858

rok	muži	ženy	spolu
2016	431	426	857
2017	439	421	860
2018	440	420	860

rok	muži	ženy	spolu
2019	437	426	863
2020	445	434	879
2021	451	446	897

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe údajov ŠÚ SR (2021)

Graf 1 Vývoj prírastkov obyvateľstva

Zdroj: <https://mojaobec.statistics.sk/>

Tab. 3 Vývoj prirodzeného a migračného pohybu obyvateľstva za obdobierokov 2002-2021

prírastok obyvateľstva	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Prírodný prírastok obyvateľstva	-6	-5	-11	-2	-11	-7	-8	-7	-2	1	-1	-4	-3	-4	0	-11	4	0	-4	-4
Migračné saldo*	18	-5	-12	16	25	9	2	9	10	-4	7	10	21	8	-1	14	-4	3	20	13
Celkový prírastok obyvateľstva	12	-10	-23	14	14	2	-6	2	8	-3	6	6	18	4	-1	3	0	3	16	9

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe údajov ŠÚ SR (2022)

*Migračná saldo – rozdiel medzi počtom prisťahovaných a vystahovaných

Na základe grafu Graf 1 Vývoj prírastkov obyvateľstva a tabuľky Tab. 3 Vývoj prirodzeného a migračného pohybu obyvateľstva za obdobierokov 2002-2021 je zrejmé, že na vývoj obyvateľstva má migrácia priaznivý vplyv zatiaľ čo prirodzený prírastok skôr negatívny. Najväčší celkový prírastok bol v roku 2014 a naopak najväčší úbytok bol v roku 2004.

Tab. 4 Obyvateľstvo podľa pohlavia

pohlavie	počet	podiel (%)
muži	451	50.28
ženy	446	49.72
spolu	897	100

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe údajov SODB 2021

Z uvedenej tabuľky - Tab. 4 Obyvateľstvo podľa pohlavia možno vidieť, že obyvateľstvo je z hľadiska pohlavia vyrovnané a nie sú medzi nimi zásadné rozdiely.

Tab. 5 Základné vekové kategórie

veková kategória	počet	podiel (%)
Predproduktívny vek (0-14)	140	15.61
Produktívny vek (15-64)	606	67.56
Poproduktívny vek (65+)	151	16.83
spolu	897	100

Zdroj: <http://www.sodbtn.sk/>

Tab. 6 Obyvateľstvo podľa veku a pohlavia (r.2021)

Zdroj: <http://www.sodbtn.sk/>

kategória	muži	ženy	spolu
0 - 4	22	18	40
5 - 9	29	23	52
10 - 14	29	19	29
15 - 19	24	26	50
20 - 24	24	17	41
25 - 29	24	24	48
30 - 34	35	32	67
35 - 39	31	37	68
40 - 44	34	30	64
45 - 49	42	39	81
50 - 54	30	35	65
55 - 59	34	26	60
60 - 64	34	28	62
65 - 69	27	41	68
70 - 74	19	17	36
75 - 79	6	17	23
80 - 84	5	10	15
85 - 89	2	6	8
90 - 94	0	1	1
95 - 99	0	0	0
100 a viac	0	0	0
spolu	451	446	897

Najväčšie zastúpenie obyvateľstva (Tab. 5 Základné vekové kategórie) je vo vekovej kategórii produktívneho veku (15-64). Z kategórie produktívneho veku (Tab. 6 Obyvateľstvo podľa veku a pohlavia) je najviac zastúpená kategória 45-49 rokov, naopak najmenej zastúpená je kategória 20-24 rokov. Z ekonomického hľadiska teda môžeme danú štruktúru považovať za vyhovujúcu.

Tab. 7 Obyvateľstvo podľa národnosti (r.2021)

národnosť	počet	podiel (%)
Slovenská	791	88.18
Nezistené	53	5.91
Maďarská	48	5.35
Česká	3	0.33
Ostatné	2	0.22
Spolu	897	

Zdroj: <http://www.sodbtn.sk/>

Zo sčítania obyvateľstva domov a bytov v roku 2021

Tab. 7 Obyvateľstvo podľa národnosti (r.2021) vidno, že slovenskej národnosti bolo 791 obyvateľov, čo predstavuje 88,18%. Z toho možno konštatovať, že obec Nový Tekov je výrazne etnograficky homogénna. Okrem slovenskej národnosti sú minimálne zastúpené aj iné národnosti a to maďarská a česká.

Tab. 8 Obyvateľstvo podľa náboženského vyznania (r.2021)

vierovyznanie	počet	podiel (%)
Rímskokatolícka cirkev	462	51.51
Evanjelická augsburského vyznania cirkev	69	7.69
Gréckokatolícka cirkev	2	0.22
Reformovaná kresťanská cirkev	39	4.35
Pravoslávna cirkev	1	0.11
Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia	1	0.11
iné	39	4.35
bez vyznania	229	25.53
nezistené	55	6.13
Spolu	897	

Zdroj: <http://www.sodbtn.sk/>

Z hľadiska religióznej štruktúry zobrazenej v tabuľke Tab. 8 Obyvateľstvo podľa náboženského vyznania (r.2021) dominuje rímskokatolícke vierovyznanie (51,51%). Okrem rímskokatolíckej cirkvi sa v obci nachádza aj vyššie percento obyvateľov radiacich sa k reformovanej kresťanskej cirkvi a evanjelickej cirkvi augsburského vyznania. Viac ako 25% obyvateľstva je bez vierovyznania.

Tab. 9 Obyvateľstvo podľa vzdelania (r.2021)

vzdelanie	počet	podiel (%)
bez vzdelania (osoby 0-14 rokov)	100	11.15
základné	187	20.85
stredné odborné učňovské (bez maturity)	228	25.42
úplné stredné (s maturitou)	214	23.86
vyššie odborné vzdelanie	29	3.23
vysokoškolské	100	11.15
bez školského vzdelania (15+ rokov)	3	0.33
nezistené	36	04.1
spolu	897	

Zdroj: <http://www.sodbtn.sk/>

V obci majú najvyšší podiel vo vzdelanostnej štruktúre obyvateľstva občania so stredným odborným učňovským vzdelaním (bez maturity) – 25,42%. Bez školského vzdelania (15+) bolo 0,33 %. Obyvatelia s úplným stredným vzdelaním s maturitou tvorili 23,86%. Z hľadiska uplatnenia sa obyvateľstva na trhu práce má uvedená vzdelanostná štruktúra menej priaznivý charakter. Z hľadiska ďalšieho vývoja je potrebné v obci ďalej zvyšovať počet obyvateľov s úplným stredným vzdelaním (s maturitou) a vyššie odborného vzdelania.

Bytový a domový fond

V obci Nový Tekov tvorí sídelnú štruktúru výstavba z rodinných domov, ktoré prevažujú nad ostatnými objektmi. Podľa tabuľky Tab. j Domový fond podľa typu budovy tvoria rodinné domy takmer 90% z celého domového fondu. Z bytových jednotiek prevládajú byty s 3-4 obytnými miestnosťami (viď Tab. 11 Štruktúra bytového fondu). Najväčšie zastúpenie majú budovy postavené v rokoch 1919-1960, tvoria viac ako polovicu existujúcich objektov. Rozdelenie budov podľa výstavby je zrejmé z tabuľky. Celkový počet budov v roku 2021 bolo 319, celkový počet bytov bol 368.

Tab. 10 Domový fond podľa typu budovy

typ budovy	počet	podiel (%)
rodinný dom	287	89.97
bytový dom	14	4.39
ostatné budovy na bývanie	5	1.57
neskolaudovaný rodinný dom	6	1.88
inštitucionálne alebo kolektívne zariadenia	3	0.94
ostatné	4	1.25
Domy spolu	319	

Zdroj: <http://www.sodbtn.sk/>

počet miestností	počet	podiel (%)
6 a viac obytných miestností	14	3,80
Nezistené	8	2,17
Byty spolu	368	

Zdroj: <http://www.sodbtn.sk/>

Tab. 11 Štruktúra bytového fondu

počet miestností	počet	podiel (%)
1 obytná miestnosť	19	5,16
2 obytné miestnosti	58	15,76
3 obytné miestnosti	132	35,87
4 obytné miestnosti	108	29,35
5 obytných miestností	29	7,88

Tab. 12 Domový fond podľa obdobia výstavby

obdobie výstavby	počet	podiel (%)
do roku 1919	26	8.15
1919 - 1945	88	27.59
1946 - 1960	85	26.65
1961 - 1980	50	15.67
1981 - 2000	25	7.84
2001 - 2010	8	2.51
2011 - 2015	8	2.51
2016 a neskôr	23	7.21
nezistené	6	1.88
Domy spolu	319	

Zdroj: <http://www.sodbtn.sk/>

Celoslovenský priemer koeficientu obývanosti podľa sčítania obyvateľov domov a bytov (ďalej len SODB) v roku 2011 bol 2,59 obyv./byt. Koeficient obývanosti v obci Nový Tekov je 2,44 obyv./byt, čo je o niečo menej oproti celoslovenskému priemeru.

Dynamika vývoja

Aj keď zvyšovanie počtu obyvateľov je za posledných 10 rokov málo výrazný, je možné za predpokladu vytvorenia vhodných podmienok očakávať vyšší nárast. Dôvodom je celkový nárast obyvateľstva na Slovensku ako aj čoraz väčší záujem mladých ľudí bývania na vidieku. Ak by došlo k rozvoju podnikateľských aktivít, viac sa zviditeľnili miestne atraktivity, zamerala by sa pozornosť na celkovú rekonštrukciu a obnovu dediny – dobudovanie kanalizácie, rekonštrukcia líniových stavieb (chodníky, cesty, úprava rigolov a pod.), rekonštrukcia obecných objektov, vytvorenie rekreačných zón pri vodných tokoch a plochách, zlepšenie prepojenia s obcou Starý Tekov, napr. vybudovaním cyklochodníkov, nárast obyvateľstva by bol citeľný. Územný plán počíta s takouto prognózou a predpokladá nasledovný nárast obyvateľstva:

Predpokladaný vývoj počtu obyvateľov	:	Rok
897		2021
2780		2051

Podľa štatistického úradu Slovenskej republiky je možné do roku 2030 predpokladať priemerný počet cenzonej domácnosti 2,51obyvateľa/byt. pri strednom variante. Pri odvodzovaní výhľadového ukazovateľa vychádzame z tejto celoslovenskej štatistiky. Z toho vyplýva aj počet bytových jednotiek v navrhovanom období.

Cenzová domácnosť predstavuje najmenšiu, ďalej nedeliteľnú sociálnu kolektivitú konštruovanú predovšetkým na základe deklarovaných rodinných väzieb (vzťah k prednostovi cenzonej domácnosti, napr. manžel, manželka, druh, družka, syn, dcéra, nevesta, zať a pod.). Tvoria ju teda osoby, ktoré spolu žijú v jednom byte, spoločne hospodária a majú medzi sebou priamy rodinný alebo iný vzťah. (2)

Na tento počet obyvateľov treba uvažovať s nasledujúcim počtom bytov:

Rok	2021	2051
Súčasný počet obývaných bytov	368	1118

Pri návrhu rozvoja obce je potrebné sa zamerať aj na zlepšenie životných podmienok obyvateľov, ktoré sú jedným zo základných predpokladov rastu a stabilizácie obyvateľstva. ÚPN počíta s prognózou rastu populácie a dimenzovanie funkčných zložiek sídla tomu prispôsobuje.

Návrh územného plánu počíta s nárastom obyvateľstva o cca 1880 obyvateľov za 30 rokov, čo korešponduje s vybudovaním približne 750 bytových jednotiek. Uvedené hodnoty sú maximálne možné za uvedené obdobie. V návrhu sa počíta predovšetkým s bývaním v rodinných domoch, jedna lokalita je vyčlenená na bývanie v bytových domoch.

Je možné, že rozvoj obce nebude prebiehať takým rýchlym tempom, čo by znamenalo len predĺženie časového obdobia rozvoja obce v daných rozvojových oblastiach. Súčasná rezerva v rámci zastavaného územia je pre cca 20 rodinných domov na voľných disponibilných pozemkoch bez budovania nových komunikácií, čo je s dlhodobého hľadiska nepostačujúce, preto sa budujú nové komunikácie a vznikajú rozvojové plochy ako návrh:

Lokalita B01	Obytné územia pre rodinnú bytovú zástavbu
Lokalita B02	Obytné územia pre rodinnú bytovú zástavbu
Lokalita B03	Obytné územia pre rodinnú bytovú zástavbu
Lokalita B04	Obytné územia pre rodinnú bytovú zástavbu
Lokalita B05	Obytné územia pre rodinnú bytovú zástavbu
Lokalita B06	Obytné územia pre malopodlažnú bytovú zástavu
Lokalita B07	Obytné územia pre rodinnú bytovú zástavbu
Lokalita B08	Obytné územia pre rodinnú bytovú zástavbu
Lokalita B09	Obytné územia pre rodinnú bytovú zástavbu
Lokalita B010	Obytné územia pre rodinnú bytovú zástavbu
Lokalita B011	Obytné územia pre rodinnú bytovú zástavbu
Lokalita B012	Obytné územia pre rodinnú bytovú zástavbu
Lokalita B013	Obytné územia pre rodinnú bytovú zástavbu
Lokalita B014	Obytné územia pre rodinnú bytovú zástavbu
Lokalita B015	Obytné územia pre rodinnú a malopodlažnú bytovú výstavbu

A.2.4. RIEŠENIE ZÁUJMOVÉHO ÚZEMIA A ŠIRŠIE VZŤAHY DOKUMENTUJÚCE ZAČLENENIE RIEŠENEJ OBCE DO SYSTÉMU OSÍDLENIA

Obec Nový Tekov sa nachádza v Levickom okrese, ktorý spadá do Nitrianskeho kraja. Tiahne sa pozdĺž pravého brehu rieky Hron v nadmorskej výške od 160-tich metrov do 350 m na morom. Jeho celková výmera 2970,1ha. Najvyšším kopcom je Veľká Vápenná. Súčasťou obce sú takisto časti Marušová, Šándorhalma a Podvinica.

Obr. 2Zobrazenie obce Nový Tekov v rámci Nitrianskeho kraja (červená bodka)

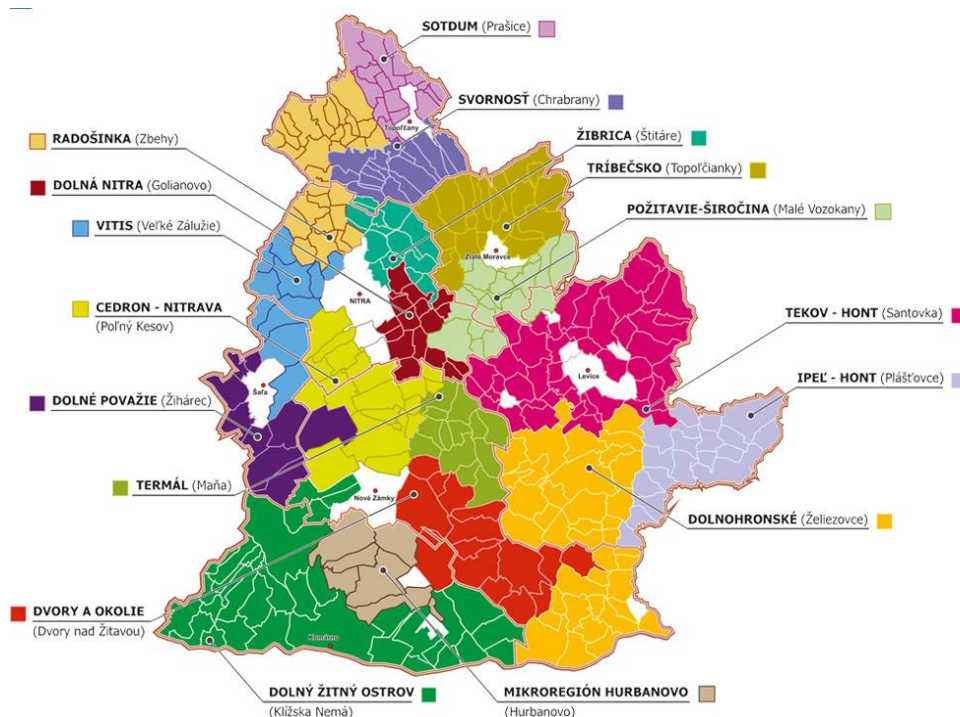

Obr. 1Zobrazenie obce Nový Tekov v rámci administratívneho členenia Slovenskej republiky (červená bodka)

Obec je súčasťou mikroregiónu Tekov-Hont so sídlom v obci Santovka. Územie pôsobnosti Občianskeho združenia Tekov-Hont (ďalej len OZ) má rozlohu 666,581 km², nachádza sa v juhovýchodnej (menej rozvinutej) časti Nitrianskeho kraja a pokrýva severnú časť okresu Levice. Z 89 obcí okresu je členom OZ 43 obcí, čo predstavuje 43% z celkovej výmery a 24,9% z počtu obyvateľstva okresu.

Súčasnú partnerstvo Občianske združenie Tekov-Hont má dlhú a pomerne komplikovanú históriu.

Obr. 3 Mikroregión TEKOV-HONT v Nitrianskom kraji

V deväťdesiatych rokoch minulého storočia 48 obcí a dve mestá Levického okresu založili Regionálne združenie miest a obcí Tekov. Toto združenie bolo založené z potreby spolupráce medzi obcami a z potreby spoločného riešenia problémov. V rokoch 2004 – 2006 obce tohto združenia pripravovali spoločnú Integrovanú stratégiu rozvoja územia regiónu Tekov. Snahy o získanie štatútu MAS (miestna akčná skupina) boli však v minulom programovom období neúspešné. V rámci Regionálneho združenia Tekov sa vytvorili dve združenia OZ V dlani Hrona a OZ Pod Slovenskou bránou. (3)

Obec Nový Tekov bola súčasťou OZ V dlani Hrona. K rozdeleniu obcí bolo prirodzené, podľa geografickej polohy obcí.

Obe občianske združenia: Pod Slovenskou bránou a V dlani Hrona, sa uchádzali o prostriedky z programu Leader NSK s novými samostatnými stratégiami. Snaha o vytvorenie spoločného občianskeho združenia sa obnovila v roku 2014, kedy sa obe združenia rozhodli spojiť. O spojení sa hovorilo počas viacerých stretnutí až napokon došlo k ich spojeniu vstupom niektorých predošlých členov OZ V dlani Hrona do OZ Pod Slovenskou bránou dňa 20.1.2015 a súčasne došlo k premenovaniu združenia na OZ Tekov-Hont. Občianske združenie permanentne pozývalo do svojich radov občianske združenia a podnikateľské subjekty. Výsledkom tohoto snaženia je členská základňa OZ Tekov-Hont, ktorú v súčasnosti tvorí 95 členov. (3)

Kataster obce Nový Tekov hraničí s týmito susediacimi katastrami:

Na severe – s k. ú. obce Nemčiňany

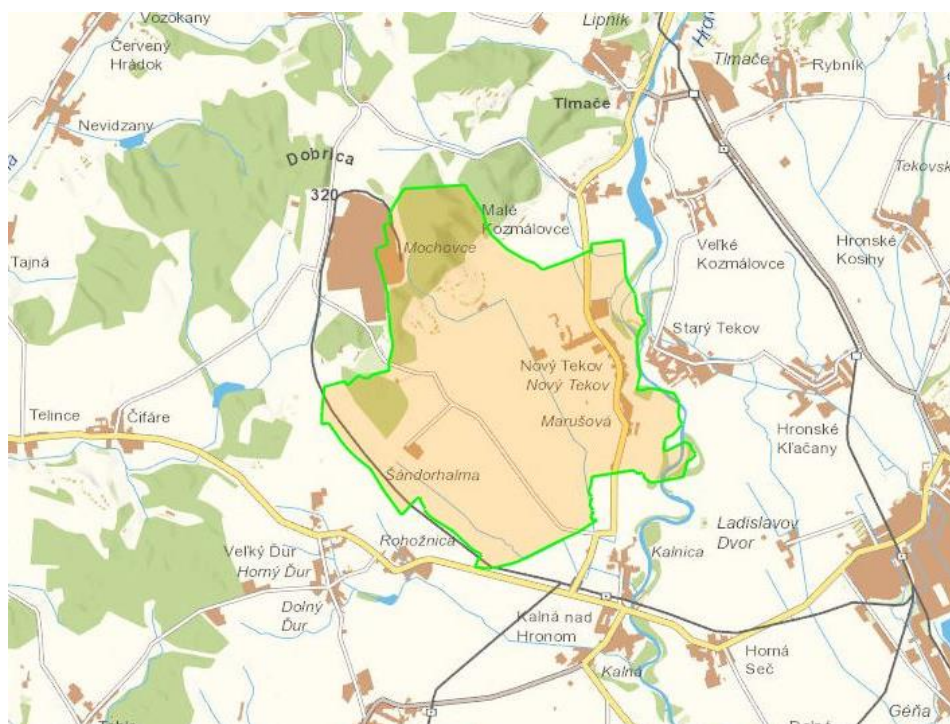
Na severovýchode - s k.ú. obce Malé a Veľké Kozmálovce

Na juhu – s k. ú. Kalnice (obec Kalná nad Hronom), k. ú. Rohožnica (obec Veľký Ďur)

Na juhozápade - k. ú. Dolný Ďur, K.Ú Horný Ďur (obec Veľký Ďur)

Na východe – s k. ú. obce Starý Tekov

Na západe – s k. ú. Mochovce (obec Kalná nad Hronom)

Obr. 4 Grafické znázornenie susediacich katastrov

A.2.5. NÁVRH URBANISTICKEJ KONCEPCIE PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA

Urbanistickú koncepciu priestorového usporiadania ovplyvňuje niekoľko faktorov:

- historický vývoj osídlenia,
- súčasná urbanistická štruktúra,
- limity využitia územia
- potenciály a hodnoty v území
- zámery v území
- problémy a problémové oblasti

Historický vývoj osídlenia

Obec Nový Tekov leží na pravobrežnej nive Hrona, severozápadne od Levíc. K najstarším archeologickým nálezom v tejto lokalite patrí rímsko-barbarské sídlo z 8. Až 9. storočia a slovanský kostrový hrob z 9. storočia. Súčasná obec Nový Tekov bola vytvorená zlúčením obcí Nový Tekov a Marušová v roku 1968. V stredoveku patrili obe do Tekovskej stolice. (4)

Obec Nový Tekov sa vyvinula z trhovej osady pri Starom Tekove, kde sa už v 11. Storočí konali trhy. Prvý raz sa písomne spomínajú v roku 1320 pod názvom Chetutekhe, čo znamená Štvrtok, a v roku 1331 Zombothel – Sobota. V roku 1331 dostávajú obyvatelia osád právo slobodného sťahovania do Starého Tekova. Od roku 1338 patril Štvrtok levickému hradnému panstvu. (4)

V chotári Nového Tekova stála aj zaniknutá stredoveká osada Segnev. Prvý raz sa spomína v roku 1156 a posledný raz v roku 1480. K úplnému osamostatneniu od Starého Tekova došlo na prelome 14. a 15. storočia. V roku 1534 sa už Nový Tekov uvádza ako Malý Tekov. V roku 1536 mala obec mlyn a 16 port.

V roku 1601 mala obec 111 domov, školu a sladovňu. V roku 1968 bola k Novému Tekovu pripojená obec Marušová (po prvý raz sa spomína v roku 1407 ako Marusfalva). V rokoch husistických ťažení do Uhorska bola obec spustošená. (4)

V čase tureckých vojen bola dôležitým vojenským miestom pri prechode cez rieku Hron. Počas tureckej nadvlády bola obec zničená, ale obyvatelia sa vrátili. Podľa tureckého daňového spisu z roku 1664 mal Nový Tekov 59 domácností, polia, lesy, pasienky, včelín, vinice a mlyn, najčastejšími priezviskami boli Kovács, Vida, Solmosi, Tot, Szilasi, Fodor, Farogó, Veros, Szabó, Kelemen a Szonyi. Počas tureckých vojen dostal Nový Tekov od Františka II. Rákócziho ochranný list. (4)

Obec bola ešte vtedy spojená dreveným mostom so Starým Tekovom, ktorý však začiatkom 19. storočia strhla voda. V roku 1715 mal Nový Tekov 30 daňovníkov, vinice, mlyn a krčmu. Vlastníkmi tunajších majetkov v 18. storočí boli Eszterházyovci. (4)

Obyvateľstvo sa živilo v prevažnej miere poľnohospodárstvom a vinohradníctvom. Tunajšie majetky kúpili v 19. storočí Schoellerovci, ktorí zriadili v obci známy žrebčín. Založený bol v roku 1861 pre účely odchovu ťažných a športových koní. Žrebčín Nový Tekov ponúkal možnosť jazdenia v sedle, v kočiari, alebo klusáckej sulke. (4)

V časti Marušová sa zachovalo niekoľko pôvodných domov z 19. storočia s hospodárskymi stavbami. Pozoruhodný je aj cintorín so starými náhrobnými kameňmi. (4)

V roku 1970 mala už spojená obec Nový Tekov 1379 obyvateľov. (4)

Pamiatkový úrad Slovenskej republiky v obci Nový Tekov neeviduje v Ústrednom zozname pamiatkového fondu (ďalej len ÚZPF) nehnuteľné národné kultúrne pamiatky.

Za objekty s vyššou historickou hodnotou možno považovať:

- Katolícky kostol sv. Karola Boromejského bol postavený v roku 1811 namieste starého gotického chrámu so zachovanou dispozíciou predošlej stavby z konca 15. storočia. Chrám je jednoloďový s polygonálnym uzáverom, južnou sakristiou a predstavanou trojpodlažnou vežou. Hlavný oltár obsahuje barokový obraz sv. Karola Boromejského z konca 18. storočia. Pôvodná kazateľnica, spovednica a lavice boli klasicistické z konca 18. storočia. V roku 1990 bol obnovený interiér kostola, spolu s výmenou všetkých okien. Následne v roku 1994 opravil a vymaľoval interiér kostola. Pozornosť návštevníkov zaujme aj štýlová drevená zvonica. (1)

Obr. 5 Kostol sv. Karola Baromejského
Zdroj: apsida.sk

- Kostol reformov., Reformátskoklasicistický je sieňový kostol s vežou z roku 1791. V roku 1850 bol zničený požiarom a následne obnovený. Zaujímavým je stôl z červeného mramoru z r. 1829, kazateľňa je klasicistická z roku 1829, zhotovená v Radvani. Organ pochádza z konca 18. storočia a zvony z roku 1793. (1)

Obr. 6 Reformovaný kostol

Súčasná urbanistická štruktúra

Obec Nový Tekov patrí na základe územno-správneho členenia do Nitrianskeho kraja a okresu Levice. Najbližším mestom je mesto Tlmače vzdialené len 6,4km s časovou dostupnosťou osobným automobilom cca 6min. Okresné mesto Levice je vzdialené 13,1km (cca 15min.), krajské mesto Nitra je vzdialené 50km (38min.) a hlavné mesto Bratislava 143km (85min.). Časová dostupnosť do okresného a krajského mesta je nižšia ako priemerná časová dostupnosť v okrese a kraji. Z uvedeného vyplýva, že postavenie obce vzhľadom na dostupnosť do okresného aj krajského mesta je pre obec priaznivá.

Obec Nový Tekov je svojou zástavbou charakterizovaná ako obec s vretenovitou zástavbou. Jedná sa o bývalú trhovú osadu vretenovitého typu, ktorá sa formovala po oboch stranách severno-južnej cesty medzi Kalnou nad Hronom a Tlmačmi. Veľmi podstatným formotvorným prvkom sídla je aj rieka Hron, ktorá sa dotýka obce a vždy bola určitým obmedzujúcim faktorom v tejto oblasti. (5).

Jedná sa o obec s typicky vidieckym charakterom s prevažujúcou obytnou funkciou. V obci prevažuje zástavba 1-2 podlažnými rodinnými domami a šikmou strechou. Nízko podlažnú zástavbu prerušujú bytové domy s troma nadzemnými podlažiami a plochou strechou. Dominantami obce ostávajú 2 kostoly. Väčšie zásahy do priestorovej štruktúry bolo vybudovanie areálových zariadení – žrebčina (časť k.ú. Nový Tekov) a objekty živočíšnej výroby poľnohospodárskych družstiev (k.ú. Marušová). Tieto areály sú v dnešnej dobe nevyužívané, chátrajú a narušujú krajinný obraz obce. Ďalšie väčšie zastavané plochy sa nachádzajú v areáli Ranč u Bobiho.

Na formovanie urbanistickej funkčno-priestorovej osnovy sídla v celom doterajšom vývojovom období vplývalo niekoľko prvkov. Jednak je to prírodný prvok - rieka Hron a jej geologické, geomorfologické prostredie. Druhým prvkom formujúcim priestorové usporiadanie sídla je kedysi obchodná severno-južná cesta, dnes štátna cesta I. triedy Tlmače - Kalná nad Hronom.

Význam týchto dvoch krajinných prvkov bol aj je dominantný pri formovaní zástavby v sídle. Stavebná štruktúra sídla sa formovala v prístenej zástavbe pozdĺž Hlavnej ulice - cesty, ktorá v neskoršom období sa v časti Marušová odklášala a je vedená na konci záhrad juhozápadnej časti územia. Nová zástavba sa v časti Nový Tekov realizovala pozdĺž tangenciálnej komunikácie juhozápadne v smere na majer Šándorhalma. Zásahom do priestorovej a urbanistickej štruktúry sídla bola realizácia areálových zariadení živočíšnej výroby. Niveleta klasických tekovských domov bola od konca 60 rokov narušovaná výstavbou trojpodlažných bytových domov s plochou terasou.

V blízkosti hlavnej komunikácie sa nachádzajú dve základné dominanty obce. Sú to objekty kostolov. Vzhľadom na to, že hlavná kompozičná línia je relatívne dlhá, je potrebné na nej vytvoriť hierarchiu polyfunkčných uzlov. Už dnes je možné na základe niektorých znakov vytypovať, o ktoré lokality pôjde. Ako najvýznamnejší uzol možno identifikovať priestor v dotyku s križovaním štátnej cesty I/76 a tangenciálnou v smere na Mochovce a Šándorhalmu. (5)

Z hľadiska urbanistickej kompozície sa navrhuje obec rozvíjať v súlade s jej terajšou kompozičnou štruktúrou formou ulicovej zástavby.

Pre rozvoj bytovej výstavby je navrhované prioritne zastávať voľné parcely v existujúcej zástavbe nachádzajúce sa v prielukách, ako nezastavané, prípadne ktoré vzniknú asanáciou pôvodnej zástavby. Nové plochy sú navrhované v častiach s existujúcou komunikáciou, prípadne inou technickou infraštruktúrou, alebo v miestach jej plánovaného umiestnenia.

Pri všetkých novostavbách a rekonštrukciách rodinných domov navrhujeme vychádzať z princípov uplatňovania regionálnych prvkov so šikmými strechami, rešpektujúc merítko a výraz týchto stavieb a zladiť s ich funkčnou vybavenosťou. Pri samostatne stojacích domoch navrhujeme objekty orientovať na úzkych pozemkoch štítom do ulice.

Pre potreby bývania sú navrhnuté a vymedzené plochy v prielukách medzi rodinnými domami v celej zastavanej časti obce. S novými plochami sa počíta predovšetkým v severnej časti k.ú. Nový Tekov.

Limity využitia územia

- Základné limity
 - Zavlažovanie územia
- Dopravné limity

- Ochranné pásma ciest I. Triedy
 - Ochranné pásma ciest II. triedy
 - Ochranné pásma železníc
- Limity technickej infraštruktúry
 - Ochranné pásmo 22kV vedenia
 - Ochranné pásmo VTL plynovodu
 - Ochranné pásmo JE Mochovce
 - Ochranné pásmo ČOV
- Ohrozenie povodňami
- Ochrana prírodných zdrojov
 - Ochranné pásmo lesa
 - Ochranné pásmo vodných tokov
 - Ochrana pôdy
- Prvky územného systému ekologickej stability
 - Biokoridor nadregionálny
 - Biocentrum regionálne
 - Biokoridor regionálny
 - Biokoridor miestny
 - Biocentrum miestne
 - Interakčný prvok plošný
 - Interakčný prvok líniový
 - Genofondové lokality

Potenciály a hodnoty v území

- Vodný tok Hron

Zámery v území

- potenciálne plochy pre rozvoj funkcie bývania,
- potenciálne plochy pre rozvoj funkcie občianskej vybavenosti,
- potenciálne plochy pre rozvoj rekreácie, rekreácie v prírodnom prostredí
- zvýšenie ekologickej stability výsadbou zelene vo voľnej prírode
- budovanie protieróznych opatrení
- budovanie protipovodňových opatrení

Problémy a problémové oblasti

- Málo udržiavaná zeleň pozdĺž vodného toku
- Chýbajúce chodníky
- Potrebná rekonštrukcia komunikácií
- Potrebná rekonštrukcia chodníkov
- Chýbajúca vegetácia s ochranným účinkom na poľnohospodárskej pôde
- Potrebné protierózne opatrenia
- Potrebné protipovodňové opatrenia

Návrh urbanistickej koncepcie

Návrh urbanistickej koncepcie vychádza zo súčasného priestorového a funkčného usporiadania obce a celkovú štruktúru katastrálneho územia. Koncepcia je založená na komplexnosti riešenia a zohľadnenia všetkých faktorov uvedených vyššie. Návrh zahŕňa všetky funkčné zložky tvoriace územie obce.

A.2.6. NÁVRH FUNKČNÉHO VYUŽITIA ÚZEMIA OBCE S URČENÍM PREVLAĐAJÚCICH FUNKČNÝCH ÚZEMÍ NAJmä OBYTNÉHO ÚZEMIA, ZMIEŠANÉHO ÚZEMIA, VÝROBNÉHO ÚZEMIA, REKREAČNÉHO ÚZEMIA, VRÁTANE URČENIA PRÍPUŠTNÉHO, OBMEDZUJÚCEHO A ZAKAZUJÚCEHO FUNKČNÉHO VYUŽÍVANIA

Obec Nový Tekov je svojou zástavbou charakterizovaná ako obec s vretenovitou zástavbou. Jedná sa o bývalú trhovú osadu vretenovitého typu, ktorá sa formovala po oboch stranách severno-južnej cesty medzi Kalnou nad Hronom a Tlmačmi. Veľmi podstatným formotvorným prvkom sídla je aj rieka Hron, ktorá sa dotýka obce a vždy bola určitým obmedzujúcim faktorom v tejto oblasti. (5).

Jedná sa o obec s typicky vidieckym charakterom s prevažujúcou obytňou funkciou. V obci prevažuje zástavba 1-2 podlažnými rodinnými domami a šikmou strechou. Nízko podlažnú zástavbu prerušujú bytové domy s troma nadzemnými podlažiami a plochou strechou. Dominantami obce ostávajú 2 kostoly. Väčšie zásahy do priestorovej štruktúry bolo vybudovanie areálových zariadení – žrebčína (časť k.ú. Nový Tekov) a objekty živočíšnej výroby poľnohospodárskych družstiev (k.ú. Marušová). Tieto areály sú v dnešnej dobe nevyužívané, chátrajú a narúšajú krajinný obraz obce. Ďalšie väčšie zastavané plochy sa nachádzajú v areáli Ranč u Bobiho.

V urbanisticko-architektonickej štruktúre obce majú niektoré objekty zachované znaky tradičnej zástavby, najmä v pôvodnej časti. Sídlnú štruktúru tu tvorí predovšetkým výstavba z rodinných domov, ktoré prevažujú nad ostatnými objektmi. Po r.1950 sa začali stavať domy štvorcového pôdorysu so stanovou strechou. V 70-tych rokoch minulého storočia sa začala presadzovať výstavba 2- podlažných nových rodinných domov s využitím poschodia, prípadne aj s podpivničením, v 80-tych rokoch sa stavali častejšie domy so sedlovými strechami s využitím podkrovia. Bytové domy sa nachádzajú popri hlavnej ceste.

V zástavbe sa nachádzajú aj staršie domy, ktoré sa v prípade absentujúcej údržby môžu stať nevhodnými pre trvalé bývanie alebo iné využitie. Tieto domy budú navrhnuté na rekonštrukciu prípadne asanáciu. Návrh územného plánu obce stanovuje regulatívy intenzity využitia, ktoré budú určujúce pri zámeroch rekonštrukcie a rozširovania existujúceho bytového fondu formou dostavieb a nadstavieb.

V súčasnosti sa v obci nachádzajú všetky bonitné triedy objektov, od objektov nových, starších, rekonštruovaných, starých zachovalých, až po objekty na asanáciu (predovšetkým v areáli starého žrebčína).

Lokalita	Funkcia - podfunkcia	Výmera (ha)
B01	Obytné územie - pre rodinnú bytovú výstavbu	4,0038
B02	Obytné územie - pre rodinnú bytovú výstavbu	2,1555
B03	Obytné územie - pre rodinnú bytovú výstavbu	3,6126
B04	Obytné územie - pre rodinnú bytovú výstavbu	6,7413
B05	Obytné územie - pre rodinnú bytovú výstavbu	11,2827
B06	Obytné územie - pre malopodlažnú bytovú výstavbu	4,2405
B07	Obytné územie - pre rodinnú bytovú výstavbu	2,3676
B08	Obytné územie - pre rodinnú bytovú výstavbu	4,0220
B09	Obytné územie - pre rodinnú bytovú výstavbu	4,4862
B10	Obytné územie - pre rodinnú bytovú výstavbu	7,1978
B11	Obytné územie - pre rodinnú bytovú výstavbu	2,8114
B12	Obytné územie - pre rodinnú bytovú výstavbu	4,9116
B13	Obytné územie - pre rodinnú bytovú výstavbu	10,1485
B14	Obytné územie - pre rodinnú bytovú výstavbu	4,5100
B15	Územie obytné - pre rodinnú a malopodlažnú bytovú výstavbu	0,4723
OV1	Územie občianskej vybavenosti	0,4959

Lokalita	Funkcia - podfunkcia	Výmera (ha)
OV2	Územie občianskej vybavenosti	0,2676
OV3	Územie občianskej vybavenosti	3,0166
OV4	Územie občianskej vybavenosti	0,1962
OV5	Územie občianskej vybavenosti	0,4051
R1	Územie rekreácie - s prírodným charakterom	2,3650
R2	Rekreačné územie agroturistiky	11,4568
R3	Rekreačné územia - územie viníc, záhradkársych lokalít s rekreačnou funkciou	105,1235
R4	Rekreačné územia - športoviská	1,3493
R5	Rekreačné územia - športoviská	1,1552
TI1	Územie verejnej technickej infraštruktúry - Vodné hospodárstvo - ČOV	0,3173
TI2	Územie verejnej technickej infraštruktúry - zariadenia odpadového hospodárstva	0,1066
TI3	Územie verejnej dopravnej infraštruktúry - parkovisko	0,1066
V1	Výrobné územia - poľnohospodárskej a priemyselnej výroby	7,8779
	IBV rozptyl	3,1366
	spolu	210,3400

Tab.13 Zoznam rozvojových lokalít

Obytné územia

Za obytné územia považujeme územia pre obytné budovy a k nim prislúchajúce vedľajšie budovy, napr. garáže, stavby občianskeho vybavenia (menšie prevádzky pre obchod a služby, dočasné ubytovanie a pod.), verejné dopravné a technické vybavenie, zeleň a detské ihriská. Územné a kapacitné usporiadanie jednotlivých zložiek obytnej plochy vychádza najmä z hustoty obyvateľstva, druhu stavieb na bývanie a ich výškového usporiadania, dochádzkových vzdialeností a prístupnosti, z požiadaviek na vytváranie tichých priestorov a ľahkej orientácie. Musí zodpovedať charakteru vidieckeho sídla, rázu krajiny a jej klimatickým podmienkam a zabezpečovať zdravé bývanie. (6)

Vzhľadom na vidiecky charakter obce Nový Tekov sa jedná o vidiecke obytné územia, ktoré možno definovať ako také územia, ktoré sú určené predovšetkým pre rozvoj funkcií bývania v obciach vidieckeho charakteru, t. j. pre najmä zástavbu rodinných domov prípadne bytových domov a k nim prislúchajúcich doplnkových a vedľajších objektov (garáže, kôlne, altánky, skleníky a pod.) s príslušnými úžitkovými záhradami, príp. aj zariadeniami drobnej poľnohospodárskej výroby. Vo vidieckych obytných územiach môžu byť situované aj zariadenia miestnej správy, zariadenia, ktoré slúžia hospodárskym, sociálnym, zdravotným, kultúrnym, cirkevným a športovým potrebám obyvateľov obce. Okrem toho môžu slúžiť aj pre lokalizáciu hygienicky nezávadných drobných prevádzok.

Podľa typu zástavby ich možno rozdeliť na (6) :

- **obytné územia pre malopodlažnú bytovú zástavbu** - sú určené prevažne na bývanie v bytových domoch do 4 nadzemných podlaží, doplnených rodinnými domami a doplňujúcimi funkciami ako sú objekty občianskej vybavenosti, rekreácia, šport, zeleň a dopravná a technická infraštruktúra (**Lokalita B06**)
- **obytné územia pre rodinnú bytovú zástavbu** - sú určené prevažne na bývanie v rodinných domoch s doplnkovou obchodno-obslužnou vybavenosťou zabezpečujúcou denné potreby obyvateľov (maloobchodné zariadenia, zariadenia služieb a pod.), nerušiacu bývanie, situované v rodinných domoch (**Lokality B01-B05, B07-B14**)
- **obytné územia pre rodinnú a malopodlažnú bytovú zástavbu** - sú určené prevažne na bývanie v rodinných domoch s doplnkovou obchodno-obslužnou vybavenosťou zabezpečujúcou denné

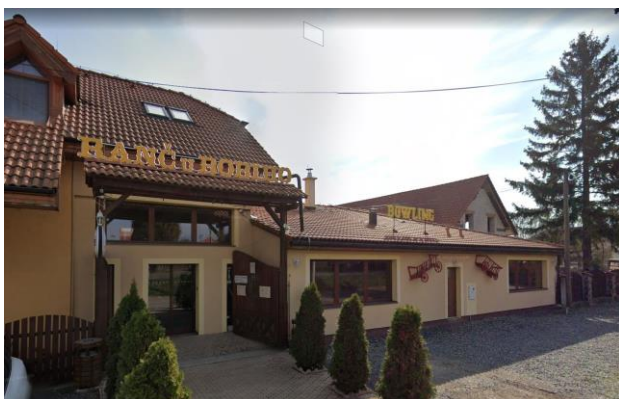
potreby obyvateľov (maloobchodné zariadenia, zariadenia služieb a pod)., nerušiaci bývanie, situované v rodinných domoch (**Lokalita B15**)

Rekreačné územia

Pre potreby každodenného športového vyžitia občanov je futbalové ihrisko s multifunkčným ihriskom, fitness centrum, cyklodráha a detské ihriská. Pre rekreáciu občanov ako aj pre širšie záujmové okolie sa nachádza v z.ú. agroturistické centrum – Ranč u Bobiho, kde okrem jazdectva ponúkajú aj minigolfovú ihrisko, kolkársku dráhu, tenisové kurty, minizoo, posilňovňu, vírivku či saunovanie. Súčasťou ranča sú aj ubytovacie a reštauračné služby. V juhovýchodnej časti k.ú. Nový Tekov sa nachádza strelnica s reštauráciou a ubytovaním. Z výkonnostných športov sa v obci usporadúva celoslovenská otvorená súťaž v plážovom volejbale TekovBeach a okresná súťaž vo futbale. Obec má futbalové družstvo TJ Družstevník Nový Tekov.

Obr. 7 Futbalové ihrisko

Obr. 8 Ranč u Bobiho

Zdroj: www.googlemaps.com

Ubytovanie v obci poskytuje Penzión Ranč u Bobiho Nový Tekov. Ide o novovybudované agroturistické centrum, ktoré ponúka možnosť aktívneho využitia voľného času pre milovníkov koní a krásnej prírody s celoročnou prevádzkou. Penzión poskytuje ubytovanie s kapacitou celkom 31 miest v 2,3,4- lôžkových izbách a dvoch apartmánoch. V roku 2005 skončil penzión na druhom mieste vyťaženia izieb. Každá izba má vlastné sociálne zariadenie, televízor – káblová televízia a satelit a rádiomagnetofón.

Horáreň Nový Tekov ponúka ubytovanie a reštauračné služby. Kapacita ubytovania je v

dvoj, troj a štvor lôžkových izbách, celkový počet izieb je 25, ktoré sú vybavené sociálnym zariadením a TV. Pre aktívne využitie voľného času ponúka možnosti batérievej, oblúkovej, parkúrovej streľby, streľby z guľovnice, malokalibrovky a pištole ako aj z kuše a luku, paintball a offroad.

Rekreačné územia predstavujú územia obcí, ktoré zabezpečujú požiadavky na rekreačné využitie bývajúceho obyvateľstva obce a turistov. Podstatnú časť rekreačných území tvorí zeleň lesov, sádov, záhrad a záhradkárskych osád, vodné plochy a pod.

Rekreačné územia môžeme podľa charakteru rozdeliť:

- športoviská - možno sem umiestňovať športové zariadenia, športoviská a ihriská, centrá voľného času, zariadenia verejného stravovania a niektorých služieb a zariadenia so špecifickou funkciou (**lokalita R4,R5**)
- územie agroturistiky – územie na podporu a rozvoj agroturistiky spojený s chovom hospodárskych zvierat a poľnohospodárskou výrobou (**lokalita R2**)
- Rekreačné územia - územie viníc, záhradkárskych lokalít s rekreačnou funkciou ako objekty individuálnej rekreácie – viničné domčeky, chatky – podpora rozvoja individuálneho

vinohradníctva s možnosťou výstavby jednoduchých objektov spojených s vinohradníctvom a rekreáciou (**lokality R3**)

- rekreačné územia s prírodným charakterom - možno tu umiestňovať rekreačno- oddychové plochy, budovať objekty pre stravovanie, sociálne zariadenia (**lokality R1**)

Územia občianskej vybavenosti

Zdravotníctvo

Zdravotná starostlivosť je v celej miere prístupná v meste Levice, nakoľko v obci nie je zriadené žiadne zdravotné stredisko ani ambulancia. Obyvatelia obce Nový Tekov navštevujú obvodné zariadenia v obci Kalná nad Hronom. Toto zdravotnícke zariadenie ponúka obyvateľom obce služby 1 všeobecného lekára pre dospelých, 1 detského lekára a 1 dentistu (7).

Vybudovaním mostného prepojenia s obcou Starý Tekov došlo k sprístupneniu zdravotnej starostlivosti v tejto obci aj pre občanov Nového Tekova, pričom viacerí z nich túto novú možnosť už využívajú.

Sociálne služby

Zo sociálnych služieb obec zabezpečuje svojim obyvateľom opatrovateľskú službu od roku 2003. Ďalej poskytuje od roku 2004 dôchodcom spoločné stravovanie v jedálni materskej školy. Počet užívateľov tejto sociálnej služby vykazuje relatívne stabilné hodnoty, a to 20 až 25 obyvateľov (1).

Školstvo

Výchovu a vzdelávanie pre najmenšie deti v obci zabezpečuje Materská škola Nový Tekov. Materská škola poskytuje celodennú výchovu a vzdelávanie deťom od dvoch do šiest rokov a deťom s odloženou povinnou školskou dochádzkou. V prípade záujmu rodičov, deti majú možnosť aj poldennej výchovy a vzdelávania v materskej škole. Cieľom predprimárneho vzdelávania je dosiahnuť optimálnu perceptive – motorickú, poznávaciu a citovo – sociálnu úroveň, ako

Obr. 9Vstup do materskej školy

základ pripravenosti na školské vzdelávanie a život v spoločnosti. Materská škola je materskou školou rodinného typu, je zameraná na rozvíjanie spolupráce s rodinou a smeruje k všestrannému rozvoju osobnosti dieťaťa. Deti sú vychovávané prostredníctvom zdravého životného štýlu k zodpovednejším vzťahom k ochrane zdravia. MŠ úzko spolupracuje s rodičmi detí. Materská škola je rozdelená do 2 tried v ktorých vyučujú 4 učiteľky. V roku 2014 bolo evidovaných v materskej škole 37 detí (7).

Celková kapacita materskej školy je 40 detí. Súčasná vyťaženosť materskej školy je 34 detí čo predstavuje obsadenosť 85%. Základná škola sa v súčasnosti v obci nenachádza. Deti navštevujú základné školy v obci Starý Tekov, Kalná nad Hronom prípadne Levice. Obec neuvažuje o znovuotvorení základnej školy v budúcnosti. Pôvodná základná škola sa nachádzala v k.ú. Nový Tekov, budovy boli zrekonštruované a teraz sa využívajú ako pamätná izba a bytový dom.

Cintoríny

Pochovávanie na území obce sa realizuje len na cintoríne. V obci sa územie akceptuje ako jeden pochovávaci obvod. Nachádzajú sa tu 2 cintoríny, 1 v centrálnej časti obce a 1 v časti Marušová. Do priestorov cintorína sa navrhuje umiestnenie kontajnerov menšieho typu, s ktorým by neboli problémy pri odvoze. V cintoríne sa odporúča realizovať výsadba estetickej parkovej zelene a dostavba chodníkov. Obec neplánuje rozšírenie plochy cintorína. Plochu cintorína tvoria 2 ucelené pozemky obdĺžnikového tvaru. Kapacita cintorína tvorí ďalšiu rovnakú plochu. (7)

Obr. 10 Dom smútku a pomník obetiam I. a II.svetovej vojny

Civilná ochrana obyvateľstva

V obci v súčasnosti nie sú vybudované nijaké väčšie špeciálne zariadenia v súvislosti s civilnou ochranou. Ukrytie obyvateľov je riešené formou jednoduchých úkrytov budovaných svojpomocne. Väčšia časť objektov v obci je podpivničená, pivničné priestory slúžia pre ukrytie obyvateľstva. V rámci navrhovaných rozvojových plôch určených pre obytnú výstavbu sa ukrytie obyvateľstva bude riešiť v pivničných priestoroch obytných objektov, príp. zariadení občianskej vybavenosti. (7)

V obci sa nachádza sklad civilnej ochrany na parcele 415/1 s popisným číslom 141. V sklade sa v súčasnosti nachádzajú staré masky.

Administratíva

Všetky administratívne zariadenia sú sústredené do jedného objektu v centre obce. Táto oblasť občianskej vybavenosti je zastúpená obecným úradom a poštou. (7)

Maloobchod

Súčasná maloobchodná sieť je dostatočne rozvinutá, hlavne v oblasti predaja potravinových tovarov, čo je dôsledkom špecifickej pohraničnej polohy sídla. Vo veľkej miere sa jedná o malé súkromné predajne. Nepotravinové predajne pokrývajú nároky obyvateľov obce. Zvýšenie počtu obyvateľov a predpokladaná návštevnosť obce hlavne v turistickej sezóne môžu priniesť nároky na zväčšenie plôch maloobchodných zariadení. Pokrytie súčasných a výhľadových potrieb bude realizované na báze súkromného podnikania v samostatných objektoch, prevažne vlastných rodinných domoch. (7)

Obr. 11 Pódium pri kultúrnom dome

Kultúrne podujatia obce a jej obyvateľov sa realizujú hlavne v miestnom kultúrnom dome. Obec organizuje rôzne kultúrne podujatia ako je obecná zabíjačka, stavenie mája, kultúrny program pri príležitosti Dňa matiek, dňa detí, Mikuláša či Vianoc, Ďalej usporadúva dni športu, zahájenie leta, ukončenie leta, deň obce a iné. Na viniciach sa nachádza obecný hajlok, kde sa usporadúvajú kultúrne podujatia obce (deň Svätého Urbana, svätovavrinský koš – otváranie viníc a ďalšie). V súčasnosti sa v obci nachádza verejná knižnica. V obci

sa dodržiavajú aj staré tradície a zvyky. V obci sa nachádzajú 2 kostoly, ktoré pokrývajú náboženskú duchovnú stránku kultúrneho života v obci.

Verejná knižnica

Obecná knižnica je verejná knižnica, ktorá poskytuje služby širokej verejnosti. Jej hlavnou úlohou bolo: utvárať a sprístupňovať univerzálny knižničný fond, poskytovať základné knižnično-informačné služby. (7)

Komerčná vybavenosť je v obci zastúpená týmito zložkami :

- Bistro
- Potraviny
- Gazdovský dom – predajňa domácich potrieb
- E-pub

Nekomerčnú vybavenosť tvoria :

- obecný úrad,
- pošta,
- kultúrny dom,
- materská škola,
- Kostol sv. Karola Boromejského
- farský úrad
- Kostol reform.,
- fara,
- hasičská zbrojnica,
- Dom smútku,
- Pamätná izba.

NEKOMERČNÁ A KOMERČNÁ OBČIANSKA VYBAVENOSŤ

Jedná sa o také územia, ktoré vzhľadom na charakter zástavby, urbanistickú štruktúru a spôsob využitia, slúžia výlučne pre umiestňovanie stavieb nekomerčnej a komerčnej občianskej vybavenosti. Do území občianskej vybavenosti je možné zahrnúť iba stavby a zariadenia, ktoré nenarúšajú užívanie stavieb a zariadení v bezprostrednom okolí a neznižujú kvalitu prostredia susedných území (napr. služby, ktoré kapacitou a charakterom nezvyšujú dopravnú záťaž územia). Súčasťou územia sú plochy zelene, verejných priestranstiev, dopravné a technické vybavenie, garáže a zariadenia pre požiarnu a civilnú ochranu.

Občianska vybavenosť uspokojuje jednu zo základných potrieb človeka v optimálnej skladbe, kapacite a hustote bez ohľadu na jeho vek, zamestnanie, sociálne a ekonomické postavenie a je dôležitým priestorovým prvkom v obciach mestského a vidieckeho charakteru. Vo fyzickom prejave predstavuje súbor zariadení, objektov a areálov.

Vyhláška č. 55/2001 Z. z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii špecifikuje v §12 ods. 9, že k plochám, určeným pre obytné domy prislúchajú nevyhnutné zariadenia ako garáže, stavby, občianskeho vybavenia, verejné dopravné a technické vybavenie, zeleň a detské ihriská. Odsek 10 uvedenej vyhlášky bližšie charakterizuje obytné územie podľa ods. 9 v kontexte s plochami pre občianske vybavenie, na ktorých sa v súlade s významom a potrebami obcí môžu umiestňovať stavby pre školstvo, kultúru, na cirkevné účely, pre zdravotníctvo a sociálnu pomoc, spoje, menšie prevádzky pre obchod a služby, verejné stravovanie a služby, dočasné ubytovanie, telesnú výchovu, správu a riadenie, verejnú hygienu a požiarnu bezpečnosť. Základná občianska vybavenosť musí skladbou a kapacitou zodpovedať veľkosti a funkcii obce a niektoré občianske vybavenia aj potrebám záujmového územia.

Z uvedeného textu vyplýva, že veľká časť objektov občianskej vybavenosti sa nachádza v obytných, zmiešaných, výrobných resp. rekreačných územiach. Avšak vzhľadom na špecifický charakter, možno občiansku vybavenosť chápať nielen ako súčasť zmiešaného, obytného, výrobného či rekreačného územia

ale aj ako "čisté" územie občianskej vybavenosti, na ktorých sa umiestňuje buď koncentrovaná občianska vybavenosť alebo tzv. monofunkčné areály občianskej vybavenosti (areály škôl, nemocníc...)

Monofunkčné areály a komplexy zariadení občianskeho vybavenia možno chápať ako špecifické územia obce s vyhranenými konkrétnymi nárokmi a charakteristikami podľa druhu konkrétneho funkčného zamerania, ktoré vytvárajú v urbanizovanej štruktúre stabilizované plochy. Rozdiel medzi areálmi a komplexmi je v spôsobe vymedzenia pozemku. Pokiaľ areály zariadení občianskej vybavenosti sú presne vymedzené oplotením a majú tým vymedzený režim z hľadiska využívania plôch areálu verejnosťou, monofunkčné komplexy občianskej vybavenosti sú bez oplotenia svojich pozemkov. Svojím priestorovým prejavom umožňujú účinnejšie vytvorenie urbanistických väzieb s kontaktným územím, ako i využívanie plôch svojho územia verejnosťou. Najčastejšie ide o plochy parkovej zelene, plochy statickej dopravy v určitom časovom režime, kapacitu doplnkových zariadení občianskeho vybavenia, najmä verejného stravovania, služieb, obchodu, atď. (6)

Územie občianskej vybavenosti ako "čisté" územie je umiestnené v **lokalitách OV-OV5**

Výrobné územia

Poľnohospodárstvo

Poľnohospodárstvo vytvára dobrú základňu pre rozvoj spracovateľského priemyslu i pre rozvoj iných druhov činnosti. Rozhodujúcim determinantom, ktorý ovplyvňuje využiteľnosť krajinnej štruktúry územia, ako aj celý výrobný proces poľnohospodárskej výroby, je poľnohospodárska pôda, jej pôdno-agronomické a agrotechnické vlastnosti a vklady spoločnosti na zachovanie a zvýšenie pôdnej úrodnosti. V obci sa nachádzajú aj samostatne hospodáriaci roľníci (SHR). Podľa štatistického úradu sa jedná o SHR nezapísaných v obchodnom registri a hlavnou činnosťou je zmiešané hospodárstvo.

Obr. 12 Pohľad na siláfi. Interagros
Zdroj: googlemaps.com

Rastlinná výroba

Rastlinná výroba v regióne je zameraná na produkciu repky olejnej a kukurice. V zastavanom území k.ú. Marušová sa nachádzajú objekty skladového hospodárstva – silá spoločnosti Interagros. Jedná sa o významnú obchodnú firmu pôsobiacu v slovenskom agrosektore. Poskytuje komplexné služby pre poľnohospodárov aj spracovateľov komodít s rozsiahlou sieťou moderných uskladňovacích a sušiarenských kapacít.

Živočíšna výroba

Živočíšna výroba sa vo väčšom meradle v obci nenachádza. V menšom rozmere môžeme hovoriť o chovaní hospodárskych zvierat pre vlastné účely v jednotlivých rodinných domoch.

Brownfield - V obci sa nachádzajú dva komplexy budov pre chov hospodárskych zvierat, tieto však v súčasnosti neplnia svoj pôvodný účel, naopak dochádza k chátraniu budov, ktoré je potrebné navrhnuť na asanáciu.

Lesné hospodárstvo

Lesné pozemky pre hospodárske účely predstavujú približne 40% všetkých lesov v riešenom území, tieto patria do správy Lesy SR, š.p., organizačná zložka OZ Podunajsko.

Priemyselná výroba

Najväčším zásahom do územia má JE Mochovce, ktorá zasahuje do k.ú. Nový Tekov v severozápadnej časti. Z väčších prevádzok sa v riešenom území nachádza výrobný areál firmy MZ Kov s.r.o., ktorý sa venuje kovoobrábaníu a zámočníctvu.

Územie poľnohospodárskej a priemyselnej výroby a skladov

Rozšírenie priemyselnej výroby navrhujeme v **lokalite V1** – územie poľnohospodárskej a priemyselnej výroby a skladov – jedná sa o bývalý hospodársky dvor PD, ktorý je využívaný na poľnohospodársku výrobu.

Špecifické územiaÚzemia sídelnej zelene

Územia sídelnej zelene predstavujú verejne prístupné ucelené plochy zelene s parkovou úpravou, špecifické zariadenie verejnej vybavenosti s verejne prístupnými ucelenými plochami zelene, plochy verejne prístupnej zelene s kumuláciou rekreačno-zotavovacích aktivít, vyhradené plochy zelene pri občianskej vybavenosti, súkromné plochy zelene pri individuálnej bytovej výstavbe, plochy sprievodnej a výplňovej zelene a i. Pri územiach zelene, podobne ako pri rekreačných územiach dochádza k prelínaniu funkčného systému zelene zo sídelného do prírodného prostredia a naopak. Aj z tohto dôvodu sa v súčasnosti začína presadzovať pojem „zelená infraštruktúra“. Zelená infraštruktúra je sieťou rozličných typov plôch zelene a ostatných prírodných prvkov v zastavanom území ako aj ich prepojení s okolitou krajinou (EC Direktoriát pre klímu).

Územia verejnej dopravnej infraštruktúry

Predstavujú dopravné plochy pre automobilovú, železničnú, vodnú, leteckú dopravu a iné druhy dopravy. Ide prevažne o cestné komunikácie, špecifické dopravné zariadenia určené na odstavovanie, parkovanie a garážovanie osobných a nákladných automobilov (záchytné parkoviská pre osobné automobily, autobusy, nákladné automobily a kamióny, truckcentrá, sústredené hromadné garáže a pod.), špecifické dopravné zariadenia hromadnej dopravy (autobusové stanice SAD, areálové zariadenia SAD, depá, opravovne a dielne SAD a pod.), plochy koľajísk železničných tratí a špecifické dopravné zariadenia s prevahou železničných koľajísk, plochy osobných, nákladných, zoraďovacích a odstavných staníc, depá železničnej dopravy a pod. Pri cintoríne sa navrhuje nové parkovisko (**lokalita T13**)

Územia verejnej technickej infraštruktúry

Predstavujú plochy pre lokalizáciu zariadení technickej obsluhy územia obce, vodohospodárske stavby a zariadenia (vodojemy, čerpace a prečerpávacie stanice, čistiarne odpadových vôd, prečerpávacie stanice odpadových vôd a ostatné vodohospodárske zariadenia), stavby a zariadenia pre zásobovanie územia obce elektrickou energiou, plynom, teplom (elektrárne, teplárne, kotolne, centralizované zdroje tepla a elektrickej energie, distribučné stanice energetických médií, regulačné stanice plynu, trafostanice a pod.), špecifické telekomunikačné zariadenia a stavby, zariadenia odpadového hospodárstva (zariadenia na zber, zhodnocovanie a zneškodňovanie odpadov).

Pre doplnenie technického vybavenia v území sa vytvára **Lokalita T12** pre vybudovanie zberného dvora. V **lokalite T11** je navrhované rozšírenie ČOV.

A.2.7. NÁVRH RIEŠENIA BÝVANIA, OBČIANSKEHO VYBAVENIA SO SOCIÁLNOU INFRAŠTRUKTÚROU, VÝROBY A REKREÁCIE

Návrh rozvoja bývania je prehľadnejšie riešený v grafickej časti (výkres č. 2). Uvažuje sa prevažne so samostatne stojacimi rodinnými domami s pozemkami o veľkosti cca 6,0 – 12á prípadne radovými domami a dvojdomami s pozemkami o veľkosti cca 4,0 - 6,0á. Jednotlivé parcely budú prístupné z novovybudovaných cestných komunikácií s postrannými pešími chodníkmi. Súčasťou uličného koridoru je aj pás funkčnej zelene. Bytová výstavba sa uvažuje vo všetkých voľných prielukách existujúcej zástavby a v rozvojových navrhovaných lokalitách **B01-B05, B07-B15** v rodinných bytových zástavbách a v lokalite **B06** a **B15** v malopodlažných bytových zástavbách.

V riešenom území sa vyskytujú rôzne formy zástavby, predovšetkým však bývanie v rodinných samostatne stojacich domoch.

Pri návrhu rozvoja bývania v obci Nový Tekov sú uplatňované nasledujúce zásady pre vidiecke obytné územia:

Pre malopodlažnú bytovú zástavbu s bytovými domami platia nasledovné zásady:

- výšku malopodlažnej zástavby stanoviť s ohľadom na siluetu obce,
- pri výstavbe nájomných (obecných) bytových domov dbať o to, aby bytové domy vhodne prispievali ku stvárneniu verejných priestranstiev obce,
- každý byt by mal mať svoj exteriérový priestor (napr. byty na prvom nadzemnom podlaží Predzáhradku),
- architektonické stváranie domu má byť pravdivé vo vonkajšom výraze, je treba sa vyhýbať aplikácii rôznych architektonických prvkov v nesúlade s tektonikou budovy, komplikovaným riešeniam striech a príliš pestrej farebnosti,

Pre malopodlažnú zástavbu s rodinnými domami platia nasledovné zásady:

- malopodlažnú zástavbu formou rodinných domov považovať za nosnú formu pre vidiecke obytné územia (uplatňovať vyššie špecifikované zásady),
- vo vzťahu na existujúci neobývaný bytový fond, venovať pozornosť obnove bytového fondu v existujúcej zástavbe formou modernizácie, renovácie, čím sa zvýši úroveň bývania, ktorá zodpovedá súčasnému štandardu novej bytovej výstavby,
- prednostne využívať plochy, na ktorých alebo v tesnej blízkosti ktorých je vybudovaná technická infraštruktúra,
- využívať drobné prieluky v jestvujúcej zástavbe ako prirodzenú územnú rezervu pre výstavbu,
- prednostne využívať plochy v súčasne vymedzenom zastavanom území obce,
- dodržiavanie proporcionality výškovej hladiny obytnej zástavby vo vzťahu k existujúcej a historickej zástavbe,
- neumiestňovať funkciu bývania na územiach opustených poľnohospodárskych areálov,

A.2.7.1. OBYTNÉ ÚZEMIA PRE RODINNÚ BYTOVÚ VÝSTAVBU

Lokalita B01(4,0038ha)

Lokalita sa nachádza v k.ú. Marušová v západnej časti obce Nový Tekov mimo zastavaného územia obce. Lokalita pozostáva z cca 50 možných stavebných pozemkov. Lokalita bude napojená na existujúce inžinierske siete a existujúcu trafostanicu. V lokalite je potrebné vybudovanie novej cesty z ktorej budú prístupné jednotlivé pozemky. Lokalita bude napojená na cestu I. triedy.

Lokalita B02(2,155ha)

Lokalita sa nachádza vo východnej časti na oboch k.ú. obce Nový Tekov (k.ú. Marušová, k.ú. Nový Tekov) južnej časti obce Nový Tekov, mimo zastavaného územia obce. Lokalita pozostáva z 20 možných stavebných pozemkov. Lokalita bude napojená na existujúce inžinierske siete a existujúcu trafostanicu. V lokalite je potrebné vybudovanie novej cesty z ktorej budú prístupné jednotlivé pozemky.

Lokalita B03 (3,6126ha)

Lokalita sa nachádza v západnej časti obce, v rámci hraníc zastavaného územia v k.ú. Nový Tekov. Lokalita pozostáva z cca 50 možných stavebných pozemkov. Medzi lokalitou E a F je potrebné vybudovanie novej cesty, ktorá by zabezpečila prístup na pozemky pre obidve lokality. Lokalita bude napojená na existujúce inžinierske siete a existujúcu trafostanicu.

Lokalita B04 (6,7413ha)

Lokalita sa nachádza v západnej časti obce, mimo hraníc zastavaného územia v k.ú. Nový Tekov. Lokalita pozostáva z cca 100 možných stavebných pozemkov. Medzi lokalitou E a F je potrebné vybudovanie novej cesty, ktorá by zabezpečila prístup na pozemky pre obidve lokality. V lokalite je potrebné vybudovať prístupové cesty. Lokalita bude napojená na existujúce inžinierske siete a novú trafostanicu TS N-2.

Lokalita B05 (11,2827ha)

Lokalita sa nachádza v juhozápadnej časti obce, mimo zastavaného územia obce. Lokalita pozostáva z cca 15 stavebných pozemkov o rozlohe 6-12á. Lokalita bude prístupná z nových komunikácií a bude napojená na existujúce inžinierske siete a novú trafostanicu TS N-2.

Lokalita B07 (2,3676ha)

Lokalita sa nachádza v severnej časti obce, v zastavanom území obce v k.ú. Nový Tekov. Lokalita pozostáva z cca 20 stavebných pozemkov. Lokalita bude prístupná z nových komunikácií a bude napojená na existujúce inžinierske siete a existujúcu trafostanicu.

Lokalita B08 (4,0220ha)

Lokalita sa nachádza v severnej časti obce, v zastavanom území obce v k.ú. Nový Tekov. Lokalita pozostáva z cca 20 stavebných pozemkov. Lokalita bude prístupná z nových komunikácií a bude napojená na existujúce inžinierske siete a existujúcu trafostanicu.

Lokalita B09 (4,4862ha)

Lokalita sa nachádza v severnej časti obce, v zastavanom území obce v k.ú. Nový Tekov. Lokalita pozostáva z cca 60 stavebných pozemkov. Lokalita bude prístupná z nových komunikácií a bude napojená na existujúce inžinierske siete a existujúcu trafostanicu.

Lokalita B10 (7,1978ha)

Lokalita sa nachádza v severozápadnej časti obce, čiastočne v zastavanom území a čiastočne mimo zastavaného územia obce. Lokalita pozostáva z cca 60 stavebných pozemkov. Lokalita bude prístupná z nových komunikácií a bude napojená na existujúce inžinierske siete a existujúcu trafostanicu.

Lokalita B11 (ha)

Lokalita sa nachádza v severnej časti obce, v zastavanom území obce. Lokalita pozostáva z cca 30 stavebných pozemkov. Lokalita bude prístupná z nových komunikácií a bude napojená na existujúce inžinierske siete a existujúcu trafostanicu.

Lokalita B12 (2,8114ha)

Lokalita sa nachádza v severnej časti obce, mimo zastavaného územia obce. Lokalita pozostáva z cca 30 stavebných pozemkov. Lokalita bude prístupná z nových komunikácií a bude napojená na existujúce inžinierske siete a existujúcu trafostanicu.

Lokalita B13 (10,1485ha)

Lokalita sa nachádza v severozápadnej časti obce, mimo zastavaného územia obce. Lokalita pozostáva z cca 100 stavebných pozemkov. Lokalita bude prístupná z nových komunikácií a bude napojená na existujúce inžinierske siete a novú trafostanicu. Presné zadefinovanie ciest a uličných koridorov ako aj plôch zelene bude riešené podrobnejšie v územnom pláne zóny.

Lokalita B14 (4,5100ha)

Lokalita sa nachádza v západnej časti obce, mimo hraníc zastavaného územia v k.ú. Nový Tekov. Lokalita pozostáva z cca 100 možných stavebných pozemkov. Medzi lokalitou E a F je potrebné vybudovanie novej cesty, ktorá by zabezpečila prístup na pozemky pre obidve lokality. V lokalite je potrebné vybudovať prístupové cesty. Lokalita bude napojená na existujúce inžinierske siete a novú trafostanicu TS N-2.

A.2.7.1. OBYTNÉ ÚZEMIA PRE MALOPODLAŽNÚ BYTOVÚ ZÁSTAVBU**Lokalita B06 (4,2405ha)**

Lokalita sa nachádza vo východnej časti obce, v rámci hraníc zastavaného územia. Územie je vhodné pre vybudovanie 3-5 bytových domov do 3 nadzemných podlaží s približne 30 bytovými jednotkami. Lokalita bude dopravne napojená na cestu I.triedy.

A.2.7.2. OBYTNÉ ÚZEMIA PRE RODINNÚ A MALOPODLAŽNÚ VÝSTAVBU**Lokalita B15(0,4723ha)**

Lokalita sa nachádza v severnej časti obce, v rámci hraníc zastavaného územia. Územie je vhodné pre vybudovanie 1 bytového domu do 3 nadzemných podlaží s približne 6 bytovými jednotkami alebo pre cca 6 rodinných domov. Lokalita bude dopravne napojená na cestu I.triedy.

A.2.7.3. ÚZEMIA OBČIANSKEJ VYBAVENOSTI - NEKOMERČNEJ/KOMERČNEJ**Lokalita OV1 (0,4959ha)**

Lokalita sa nachádza mimo zastavaného územia v k.ú. obce Marušová. Jedná sa o nezastavanú prieluku medzi plochami poľnohospodárskej výroby a občianskej vybavenosti. Lokalita je určená na umiestnenie predovšetkým komerčnej občianskej vybavenosti.

Lokalita OV2 (0,2676ha)

Lokalita sa nachádza v zastavanom území v k.ú. Nový Tekov. Jedná sa o plochu priamo nadväzujúcu na zázemie obce (obecný úrad, kultúrny dom). Lokalita je určená predovšetkým na umiestnenie nekomerčnej vybavenosti obce.

Lokalita OV3 (3,0166ha)

Lokalita sa nachádza mimo zastavaného územia v k.ú. obce Nový Tekov v západnej časti katastrálneho územia. Lokalita priamo nadväzuje už na existujúcu občiansku vybavenosť – penzión, horáreň. Lokalita je predovšetkým určená na umiestnenie komerčnej vybavenosti nadväzujúcej na existujúcu vybavenosť (napr. strelnica)

Lokalita OV4 (0,1962ha)

Lokalita sa nachádza v zastavanom území k.ú. Marušová v severnej časti na dotuky s k.ú. Nový Tekov. Jedná sa o plochy v bezprostrednej blízkosti už existujúcej občianskej vybavenosti – potravín. V návrhu sa uvažuje z možnosťou rozšírenia obchodov a služieb v danej lokalite.

Lokalita OV5 (0,4723ha)

Lokalita sa nachádza v zastavanom území obce v k.ú. Marušová v strednej časti zastavaného územia. Lokalita je predovšetkým určená na vybudovanie domu sociálnych služieb.

A.2.7.4. REKREAČNÉ ÚZEMIA - ŠPORTOVISKÁ**Lokalita R4 (1,3493ha)**

Lokalita sa nachádza vo východnej časti k.ú. Nový Tekov, mimo zastavaného územia. Lokalita priamo nadväzuje na športový areál obce s cieľom rozšírenia o ďalšie plochy s využitím pre športovú činnosť.

Lokalita R5 (1,1552ha)

Lokalita sa nachádza v západnej časti mimo zastavaného územia obce. Lokalita je určená pre aktívnu každodennú rekreáciu občanov. Vhodná je na vybudovanie športových ihrísk prípadne detských ihrísk.

A.2.7.5. REKREAČNÉ ÚZEMIA - ÚZEMIE VINÍC, ZÁHRADKÁRSKÝCH LOKALÍT S REKREAČNOU FUNKCIOU**Lokalita R3 (105,1235ha)**

Lokalita sa nachádza mimo zastavaného územia obce v severnej časti katastrálneho územia. Jedná sa o zmiešané územie existujúcich viníc a záhrad. Jedná sa o lokalitu s primárnym vinohradníckym charakterom doplnený o rekreáciu spojenú so záhradníčením a vinohradníctvom. V súčasnej dobe sa neustále zvyšuje počet vinohradov bez obhospodarovania čo má za následok zvyšovanie výskytu rôznych chorôb viniča ako aj premnoženie škodcov. Úlohou lokality je zvýšenie atraktivity prostredia s cieľom zachovať a obhospodarovať existujúce vinice. V lokalite je možné vybudovať objekty určené na rekreačné ubytovanie, objekty na spracovanie poľnohospodárskych plodín (spracovanie hrozna a výroba vína prípadne iných plodín).

A.2.7.6. REKREAČNÉ ÚZEMIA - REKREAČNÉ ÚZEMIE AGROTURISTIKY**Lokalita R2 (11,4568ha)**

Lokalita sa nachádza mimo zastavaného územia obce v severnej časti katastrálneho územia. Priamo nadväzuje na lokalitu U - územie viníc, záhradkárskych lokalít s rekreačnou funkciou.

A.2.7.7. REKREAČNÉ ÚZEMIA - ÚZEMIE REKREÁCIE S PRÍRODNÝM CHARAKTEROM**Lokalita R1 (2,3650ha)**

Lokalita sa nachádza vo východnej časti katastrálneho územia, mimo zastavaného územia obce. Prestavuje plochu rybníka a jeho bezprostredného okolia.

A.2.7.8. VÝROBNÉ ÚZEMIA - ÚZEMIA POĽNOHOSPODÁRSKEJ A PRIEMYSELNEJ VÝROBY A SKLADOV**Lokalita V1 (7,8779ha)**

Jedná sa o čiastočne využívaný poľnohospodársky dvor. Vzhľadom na to, že v obci sa nenachádzajú väčšie plochy na vybudovanie priemyselnej zóny navrhujeme lokalitu rozšíriť aj o ľahkú nezávadnú priemyselnú výrobu a prislúchajúce sklady.

A.2.7.9. ÚZEMIE VEREJNEJ DOPRAVNEJ INFRAŠTRUKTÚRY - PARKOVISKO**Lokalita TI3 (0,1066ha)**

Lokalita sa nachádza vo východnej časti katastrálneho územia mimo zastavaného územia obce. Jedná sa o plochu v centre obce v blízkosti cintorína, navrhnutú na vybudovanie nových parkovacích miest pre potreby cintorína. Plocha sa nachádza v zastavanom území obce a je prístupná z existujúcej komunikácie.

A.2.7.10. ÚZEMIE VEREJNEJ TECHNICKEJ INFRAŠTRUKTÚRY - VODNÉ HOSPODÁRSTVO - ČOV**Lokalita TI1 (0,3173ha)**

Lokalita sa nachádza v juhovýchodnej časti katastrálneho územia Marušová, mimo zastavaného územia obce. Jedná sa o územie priamo nadväzujúce na ČOV, a má slúžiť na rozšírenie ČOV a vybudovanie odkaliska.

A.2.7.11. ÚZEMIE VEREJNEJ TECHNICKEJ INFRAŠTRUKTÚRY - ZARIADENIA ODPADOVÉHO HOSPODÁRSTVA**Lokalita TI2 (0,1066ha)**

Lokalita sa nachádza v zastavanom území obce v k.ú. Nový Tekov vedľa existujúceho kompostoviska. Jedná sa o plochu pre vybudovanie zberného dvora.

A.2.8. VYMEDZENIE ZASTAVANÉHO ÚZEMIA OBCE

Záujmové územie je vymedzené katastrálnymi územiaми obce Nový Tekov - k.ú. Marušová a k.ú. Nový Tekov, ktorého rozloha činí 2970,1ha.

Riešené územie je ohraničené hranicou katastrálneho územia a hranicou zastavaného územia k 1.1.1990.

Súčasná hranica zastavaného územia obce Nový Tekov - je vyhlásená v zmysle platnej legislatívy (k 1.1.1990) v rámci k.ú. obce (hranica je znázornená v grafickej časti hrubou bodkočiarkovanou čiernou čiarou).

Navrhované hranice zastavaného územia obce Nový Tekov- navrhovaný územný rozvoj funkčných plôch si vyžaduje rozšírenie hranice zastavaného územia o plochy lokalít zasahujúcich mimo súčasnej hranice zastavaného územia podľa grafickej časti (navrhované rozšírenie je označené hrubou čiernou prerušovanou čiarou).

Rozšírenie sa navrhuje u rozvojových navrhovaných lokalít **B01, B02, B04, B05, B10, B12, B13, B14, R4, R5, V1**. V návrhu dochádza aj k rozšíreniu zastavaného územia o existujúce zastavané plochy.

Výmera k.ú.	2970,0709 ha
Výmera zast. územia	103,4906 ha
Výmera mimo zastavaného územia	2866,5803 ha
Výmera rozšírenia zast. územia	60,5136 ha
Výmera zast. územia (existujúce + rozšírenie)	164,0042 ha

Tab. 14 Návrh rozšírenia hraníc zastavaného územia obce

Lokalita	Funkčné využitie	výmera celkom (ha)	Z toho		výmera na rozšírenie z.ú. V k.ú. Marušová (ha)	výmera na rozšírenie z.ú. V k.ú. Nový Tekov (ha)
			výmera v z.ú. (ha)	výmera mimo z.ú. (ha)		
B01	Obytné územie - pre rodinnú bytovú výstavbu	4,0038		4,0038	4,004	
B02	Obytné územie - pre rodinnú bytovú výstavbu	2,1555		2,1555	1,696	0,46
B03	Obytné územie - pre rodinnú bytovú výstavbu	3,6126	3,6126			nachádza sa v z.ú.
B04	Obytné územie - pre rodinnú bytovú výstavbu	6,7413		6,7413		6,7413
B05	Obytné územie - pre rodinnú bytovú výstavbu	11,2827	2,7527	8,5300		8,53
B06	Obytné územie - pre malopodlažnú bytovú výstavbu	4,2405	4,2405			nachádza sa v z.ú.
B07	Obytné územie - pre rodinnú bytovú výstavbu	2,3676	2,3676			nachádza sa v z.ú.
B08	Obytné územie - pre rodinnú bytovú výstavbu	4,022	4,0220			nachádza sa v z.ú.
B09	Obytné územie - pre rodinnú bytovú výstavbu	4,4862	4,4862			nachádza sa v z.ú.
B10	Obytné územie - pre rodinnú bytovú výstavbu	7,1978	2,5878	4,6100		4,61
B11	Obytné územie - pre rodinnú bytovú výstavbu	2,8114	2,8114			nachádza sa v z.ú.
B12	Obytné územie - pre rodinnú bytovú výstavbu	4,9116		4,9116		4,9116

Lokalita	Funkčné využitie	výmera celkom (ha)	Z toho		výmera na rozšírenie z.ú. V k.ú. Marušová (ha)	výmera na rozšírenie z.ú. V k.ú. Nový Tekov (ha)
			výmera v z.ú. (ha)	výmera mimo z.ú. (ha)		
B13	Obytné územie - pre rodinnú bytovú výstavbu	10,1485		10,1485		10,1485
B14	Obytné územie - pre rodinnú bytovú výstavbu	4,51		4,5100		4,5100
B15	Územie obytné - pre rodinnú a malopodlažnú bytovú výstavbu	0,4723	0,4723			nachádza sa v z.ú.
OV1	Územie občianskej vybavenosti	0,4959	0,4959		nachádza sa v z.ú.	
OV2	Územie občianskej vybavenosti	0,2676	0,2676			nachádza sa v z.ú.
OV3	Územie občianskej vybavenosti	3,0166		3,0166		nenavrhuje sa do z.ú.
OV4	Územie občianskej vybavenosti	0,1962	0,1962		nachádza sa v z.ú.	
OV5	Územie občianskej vybavenosti	0,4051	0,4051		nachádza sa v z.ú.	
R1	Územie rekreácie - s prírodným charakterom	2,365		2,3650		nenavrhuje sa do z.ú.
R2	Rekreačné územie agroturistiky	11,4568		11,4568		nenavrhuje sa do z.ú.
R3	Rekreačné územia - územie viníc, záhradkárskych lokalít s rekreačnou funkciou	105,1235		105,1235		nenavrhuje sa do z.ú.
R4	Rekreačné územia - športoviská	1,3493		1,3493		1,3493
R5	Rekreačné územia - športoviská	1,1552		1,1552		1,1552
TI1	Územie verejnej technickej infraštruktúry - Vodné hospodárstvo - ČOV	0,3173		0,3173	nenavrhuje sa do z.ú.	
TI2	Územie verejnej technickej infraštruktúry - zariadenia odpadového hospodárstva	0,1066	0,1066			nachádza sa v z.ú.
TI3	Územie verejnej dopravnej infraštruktúry - parkovisko	0,1066	0,1066			nachádza sa v z.ú.
V1	Výrobné územia - poľnohospodárskej a priemyselnej výroby	7,8779		7,8779		7,8779
	rozšírenie o ex. zastavané plochy	4,5200		4,5200	2,440	2,08
Spolu		211,7234	28,9311	182,7923	8,140	52,3738
spolu rozšírenie z.ú.					60,5136	

A.2.9. VYMEDZENIE OCHRANNÝCH PÁSIEM A CHRÁNENÝCH ÚZEMÍOchranné pásmo dopravných zariadení mimo zastavaného územia:

Cestné ochranné pásma sa zriaďujú len pri všetkých diaľniciach, cestách a miestnych komunikáciách I. a II. triedy mimo zastavaného územia alebo územia určeného na súvislé zastavanie; vnútri tohto územia sa zriaďujú ochranné pásma podľa osobitných predpisov. Hranice územia

zastavaného alebo územia určeného na súvislé zastavanie vyplývajú z územnoplánovacej dokumentácie, inak túto hranicu určí podľa skutočného stavu súvislého zastavania Federálne ministerstvo dopravy po prerokovaní s okresným národným výborom, ak ide o diaľnice, okresný národný výbor po prerokovaní s krajským národným výborom a miestnym národným výborom, ak ide o cesty, a miestny národný výbor, ak ide o miestne komunikácie.

(Predpis č. 35/1984 Zb., §15, odsek 1,2)

Hranice cestných ochranných pásiem sú určené zvislými plochami vedenými po oboch stranách komunikácie a to vo vzdialenosti od osi vozovky :

Cesta I. triedy	50m
Cesta III. triedy	20m

V cestných ochranných pásmach je zakázaná alebo obmedzená činnosť, ktorá by mohla ohroziť dotknuté komunikácie alebo premávku na nich. Výnimku zo zákazu povoľuje príslušný cestný orgán.

Jedným zo zákazov platných pre ochranné pásmo ciest je:

- V okolí kríženia ciest s inými pozemnými komunikáciami a s traťami a na vnútornej strane oblúku ciest s polomerom menším ako 500m je zakázané vysádzať alebo obnovovať stromy alebo vysoké kríky a pestovať také kultúry, by svojím vzrastom s prihliadnutím k úrovni terénu rušili rozhľad potrebný pre bezpečnú dopravu.

Ochranné pásmo leteckej dopravy

V zmysle ust. § 28 ods. 3 a ust. § 30 zákona č. 143/1998 Z.z. o civilnom letectve (letecký zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov je Dopravný úrad dostknutým orgánom štátnej správy v povoľovacom procese stavieb a zariadení nestavebnej povahy v ochranných pásmach letiska a leteckých pozemných zariadení ako aj pri ďalších stavbách, ktoré by mohli ohroziť bezpečnosť leteckej prevádzky, na základe čoho je potrebné požiadať Dopravný úrad o súhlas pri stavbách a zariadeniach:

V zmysle ustanovenia § 30 leteckého zákona je nutné prerokovať s Dopravným úradom nasledujúce stavby a zariadenia:

- stavby alebo zariadenia vysoké 100 m a viac nad terénom /§ 30 ods. 1 písm. a) leteckého zákona/,
- stavby a zariadenia vysoké 30 m a viac umiestnené na prírodných alebo umelých vyvýšeninách, ktoré vyčnievajú 100 m a viac nad okolitú krajinu /§ 30 ods. 1 písm. b)
- zariadenia, ktoré môžu rušiť funkciu leteckých palubných prístrojov a leteckých pozemných zariadení, najmä zariadenia priemyselných podnikov, vedenia WN 110 kV a viac. energetické zariadenia a vysielacie stanice /§ 30 ods. 1 písm. c) leteckého zákona/,
- zariadenia, ktoré môžu ohroziť lei lietadla, najmä zariadenia na generovanie alebo zosilňovanie elektromagnetického žiarenia, klamlivé svetlá a silné svetelné zdroje /§ 30 ods. 1 písm. d) leteckého zákona.

Ochranné pásmo dráhy

- (1) Ochranné pásmo dráhy je priestor po obidvoch stranách dráhy, ktorého hranice sú vymedzené zvislou plochou a ktorý slúži na ochranu dráhy a na ochranu prevádzky na dráhe.
- (2) Ochranné pásmo dráhy je
- c) pri vlečke 30 m od osi krajnej koľaje,
- (3) Ochranné pásmo dráhy sa nezriaďuje pre dráhu vedenú po pozemnej komunikácii a pre vlečku v uzavretom priestore prevádzkarne alebo v obvode prístavu.

Činnosti v ochrannom pásme dráhy

- (1) V ochrannom pásme dráhy možno zriaďovať stavby, zriaďovať vedenia, vykonávať banskú činnosť, činnosť vykonávanú banským spôsobom a iné zemné práce len so súhlasom príslušného dráhového správneho úradu a podľa podmienok ním určených.
- (2) V ochrannom pásme dráhy možno umiestňovať svetelné zdroje a farebné plochy zameniteľné s návestnými znakmi, ako aj skladovať nebezpečné odpady, výbušniny a nebezpečné látky len so súhlasom príslušného dráhového správneho úradu a podľa podmienok ním určených.

- (3) Príslušný dráhový správny úrad vydáva súhlas podľa odsekov 1 a 2 formou záväzného stanoviska.^{1b)} Na udelenie súhlasu sa nevzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní.¹⁷⁾ Súhlas sa nevyžaduje pre stavby, na ktoré
 - a) sa nevyžaduje územné rozhodnutie,^{1c)}
 - b) postačí ohlásenie stavebnému úradu,^{1d)}
 - c) sa nevyžaduje stavebné povolenie ani ohlásenie stavebnému úradu.^{1e)}
- (4) Vlastník (správca, užívateľ) nehnuteľností a vedení v ochrannom pásme dráhy je povinný na vlastné náklady udržiavať tieto nehnuteľnosti a vedenia v takom stave a užívať ich takým spôsobom, aby dráhu a dopravu na dráhe neohrozoval a neobmedzoval.
- (5) V záujme bezpečnosti dráhy a dopravy na dráhe je vlastník (správca, užívateľ) nehnuteľnosti povinný v ochrannom pásme dráhy odstrániť stromy, kry, iné porasty alebo upraviť, prípadne odstrániť iné prekážky, ktoré by mohli ohroziť bezpečné a plynulé prevádzkovanie dráhy a dopravy na dráhe. Nedotknuté zostávajú osobitné predpisy.²⁾
- (6) Príslušný dráhový správny úrad môže nariadiť vlastníkovi nehnuteľnosti v ochrannom pásme dráhy vykonať na vlastné náklady opatrenia na odstránenie závad, ktoré narušujú bezpečnosť dráhy a dopravy na dráhe alebo obmedzujú dopravu na dráhe.
- (7) V prípade nebezpečenstva z omeškania môže prevádzkovateľ dráhy vykonať na náklady vlastníka (správcu, užívateľa) nehnuteľnosti úpravu alebo odstrániť prekážky, okliesniť alebo odstrániť stromy, kry alebo iné porasty sám. Tým nie je dotknuté právo vlastníka (správcu, užívateľa) na náhradu škody podľa všeobecných predpisov o náhrade škody.³⁾
- (8) Prevádzkovateľ dráhy a prevádzkovateľ dopravy na dráhe (ďalej len "dopravca") sú oprávnení vstupovať v ochrannom pásme dráhy s vedomím vlastníka (správcu, užívateľa) na cudzie nehnuteľnosti na účely opráv, údržby a prevádzkovania dráhy. V prípade odstraňovania následkov nehôd alebo poškodenia dráhy a na účely odstraňovania iných prekážok obmedzujúcich prevádzku dráhy prevádzkovateľ dráhy a dopravca sú aj bez predchádzajúceho upozornenia vlastníka oprávnení vstupovať v ochrannom pásme dráhy na tieto nehnuteľnosti na nevyhnutne potrebný čas. Pritom sú povinní dbať na to, aby užívanie týchto nehnuteľností bolo rušené čo najmenej a aby vstupom a činnosťami nevznikli škody, ktorým možno zabrániť. Tým nie je dotknuté právo vlastníka (správcu, užívateľa) nehnuteľnosti na náhradu škody podľa všeobecných predpisov o náhrade škody.

Ochranné pásmo energetických zariadení

V zmysle Zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike, § 43 Ochranné pásma, sú stanovené bezpečnostné a prevádzkové podmienky pre elektrické vedenia v nasledovných bodoch:

- 1) na ochranu zariadení elektrizačnej sústavy sa zriaďujú ochranné pásma. Ochranné pásmo je priestor v bezprostrednej blízkosti zariadenia elektrizačnej sústavy, ktorý je určený na zabezpečenie spoľahlivej a plynulej prevádzky, na zabezpečenie ochrany života, zdravia osôb a majetku.
- 2) ochranné pásmo vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia je vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča. Vzdialenosť oboch rovín od krajných vodičov je pri napätí,
 - a) od 1 kV do 35 kV vrátane
 1. pre vodiče bez izolácie 10 m; v súvislých lesných priesekoch 7 m,
 2. pre vodiče so základnou izoláciou 4m; v súvislých lesných priesekoch 2 m,
 3. pre zavesené káblové vedenie 1 m,
 - b) od 35 kV do 110 kV vrátane 15 m,
 - c) od 110 kV do 220 kV vrátane 20 m,
 - d) od 220 kV do 400 kV vrátane 25 m,
 - e) nad 400 kV 35 m.
- 3) Ochranné pásmo zaveseného káblového vedenia s napätím od 35 kV do 110 kV vrátane je 2 m od krajného vodiča na každú stranu.

- 4) V ochrannom pásme vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia a pod elektrickým vedením je okrem prípadov podľa odseku 14 zakázané
 - a) zriaďovať stavby, 71) konštrukcie a skládky,
 - b) vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3 m,
 - c) vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3m vo vzdialenosti do 2m od krajného vodiča vzdušného vedenia s jednoduchou izoláciou,
 - d) uskladňovať ľahko horľavé alebo výbušné látky,
 - e) vykonávať činnosti ohrozujúce bezpečnosť osôb a majetku,
 - f) vykonávať činnosti ohrozujúce elektrické vedenie a bezpečnosť a spoľahlivosť prevádzky sústavy.
- 5) Vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3 m vo vzdialenosti presahujúcej 5 m od krajného vodiča vzdušného vedenia možno len vtedy, ak je zabezpečené, že tieto porasty pri páde nemôžu poškodiť vodiče vzdušného vedenia.
- 6) Vlastník nehnuteľnosti je povinný umožniť prevádzkovateľovi vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia prístup a prístup k vedeniu a na ten účel umožniť prevádzkovateľovi vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia udržiavať priestor pod vedením a voľný pruh pozemkov (bezlesie) so šírkou 4 m po oboch stranách vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia. Táto vzdialenosť sa vymedzuje od dotyku kolmice spustenej od krajného vodiča nadzemného elektrického vedenia na vodorovnú rovinu ukotvenia podperného bodu.
- 7) Ochranné pásmo vonkajšieho podzemného elektrického vedenia je vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách krajných káblov vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na toto vedenie od krajného kábla. Táto vzdialenosť je
 - a) 1 m pri napätí do 110 kV vrátane vedenia riadiacej regulačnej a zabezpečovacej techniky,
 - b) 3 m pri napätí nad 110 kV.
- 8) V ochrannom pásme vonkajšieho podzemného elektrického vedenia a nad týmto vedením je okrem prípadov podľa odseku 14 zakázané
 - a) zriaďovať stavby, konštrukcie, skládky, vysádzať trvalé porasty a používať osobitne ťažké mechanizmy,
 - b) vykonávať bez predchádzajúceho súhlasu prevádzkovateľa elektrického vedenia zemné práce a iné činnosti, ktoré by mohli ohroziť elektrické vedenie, spoľahlivosť a bezpečnosť prevádzky, prípadne sťažiť prístup k elektrickému vedeniu.
- 9) Ochranné pásmo elektrickej stanice
 - a) vonkajšieho vyhotovenia s napätím 110 kV a viac je vymedzené zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vodorovnej vzdialenosti 30 m kolmo na oplotenie alebo na hranicu objektu elektrickej stanice,
 - b) vonkajšieho vyhotovenia s napätím do 110 kV je vymedzené zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vodorovnej vzdialenosti 10m kolmo na oplotenie alebo na hranicu objektu elektrickej stanice,
 - c) s vnútorným vyhotovením je vymedzené oplotením alebo obostavanou hranicou objektu elektrickej stanice, pričom musí byť zabezpečený prístup do elektrickej stanice na výmenu technologických zariadení.
- 10) V ochrannom pásme elektrickej stanice vymedzenej v odseku 9 písm. a) a b) je zakázané vykonávať činnosti, pri ktorých je ohrozená bezpečnosť osôb, majetku a spoľahlivosť a bezpečnosť prevádzky elektrickej stanice.
- 11) V blízkosti ochranného pásma elektrických zariadení uvedených v odsekoch 2, 4, 7 až 9 je osoba, ktorá zriaďuje stavby alebo vykonáva činnosť, ktorou sa môže priblížiť k elektrickým zariadeniam, povinná vopred oznámiť takúto činnosť prevádzkovateľovi prenosovej sústavy, prevádzkovateľovi distribučnej sústavy a vlastníkovi priameho vedenia a dodržiavať nimi určené podmienky.
- 12) Každý prevádzkovateľ, ktorého elektrické zariadenie je v blízkosti ochranného pásma a je napojené na jednosmerný prúd s možnosťou vzniku bludných prúdov spôsobujúcich poškodenie podzemného elektrického vedenia, je povinný prijať opatrenia na ochranu týchto vedení a informovať o tom prevádzkovateľa podzemného elektrického vedenia.

- 13) Na ochranu zariadení na výrobu elektriny výrobcu elektriny platia ochranné pásma uvedené v odseku 9 písm. a), ak osobitné predpisy 72) neustanovujú inak.
- 14) Zriaďovať stavby v ochrannom pásme elektroenergetického zariadenia možno iba po predchádzajúcom súhlase prevádzkovateľa sústavy. Súhlas prevádzkovateľa sústavy na zriadenie stavby v ochrannom pásme elektroenergetického zariadenia je dokladom pre územné konanie a stavebné konanie.
- 15) Stavby, konštrukcie, skládky, výsadbu trvalých porastov, práce a činnosti vykonané v ochrannom pásme je povinný odstrániť na vlastné náklady ten, kto ich bez súhlasu vykonal alebo dal vykonať.

Ochranné pásmo zariadení telekomunikačných sietí

- Verejné telekomunikačné vedenia a zariadenia sú chránené ochrannými pásmom v zmysle zákona č.351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách.
- Podľa §68 je ochranné pásmo vymedzené:
- (5) Ochranné pásmo vedenia je široké 0, 5 m od osi jeho trasy po oboch stranách a prebieha po celej dĺžke jeho trasy. Hĺbka a výška ochranného pásma je 2 m od úrovne zeme, ak ide o podzemné vedenie a v okruhu 2 m, ak ide o nadzemné vedenie.
- (6) V ochrannom pásme je zakázané
- a) umiestňovať stavby, zariadenia a porasty, vykonávať zemné práce, ktoré by mohli ohroziť vedenie alebo bezpečnú prevádzku siete,
- b) vykonávať prevádzkové činnosti spojené s používaním strojov a zariadení, ktoré rušia prevádzku sietí, pridružených prostriedkov a služieb.

Ochranné pásmo zariadení plynárenských sietí

Ochranné pásmo plynárenských zariadení je uvedené v zákone č.251/2012 §79

(1) Ochranné pásma sa zriaďujú na ochranu plynárenských zariadení a priamych plynovodov.

(2) Ochranné pásmo na účely tohto zákona je priestor v bezprostrednej blízkosti priameho plynovodu alebo plynárenského zariadenia vymedzený vodorovnou vzdialenosťou od osi priameho plynovodu alebo od pôdorysu technologickej časti

plynárenského zariadenia meraný kolmo na os plynovodu alebo na hranu pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia.

Vzdialenosť na každú stranu od osi plynovodu alebo od pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia je

- a) 4 m pre plynovod s menovitou svetlosťou do 200 mm,
- b) 8 m pre plynovod s menovitou svetlosťou od 201 mm do 500 mm,
- c) 12 m pre plynovod s menovitou svetlosťou od 501 mm do 700 mm,
- d) 50 m pre plynovod s menovitou svetlosťou nad 700 mm,
- e) 1 m pre plynovod, ktorým sa rozvádza plyn na zastavanom území obce s prevádzkovaným tlakom nižším ako 0,4 MPa,
- f) 8 m pre technologické objekty,
- g) 150 m pre sondy,
- h) 50 m pre iné plynárenské zariadenia zásobníka a ťažobnej siete neuvedené v písmenách a) až g).

(3) Technologické objekty na účely tohto zákona sú regulačné stanice, filtračné stanice, armatúrne uzly, zariadenia protikoróznej ochrany, trasové ohrevy plynu a telekomunikačné zariadenia.

(4) Vlastníci pozemkov, ktoré sa nachádzajú v lesných priesekoch, cez ktoré sú vedené plynárenské zariadenia prevádzkované s tlakom nad 0,4 MPa, sú povinní umožniť prevádzkovateľovi siete a prevádzkovateľovi ťažobnej siete zachovať voľné pásy v šírke 2 m na obe strany od osi plynovodu distribučnej siete a ťažobnej siete a v šírke 5 m na obe strany od osi plynovodu prepravnej siete a plynovodu, ktorý je súčasťou zásobníka.

(5) Zriaďovať stavby v ochrannom pásme plynárenského zariadenia možno iba po predchádzajúcom súhlase prevádzkovateľa siete. Súhlas prevádzkovateľa siete na zriadenie stavby v ochrannom pásme plynárenského zariadenia je dokladom pre územné konanie a stavebné konanie.

Ochranné pásmo vodárenských a kanalizačných zariadení

V zmysle §19 ods.2 zákona č.516/2021 Z.z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 442/2002 Z.z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z.z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony:

Mimo súvisle zastavaného územia obce alebo územia určeného na zastavanie (ďalej len „zastavané územie“) sa pásma ochrany vymedzujú zvislými plochami vedenými po oboch stranách vodovodného potrubia verejného vodovodu alebo potrubia stokovej siete verejnej kanalizácie vedenými od ich osi vo vodorovnej vzdialenosti

- a) 1,8 m pri verejnom vodovode a verejnej kanalizácii do priemeru 500 mm vrátane,
- b) 3,0 m pri verejnom vodovode a verejnej kanalizácii nad priemer 500 mm.

pásme ochrany okrem výkonu oprávnení správcu vodného toku podľa osobitného predpisu^{11b)} je zakázané

- a) vykonávať zemné práce, umiestňovať stavby, konštrukcie alebo iné podobné zariadenia, alebo vykonávať činnosti, ktoré obmedzujú prístup k verejnému vodovodu alebo k verejnej kanalizácii alebo ktoré by mohli ohroziť ich technický stav,
- b) vysádzať trvalé porasty,
- c) umiestňovať skládky,
- d) vykonávať terénne úpravy.

Ochranné pásmo vodných tokov

- V zmysle § 49 zákona č. 364/2004 Z.z. (Vodný zákon) a vykonávacej normy STN 752102 zachovať ochranné pásmo vodohospodársky významného vodného toku Hron v šírke min. 6 m od brehovej čiary resp. vzdušnej päty hrádze obojstranne a pri drobných vodných tokoch v šírke min. 4 m od brehovej čiary obojstranne.
- V ochrannom pásme nie je prípustná orba, stavanie objektov, zmena reliéfu ťažbou, navážkami, manipulácia s látkami škodiacimi vodám, výstavba súbežných inžinierskych sietí.
- Taktiež je nutné zachovať prístup mechanizácie správcu vodného toku k pobrežným pozemkom (bez trvalého oplotenia) z hľadiska realizácie opráv, údržby a povodňovej aktivity.
- Pri výkone správy vodného toku a správy vodných stavieb alebo zariadení môže správca vodného toku užívať pobrežné pozemky (§ 49 Zákona o vodách č.364/2004 Z.Z). Pobrežnými pozemkami v závislosti od druhu opevnenia brehu a druhu vegetácie pri vodohospodársky významných vodných tokoch sú pozemky do 10 m od brehovej čiary resp. vzdušnej päty hrádze a pri drobných vodných tokoch do 5 m od brehovej čiary. Pobrežné pozemky sú súčasťou ochranného pásma.

Hydromelioračné zariadenia

Z dôvodu údržby koryt (zachovania ich projektovanej kapacity) je nutné rešpektovať obojstranné nezastavané 5,0m pobrežné pozemky od brehovej čiary všetkých odvodňovacích kanálov v katastri. Čo je podmienkou na zabezpečenie prístupu ťažkej mechanizácie správcu toku ku korytu.

Ochranné pásmo lesa

Ochranné pásmo lesa tvoria pozemky do vzdialenosti 50 m od hranice lesného pozemku. Na vydanie rozhodnutia o umiestnení stavby a o využití územia v ochrannom pásme lesa sa vyžaduje aj záväzné stanovisko orgánu štátnej správy lesného hospodárstva. Na udelenie záväzného stanoviska sa nevzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní. (§ 10 zo zákona č. 326/2005 Z.z).

V ochrannom pásme lesa je možné umiestňovať stavby a realizovať činnosti, ktoré nebudú obmedzovať plnenie funkcií lesa a jeho obhospodarovanie a nebudú zvyšovať riziko poškodenia lesných porastov škodlivými činiteľmi.

ochranná poľnohospodárskeho pôdneho fondu

V súvislosti s účinnosťou zákona č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy je potrebné chrániť poľnohospodársku pôdu podľa kódu bonitovaných pôdno-ekologických jednotiek uvedeného v osobitnom predpise (58/2013 Z.z.).

Podľa Z.z. 58/2013 sa za najkvalitnejšie poľnohospodárske pôdy v katastrálnom území Nový Tekov podľa kódu bonitovaných pôdno-ekologických jednotiek (BPEJ) sa považujú: 0018003 0018033 0039002 0106002 0118003 0126012 0139002 0144002.

ochrana prírody

V katastrálnom území platí prvý stupeň ochrany

§12 zákona č. 543/2002 Z.z. - Prvý stupeň ochrany

Na území Slovenskej republiky, ktorému sa neposkytuje územná ochrana podľa § 17 až 31, platí prvý stupeň ochrany, podľa ktorého sa vyžaduje súhlas orgánu ochrany prírody na:

a) vykonávanie činnosti meniacej stav mokrade alebo koryto vodného toku, najmä na ich úpravu, zasypávanie, odvodňovanie, ťažbu trstia, rašeliny, bahna a riečného materiálu, okrem vykonávania týchto činností v koryte vodného toku jeho správcom v súlade s osobitným predpisom,

b) rozšírenie nepôvodného druhu rastliny alebo živočicha za hranicami zastavaného územia obce s výnimkou druhov ustanovených všeobecne záväzným právnym predpisom, ktorý vydá ministerstvo po dohode s ministerstvom pôdohospodárstva, druhov uvedených v schválenom lesnom hospodárskom pláne alebo druhov pestovaných v poľnohospodárskych kultúrach,

c) umiestnenie výsadby drevín a ich druhové zloženie za hranicami zastavaného územia obce mimo ovocného sadu, vinice, chmeľnice a záhrady,

d) leteckú aplikáciu chemických látok a hnojív,

e) vypúšťanie vodnej nádrže alebo rybníka,

f) likvidáciu geologického diela alebo geologického objektu,

g) zasahovanie do biotopu európskeho významu alebo biotopu národného významu, ktorým sa môže biotop poškodiť alebo zničiť,

h) vyradenie ostatnej vodnej plochy a jej pridelenie do užívania na účely podnikania v osobitnom režime.

A.2.10.NÁVRH NA RIEŠENIE ZÁUJMOV OBRANY ŠTÁTU, CIVILNEJ OCHRANY, POŽIARNEJ OCHRANY A OCHRANY PRED POVODŇAMI

A.2.10.1. ZÁUJMY OBRANY ŠTÁTU

Do tejto lokality nezasahujú žiadne záujmové vojensko-obranné územia a ani tu nie sú žiadne územné požiadavky.

A.2.10.2. POŽIARNA OCHRANA:

V obci sú vybudované uličné hydranty. V nových rozvojových lokalitách sa počíta s budovaním hydrantov. Obec mala v minulosti dobrovoľný Obecný hasičský zbor, ktorý v súčasnosti nefunguje. Prístup k požiarnej vode je možné riešiť aj úpravou brehu vodného toku. Všetky obytné ulice a miestne komunikácie sú riešené tak aby boli prístupné pre hasičskú automobilovú techniku a rýchlu lekársku pomoc. Vo voľnej krajine sa navrhuje využiť všetky disponibilné vodné toky a vodné nádrže.

A.2.10.3. OCHRANA PRED POVODŇAMI:

Obec Nový Tekov z hľadiska povodní ohrozuje vodné dielo Veľké Kozmálovce, ktoré je vybudované na rieke Hron, v katastrálnom území obce Veľké Kozmálovce, Malé Kozmálovce a Tlmače, s celkovým objemom nádrže 2,6 mil. m³ vody. V oblastiach vo vzdialenosti väčšej ako 2650 m od miesta poruchy bude mať situácia charakter povodne pri storočnej vode. Z hľadiska účinku prielomovej vlny na obyvateľstvo nejde o katastrofálne následky. Bude zasiahnuté časť obce Nový Tekov. Cez obec preteká rieka Hron a Malokozmálovský potok, ktorý predstavuje potenciálne nebezpečenstvo povodne.

V prípade výskytu extrémnych zrážok, resp. pri náhlom topení snehu môže byť územie obce, objekty poľnohospodárskej výroby, komunikácie a pod. zaplavené vnútornými vodami a vodami z povrchového odtoku.

Protipovodňové opatrenia je potrebné vybudovať pri realizácii rozvojových lokalít **B09, B10, B11, B12**.

A.2.10.4. CIVILNÁ OCHRANA OBYVATEĽSTVA:

V obci v súčasnosti nie sú vybudované nijaké väčšie špeciálne zariadenia v súvislosti s civilnou ochranou. Ukrytie obyvateľov je riešené formou jednoduchých úkrytov budovaných svojpomocne. Väčšia časť objektov v obci je podpivničená, pivničné priestory slúžia pre ukrytie obyvateľstva. V rámci navrhovaných rozvojových plôch určených pre obytnú výstavbu sa ukrytie obyvateľstva bude riešiť v pivničných priestoroch obytných objektov, príp. zariadení občianskej vybavenosti. (7)

V obci sa nachádza sklad civilnej ochrany na parcele 415/1 s popisným číslom 141. V sklade sa v súčasnosti nachádzajú staré masky.

Ukrytie obyvateľstva v nových lokalitách bude riešené pomocou jednoduchých úkrytov budovaných svojpomocne (JÚBS). JÚBS sa budú pre ukrytie riešiť v polozapustných, zapustených suterénoch prípadne na prízemí obytných domov a objektoch občianskej vybavenosti.

A.2.11. NÁVRH OCHRANY PRÍRODY A TVORBY KRAJINY

Ochranu prírody a krajiny upravuje zákon č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších právnych predpisov a vyhláška MŽP SR č. 24/2003, ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny. V zmysle tohto zákona sa na území Slovenskej republiky rozlišuje päť stupňov územnej ochrany, pričom pre každý stupeň sa určujú činnosti, ktoré podliehajú súhlasu orgánov ochrany prírody, alebo sú v určitých územiach obmedzené alebo zakázané. Ďalej tento zákon upravuje druhovú ochranu, ochranu drevín, pôsobnosť orgánov štátnej správy a obcí, práva a povinnosti právnických a fyzických osôb a zodpovednosť za porušenie povinností na úseku ochrany prírody a krajiny.

Na celej ploche katastra z pohľadu zákona NR SR 543/2002 Z.z sa vzťahuje prvý stupeň územnej ochrany (§12). Z hľadiska sústavy chránených území členských krajín Európskej únie sa priamo v katastrálnom území obce nenachádza ani nezasahuje územie osobitného významu, ktoré by bolo začlenené do Natury 2000.

A.2.11.1. EKOLOGICKÁ STABILITA ÚZEMIA:

Ekologická stabilita je schopnosť ekosystému vyrovnávať vonkajšie rušivé vplyvy vlastnými spontánnymi mechanizmami (Míchal, 1992), jej opakom je ekologická labilita, ktorú definujeme ako neschopnosť ekosystému odolávať vonkajším rušivým vplyvom alebo neschopnosť vrátiť sa do pôvodného stavu.

Výsledkom hodnotenia ekologickej stability je vyjadrenie ekologickej stability riešeného územia jednotlivých prvkov kvantifikovateľnými ukazovateľmi (stupňom stability jednotlivých prvkov SKŠ a koeficientom ekologickej stability).

Koeficient ekologickej stability (KES) vyjadruje sprostredkované stupeň prirodzenosti územia na základe kvality (stupeň ekologickej stability) a kvantity (plošná výmera) jednotlivých prvkov súčasnej krajinnej štruktúry v konkrétnej obci. Výpočet KES je možný viacerými spôsobmi (Tekel, 2002).

Hodnota KES – okresu Levice je 2,13 – krajina so strednou ekologickou stabilitou. V riešenom území je najnižšia hodnota ekologickej stability v sídlach a najvyššia v oblastiach s lesmi. Je však potrebné poznamenať, že táto hodnota má zníženú výpovednú schopnosť, lebo obsahuje iba kvantitatívne hodnotenie z pohľadu súčasnej krajinnej štruktúry v celom priestore územia okresu. Hodnoty ekologickej stability nezahŕňajú kvalitatívny rozmer (znečistenie prírodného prostredia, horizontálne interakčné väzby krajinnej štruktúry...).

Hodnota KES v obci Nový Tekov je 1,65 – krajina so strednou ekologickou stabilitou so stupňom ekologickej stability 3. Výsadbou NDV popri cestách a ochrannej zelene popri nových rozvojových lokalitách, ako aj doplnenie zelene popri vodných tokoch a výsadbou účelovej ochrannej poľnohospodárskej a ekologickej zelene v poľnohospodárskej krajine, dodržiavaním koeficientu zelene v navrhovaných lokalitách dôjde k miernemu zvýšeniu koeficientu ekologickej stability, stupeň ekologickej stability zostane na bode 3 – stredná ekologická stabilita.

A.2.11.2. PRVKY ÚSES

Územný systém ekologickej stability (ÚSES) je najvýznamnejším prienikom krajinných ekologických princípov do reálnej ekologickej politiky a do priestorovej plánovacej praxe. Je súčasťou legislatívy, je všeobecným ekologickým regulatívom rôznych plánov a projektov a stáva sa povinnou súčasťou rozhodovacích procesov (Izakovičová, 2000).

V riešenom území sa nachádzajú nasledovné prvky ÚSES:

Regionálne biocentrum (8)

Názov: RBc3 Veľká Vápenná

Kategória: Regionálne biocentrum

Výmera: 381,48 ha

Stav: prevažne vyhovujúci

Príslušnosť k ZUJ (k.ú.): Nový Tekov, Malé Kozmálovce

Charakteristika, opis, biotopy: Biocentrum sa nachádza v geomorfologickom celku Podunajskej pahorkatiny, oblasť Podunajskej nížiny a v podoblasti Hronská pahorkatina. Je situované v tesnej blízkosti (z pravej strany) JE Mochovcu. Prevažná časť je tvorená lesnými porastami v 1. a 2. vegetačnom stupni, len v jeho južnej časti sa nachádza neveliká oblasť lúčnych ekosystémov s množstvom mikroplošiek sadov, záhrad, viníc a lúk využívaná záhradkármi. Najrozšírenejšími lesnými biotopmi sú Ls3.4 Dubovo-cerové lesy (91M0) a Ls2.2 Dubovo-hrabové lesy panónske (91G0*). Väčšina porastov v týchto biotopoch sú vo vekovej triede 81+ a priemerný vek porastov je 100 rokov a nachádzajú sa v kategórii ochranných lesov. Prímes borovice čiernej 6% a lipy malolistej 10% sme zaznamenali len v dvoch malých porastoch v južnej časti biocentra. Veková trieda 41-80 rokov je zastúpená v dvoch porastoch v blízkosti JE. Menšie plochy biotopu Ls3.2 Teplomilné ponticko-panónske dubové lesy na spraši a piesku (91I0*) sme zaznamenali v strednej a severnej časti biocentra. Porasty sú vo vekových triedach 41- 80 a 81+ s priemerným vekom 70 rokov. Sú pekne zachované a malú, 5% prímes agáta bieleho sme zaznamenali len v jednom poraste. Len v dvoch lokalitách sme zaznamenali lesný biotop Ls3.1 Teplomilné submediteránne dubové lesy (91H0*) a tento biotop má druhé najmenšie plošné zastúpenie v biocentre Veľká Vápenná. V oboch prípadoch je porast vo vekovej triede 81+ s vekom porastu 90 a 100 rokov a sú bez prímesi agátu a borovice. V jednom z porastov sa nachádza genofondová lokalita 65. Ide o rôzne veľké plochy s obnaženým podložím na ktorých sú vyvinuté biotopy Pi4 Pionierske spoločenstvá plytkých silikátových pôd (8230) a Tr2 Subpanónsketravinno-bylinné porasty (6240*). Biotop Ls2.1 Dubovo-hrabové lesy karpatské sme zaznamenali len v jednom poraste s minimálnou plochou. Veková trieda 41 – 80 rokov s vekom 55 rokov. Vyznačená plocha biocentra sa nachádza na veľmi plytkom podloží, kde sú ročné prírastky drevín minimálne, ale porasty svojím charakterom zabezpečujú vhodné podmienky pre život a rozmnožovanie významných druhov živočíchov a rastlín. Zvonček hrdlohojový (*Campanulacervicaria*), suchokvietok smradľavý (*Xerolomafoetida*), hlaváčik jarný (*Adonisvernalis*), ruman farbiarsky (*Anthemistinctoria*), oman srstnatý (*Inulahirta*), jašterica krátkohlavá (*Lacertaagilis*), dúhovec väčší (*Apatura iris*), očkáňmedunkový (*Hipparchiafagi*), vidlochvost feniklový (*Papiliomachaon*), fúzač veľký (*Cerambyxcerdo*), roháč obyčajný (*Lucanuscervus*), svrček dúbravový (*Nemobiussilvestris*), hrabošík podzemný (*Pitymyssubterraneus*), bieložúbka bielobruchá (*Crociduraleucodon*), piskor malý (*Sorexminutus*), ďateľ prostredný (*Dendrocoposmedius*), sokol rároh (*Falcocherurg*)

Legislatívna ochrana, genofondové lokality: genofondová plocha číslo 65

VCHÚ: -

MCHÚ: -

SKUEV: -

CHVÚ: -

Ohrozenia biocentra: expanzívne šírenie a spontánny prienik nepôvodných druhov drevín a následná zmena drevinového zloženia porastov (porasty v okrajoch biocentra), zmena porastovej štruktúry a zánik prirodzených štruktúr, likvidácia starých porastov nad 100 rokov, budovanie ďalších lesných ciest a následná fragmentácia súvislých lesných plôch, malý podiel mŕtveho dreva v porastoch, postupné zarastanie a sukcesia plôch genofondovej lokality

Navrhované manažmentové opatrenia:

- prekategORIZOVAŤ najzachovalejšie lesné porasty z hospodárskych lesov na lesy osobitného určenia alebo ochranné lesy vyčleniť časť porastov ktoré budú ponechané na samovývoj
- tam kde to je možné uplatňovať prírode blízke hospodárenie
- pokúsiť sa zachovať trvalosť lesa (účelový výber)
- pri obnove lesa používať biotopovo a stanovištne vhodné dreviny (najlepšie pôvodný genofond) a tým postupne obnoviť prirodzené drevinové zloženie porastov
- vo vytypovaných porastoch ponechávať stromy na dozretie, dutinové a hniezdne stromy a aspoň minimum mŕtveho dreva
- existujúce mŕtve drevo nevyužívať - nespracovávať samovýrobou na palivové drevo
- šetrné spôsoby približovania drevnej hmoty
- vylúčiť používanie chemických látok
- pravidelnou kontrolou a údržbou lesných ciest zamedziť vodnej erózii počas privalových dažďov
- na vhodných miestach (spodné časti dolín, strmšie svahy) vybudovať suché poldre na záchyt zrážkovej vody ktoré budú slúžiť ako bahniská a zdroj vody pre zver (8)

Nadregionálny biokoridor (8)

Názov: NBKt1 – Gerece – Dunaj – Pohronský Inovec

Dĺžka/šírka/plocha: 51 km/ 205 – 2 300 metrov/ 4 562,49 ha

Kategória: terestrický

Stav: prevažne vyhovujúci

Príslušnosť k ZUJ (k.ú.): Veľké Ludince, Farná, Čaka, Máláš, Plavé Vozokany, Medvecké, Tekovské Lužany, Dolný Pial, Beša, Jesenské, Tehla, Lula, Dolný Ďur, Horný Ďur, Nový Tekov, Mochovce, Malé Kozmálovce, Kozárovce

Charakteristika a trasa: Nadregionálny terestrický biokoridor je trasovaný západnou hranicou okresu od obce Veľké Ludince na juhu, až západne od obce Kozárovce v severnej časti okresu. Prepája RBCLudinský háj, NRBCPatianska cerina, RBc Mochovská cerina a RBc Veľká Vápenná. V južnej a severnej časti biocentra Ludinský háj prechádza z časti zalesnenou krajinou, ale využívané sú aj k nej priľahlé plochy poľnohospodárskej pôdy. Severne od biocentra niekoľko krát križuje hydricko-terestrický biokoridor Kvetnianka a rozdeľuje sa na dve vetvy. Ľavá vetva prechádza západným smerom od obce Čaka a Plavé Vozokany poľnohospodárskou krajinou s menšími enklávami lesov. Pravá vetva obchádza z východu obe spomínané obce a prechádza extenzívne využívaným územím sčasti opustených záhrad, sádov a viníc, ktoré tvoria EVSK 5 Plavé Vozokany – Ibrahim. Severne od Plavých Vozokan sa obe vetvy spájajú a biokoridor je vedený z väčšej šírky vo vedľajšom okrese Nové Zámky. Úzka časť biokoridoru prechádza EVSK 1 Dolná hora a poľnohospodárskou krajinou s enklávami lesov a rôznej NDV. Prechádza Jesenským údolím medzi obcami Beša a Jesenské a smeruje do NRBCPatianska cerina. Západne od Beši sa ekotonovým pásmom lesa a opustenými mikroštruktúrami políčov, sádov a záhrad pripája vetva z vedľajšieho okresu. Smeruje severným smerom cez EVSK 2 Šomodka do Patianskej ceriny. Na severnom okraji biocentra sa biokoridor znovu vetví. Ľavá vetva prechádza za hranicou okresu východne od obce Čifáre poľnohospodárskou krajinou s malým podielom NDV do Mochovskej ceriny, prechádza ňou a smeruje ďalej na sever. Pravá vetva obchádza poľnohospodárskou krajinou s líniovou NDV z juhu AE Mochovce a pripája sa k biocentru Veľká Vápenná. Na jeho severo-východnom okraji prechádza do

lesného komplexu Plešovica 318 m n. m. (križuje hydricko-terestrický biokoridor Malokozmálovský potok) a Zadného vrchu 347 m n. m. s EVSK 8 Kozárovce – Staré vinice. Odtiaľ smeruje severným smerom cez lesný komplex a jeho ekoton až na hranicu okresu.

Legislatívna ochrana, genofondové plochy, ekologicky významné segmenty krajiny: genofondové plochy číslo 35, 36, 34, 97, 50, 94, 118, 66, 65, 67, 33, 68, 52 a EVSK číslo 8, 2, 1, 5, dotyk s 6 a 7

VCHÚ: -

MCHÚ: NPR Patianska cerina

SKUEV: SKUEV0180 – Ludinský háj, SKUEV0882 – Patianska cerina, SKUEV0867 – Mochovská cerina CHVÚ:

-

Ohrozenia: zvyšujúca sa intenzita automobilovej dopravy, železničná doprava, likvidácia alebo výrub NDV a brehových porastov, urbanizácia a výstavba infraštruktúry, oplocovanie pozemkov a budovanie zverníc, šírenie invázných, burinových a rozpínavých druhov (palina obyčajná, lopúchy, smlzkroviskový, pichliač roľný, zlatobyľ kanadská a obrovská, pohánkovec japonský, líčidlo americké a pod.), vynášanie odpadu, iné zmeny v biotopoch

Bariéry: niekoľkonásobné križovanie dopravných komunikácií IV. triedy, dopravné komunikácie číslo 75, 580, 51, križovanie železničnej trate, križovanie vedení veľmi vysokého napätia, oplotené pozemky a zvernice

Konfliktné uzly: na hranici okresu kataster Veľký Ďur a Čifáre – najužšie miesto biokoridoru (zalesnená časť v šírke menej ako 1 km), križovanie dopravnej komunikácie č. 51, oplotené pozemky záhradkárskej osady, staré oplatenie ríbezľového poľa, budovanie nového oplatenia, nedostatok NDV vo veľkoblokovej poľnohospodárskej krajine, križovanie vedenia veľmi vysokého napätia

Navrhované manažmentové opatrenia:

- v lesoch hospodáriť prírode blízkym spôsobom
- zvyšovať podiel NDV v poľnohospodárskej krajine (minimálne líniová NDV pozdĺž poľnohospodárskych ciest)
- regulovať intenzitu zástavby v trase biokoridoru
- zamedziť budovaniu zverníc a oplôtok v trase biokoridoru
- v mieste križovania biokoridoru s dopravnou komunikáciou znížiť maximálnu povolenú rýchlosť
- na elektrické vedenia inštalovať výstražné prvky a predchádzať nárazom migrujúcich vtákov
- podporiť zvýšenie diverzity v ekotonových pásmach (postupný prechod, širšia prechodná zóna)
- zabezpečiť zachovanie, priechodnosť a ochranu historických krajinných a mozaikových štruktúr (najmä v území EVSK)
- zabezpečiť a kontrolovať prechodnosť biokoridoru (8)

Názov: NBKh1 Hron

Dĺžka/šírka/plocha: 64,4 km/ 50 -1300 metrov/ 2071,97 ha

Kategória:hydricko-terestrický

Stav: prevažne vyhovujúci

Príslušnosť k ZUJ (k.ú.): Rybník, Kozárovce, Tlmače, Malé Kozmálovce, Veľké Kozmálovce, Nový Tekov, Starý Tekov, Marušová, Kalnica, Horná Seč, Kalná nad Hronom, Dolná Seč, Tekovský Hrádok, Vyšné nad Hronom, Turá, Žemliare, Jur nad Hronom, Veselá, Malé Šárovce, Veľké Šárovce, Svodov, Kukučínov, Mikula, Želiezovce, Vozokany nad Hronom, Domaša, Čajkovo, Pohronský Ruskov, Čata

Charakteristika a trasa: Rieka Hron vteká do Levického okresu v jeho severnej časti v priestore geomorfologického útvaru Slovenská brána. Úzka dolina Hrona sa medzi obcami Psiare a Tlmače zarezáva medzi najzápadnejší výbežok Štiavnických vrchov a Pohronský Inovec. Ďalej pokračuje mierne juhozápadným smerom do rozvoľnenej pahorkatinovo-rovinovej krajiny. Hlavnú os biokoridoru tvorí samotné koryto rieky s brehovými porastami a sprievodnou vegetáciou. Je súčasťou paneurópskeho migračného koridoru vtákov. Početné bočné prítoky rozvetvujú tento nadregionálny biokoridor na hierarchicky menšie, regionálne biokoridory. Od Tlmáč je vzdutá hladina Hrona zadržiavaná regulovanými

brehmi VN Veľké Kozmálovce, ktoré sú bez brehových porastov. V niektorých úsekoch sú brehové porasty fragmentované, alebo zúžené len na minimum a v niektorých úsekoch úplne absentujú. V týchto lokalitách je šírka biokoridoru limitovaná brehmi rieky a dosahuje len 60 metrov. Väčšie celky a zachovalejšie zvyšky brehových porastov s dostatočnou šírkou a kvalitou po oboch brehoch Hrona sa nachádzajú v katastroch: Kalná nad Hronom, Dolná Seč, Vyšné nad Hronom, Turá, Jur nad Hronom, Šárovce, Svodov a Kukučínov. Odtiaľ v smere toku sú brehové porasty pomerne široké až na južnú hranicu okresu. Šírka a zachovalosť brehových porastov súvisí s meandrujúcim korytom rieky. Meandre sú na niektorých miestach až 800 metrov široké (biocentrá miestneho významu), priemerne sa ale jedná o vzdialenosť 300 až 400 metrov. Na mnohých miestach biokoridoru sú vytvorené ramená. Niektoré sú prietochné, niektoré mŕtve, ale naplnené vodou a s dobre vyvinutými brehovými porastami. Významnou migračnou zastávkou vtákov mimo trasy biokoridoru je CHA Levické rybníky. V biokoridore sa nachádzajú biotopy: Ls1.1 Vŕbovo-topoľové nížinné lužné lesy (prioritný biotop európskeho významu 91E0*), Ls1.2 Dubovo-brešťovo-jaseňové nížinné lužné lesy (biotop európskeho významu 91F0), Ls1.3 Jaseňovo-jelšové podhorské lužné lesy (prioritný biotop európskeho významu 91E0*), Ls2.2 Dubovo-hrabové lesy panónske (prioritný biotop európskeho významu 91G0*), Ls3.1 Teplomilné submediteránne dubové lesy (prioritný biotop európskeho významu 91H0*), Ls3.2 Teplomilné pontickopanónske dubové lesy na spraši a piesku (prioritný biotop európskeho významu 91I0*), Vo1c Oligotrofné až mezotrofné stojaté vody s vegetáciou tried Littorelletea uniflorae a/alebo Isoetes-Nanojuncetea (3130), Vo2 Prirodzené eutrofné a mezotrofné stojaté vody s vegetáciou plávajúcich a/alebo ponorených cievnatých rastlín typu Magnopotamion alebo Hydrocharition (3150), Vo6 Mezo-až eutrofné poloprirodzené a umelé vodné nádrže so stojatou vodou a s plávajúcou a/alebo ponorenou vegetáciou, Vo7 Makrofytná vegetácia plytkých stojatých vôd (Ranunculion aquatilis), Lk11 Trstinové spoločenstvá mokradí, Kr7 Trnkové a lieskové kroviny, Kr8 Vŕbové kroviny stojatých vôd, Kr9 Vŕbové kroviny na zaplavovaných brehoch riek, Br5 Rieky s bahňatými až piesočnatými brehmi s vegetáciou zväzov *Chenopodium rubrip.p.* a *Bidention p.p.*

Legislatívna ochrana, genofondové plochy, ekologicky významné segmenty krajiny: dotyk so severozápadnou hranicou GL 56, ďalej lokality 116, 26, 29, 28, 25, 79, 98

VCHÚ: dotyk s hranicou CHKO Štiavnické vrchy

MCHÚ: dotyk s hranicou PR krivín, PR Vozokanský luh

SKUEV: dotyk s hranicou SKUEV0263 – Hodrušská hornatina

CHVÚ: -

Ohrozenia: výstavby MVE a s tým súvisiace úpravy koryta toku, regulácie koryta toku, likvidácia a výrubu brehových a sprievodných porastov, likvidácia naplavených ostrovov a štrkových lavíc, znečisťovanie brehov a vody skládkami odpadov, znečisťovanie vody splachom z okolitých poľnohospodárskych pozemkov, šírenie invázných druhov, zarybňovanie nepôvodnými druhmi, výstavba v okolí toku – záhradkárske osady, infraštruktúra a urbanizácia, oplocovanie pozemkov a budovanie bariér, odber vody na zavlažovanie poľnohospodárskych pozemkov – neúmerné znižovanie prietoku, narúšanie teplotného režimu vody

Bariéry: VN Veľké Kozmálovce – bez rybovodu, MVE Nový Tekov – s rybovodom (čiastočne funkčný), MVE Kalnica s rybovodom (nefunkčný), Kalná nad Hronom – hrádza bez rybovodu, MVE Kalná nad Hronom, Turá – hrádza bez rybovodu a MVE, Šárovce – MVE s rybovodom (nefunkčný) a križovanie toku veľmi vysokým napätím, MVE Želiezovce s rybovodom (nefunkčný)

Konfliktné uzly: • kataster Tlmače – tok Hrona bez brehových porastov alebo len s ich fragmentami, VN Veľké Kozmálovce, s tokom súběžná cesta č.76, križovanie biokoridoru cestou č.564 a železničnou traťou, areál kameňolomu, urbanizácia v okolí toku • kataster Kalnica – tok Hrona bez brehových porastov, križovanie biokoridoru sústavou nadzemných elektrických vedení veľmi vysokého napätia (4x) a vysokého napätia (1x), ťažobné areály štrkov po oboch brehoch toku, MVE s rybovodom (nefunkčný) • kataster Kalná Nad Hronom – hrádza na vodnom toku bez rybovodu, križovanie biokoridoru cestou č.51 a železničnou traťou, križovanie vysokým napätím, oploštená záhradkárska osada, urbanizácia v blízkosti toku a prehradený tok MVE Kalná nad Hronom, križovanie biokoridoru veľmi vysokým napätím (1x) a vysokým napätím (1x)

Navrhované manažmentové opatrenia:

- rozšíriť plochy brehových porastov tam kde to je možné na minimálnu šírku 100 metrov s použitím pôvodných biotopovo vhodných druhov drevín s medzerami nepresahujúcimi 20 metrov
- odstraňovanie inváznych drevín a rastlín v súlade s Prílohou č.2 vyhlášky č. 24/2003
- pri intenzívne využívaných poľnohospodárskych pozemkoch v tesnej blízkosti toku ponechať dostatočne široký pás extenzívne využívannej plochy alebo o túto plochu rozšíriť brehové porasty
- nezakladať nové porasty nepôvodných, rýchlo rastúcich a energetických drevín v okolí vodného toku
- spriechodnenie bariér sfunkčnením rybovodov a ich dobudovaním
- vylúčiť výstavbu ďalších MVE a iných priečných prekážok v toku
- minimalizovať reguláciu toku
- pri územnom plánovaní zohľadniť funkciu biokoridoru a neurbanizovať plochy v jeho blízkosti, odporúčať nenarušovať brehovú porasty, odporúčať výsadbu minimálne líniových brehových porastov na účel ochrany brehov a ochranu toku pred znečistením všade tam, kde je to možné
- vytypovať a schváliť štrkoviská, ktoré zostanú ponechané na prirodzenú sukcesiu
- mŕtve ramená a materiálové jamy po ťažbe štrku nevyužívať na chov rýb, ak si takéto využitie vyžaduje likvidáciu alebo poškodenie mokradových biotopov európskeho a národného významu
- pri umelom zarybňovaní vylúčiť alochtonne druhy rýb, regulovať zarybňovanie, snažiť sa obnoviť pôvodné druhové spektrum ichtiofauny
- regulovať rekreačné, rybárske a poľovnícke využívanie biokoridoru (8)

Regionálny biokoridor (8)

Názov: RBKh2 Malokozmálovský potok

Dĺžka/šírka/plocha: 7,71 km/ 8 – 15 metrov/ 12,38 ha

Kategória:hydricko-terestrický

Stav: nevyhovujúci

Príslušnosť k ZUJ (k.ú.): Nový Tekov, Malé Kozmálovce, Kozárovce

Charakteristika a trasa: Pravostranný, veľmi málo výdatný prítok Hrona. V spodnej časti s postačujúcimi a pestrými brehovými porastami, ktoré od konca parkúrového oválu v Novom Tekove až po koniec obec Malé Kozmálovce úplne absentujú. V tejto časti potok preteká poľnohospodárskou krajinou s veľkoblokovou ornou pôdou. Nad obcou Malé Kozmálovce sa tok stáča sever-západným smerom a jeho brehovú porasty sú tvorené biotopom Ls1.3 Jaseňovo-jelšové podhorské lužné lesy (prioritný biotop európskeho významu 91E0*), neskôr prístupujúcimi lesnými biotopmi Ls 3.4 Dubovo-cerové lesy (91M0) a Ls2.1 Dubovo-hrabové lesy karpatské. Pramenná časť toku sa nachádza v poľnohospodárskej krajine v blízkosti majera Korlát. Brehové porasty tu tvoria rôzne druhy vrúb v podobe NDV. V sútokovej časti sa vďaka blízkosti Hrona a dotovaniu jeho vodou nachádzajú biotopy: Vo2 Prirodzené eutrofné a mezotrofné stojaté vody s vegetáciou plávajúcich a/alebo ponorených cievnatých rastlín typu Magnopotamion alebo Hydrocharition (3150), Vo7 Makrofytná vegetácia plytkých stojatých vôd (Ranunculionaquatilis), Vo8 Spoločenstvá bylín a šachorín eutrofných mokradí s kolísajúcou vodnou hladinou, Kr8 Vrbové kroviny stojatých vôd, Ls1.2 Dubovo-brestovo-jaseňové nížinné lužné lesy (91F0), bodovo Lk11 Trstinové spoločenstvá mokradí

Legislatívna ochrana, genofondové plochy, ekologicky významné segmenty krajiny: genofondová lokalita 27

VCHÚ: -

MCHÚ: -

SKUEV: -

CHVÚ: -

Ohrozenia: likvidácia a výrub brehových porastov v dolnej časti biokoridoru – najmä v okolí GL 27, odbery vody na zavlažovanie poľnohospodárskych pozemkov, odvodnenie a melioračné úpravy v okolí genofondovej lokality, v lesnatej časti biokoridoru práce spojené s približovaním vyťaženého dreva, vo

vrchnej časti výrub sprievodnej vegetácie na štiepku, znečisťovanie vody splachom agrochemikálií z okolitých polí, znečisťovanie toku vynášaním domového odpadu

Bariéry: zástavba

Konfliktné uzly: -

Navrhované manažmentové opatrenia:

- v chýbajúcich častiach dosadiť líniovú a sprievodnú brehovú vegetáciu biotopovo vhodnými druhmi
- minimalizovať výrub sprievodnej vegetácie na štiepku (8)

Biocentrum miestneho významu (MBc)

Za biocentrum miestneho významu možno považovať 2 oblasti viníc kde dochádza k prelínaniu plôch vinogradov, poľnohospodársky obrábaných plôch s plochami trvalých trávnych porastov a nelesnej stromovej vegetácie (NDV). Jedná sa o plochy ktoré priamo nadväzujú na nadregionálny biokoridor. Medzi týmito dvoma biocentrami sa nachádza aj genofondová lokalita GL 65. Jedná sa vlastne o územie s bývalým osídlením s väzbami na poľnohospodárstvo.

Obr. 13 Oblasť viníc ako biocentrum miestneho významu

Biokoridor miestneho významu (MBk)

Za biokoridor miestneho významu možno považovať umelý vodný tok – bezmenný prítok Hrona, spolu so sprievodnou vegetáciou. Biokoridor miestneho významu spája biocentrá regionálneho významu.

Interakčné prvky (IP)

Pojem IP je definovaný Zákonom o ochrane prírody a krajiny 543/2002 nasledovne: IP je určitý ekosystém, jeho prvok alebo skupina ekosystémov, najmä trvalá trávna plocha, močiar, porast, jazero, prepojený na biocentrá a biokoridory, ktorý zabezpečuje ich priaznivé pôsobenie na okolité časti krajiny pozmenenej alebo narušenej človekom.

Plošné interakčné prvky

Medzi plošné interakčné prvky (IPP) patrí novozaložená oblasť viníc pod Veľkou Vápennou. Jedná sa o priestor viníca NDV. Vinice majú pozitívny ekologický dosah na okolité poľnohospodársky využívané územie a tvoria prechod medzi lesným porastom a poľnohospodárskou pôdou.

Obr. 14 Novozaložený vinohrad

Tvar a orientáciu plošných prvkov je vhodné prispôbiť hospodáreniu - orientovať ju tak, aby nebol prekážkou pri obrábaní pozemku. Najvhodnejšie je založenie plošných interakčných prvkov v miestach križovania existujúcich, resp. navrhovaných biokoridorov a líniových interakčných prvkov. Tvar interakčného prvku v takejto polohe je potom najvhodnejší trojuholníkový – jednoduchým rozšírením líniového porastu.

Pri vytváraní interakčných prvkov je možné postupovať rovnako ako pri zakladaní biocentier, hlavným rozdielom je veľkosť interakčných prvkov. Najjednoduchším spôsobom tvorby plošného interakčného prvku je založenie trvalých trávnych porastov, ktoré by boli pravidelne kosené minimálne niekoľko rokov. Zároveň je vhodná výsadba skupinky, resp. skupiniek pôvodných drevín. Po niekoľkých rokoch je možné ponechať plochy samovývoju, prípadne časť naďalej kosiť.

Líniové interakčné prvky

Medzi líniové interakčné prvky (IPL) patria predovšetkým líniové porasty a aleje drevín popri cestách, vodných tokoch a v rámci poľnohospodárskych pozemkov. Líniové prvky plnia niekoľko funkcií, predovšetkým ekologickú (zvýšenie ekologickej stability územia, sieť bioticky významných prvkov v území) a pôdoochrannú (ochrana pred veternou a vodnou eróziou), prípadne môžu mať aj hygienickú funkciu (zeleň na rozhraní zastavaného územia obce od poľnohospodársky intenzívne využívannej krajiny).

Obr. 15 Pohľad na stromoradie popri ceste smerom na vinice

Tvorbu nových IPL treba podporovať pozdĺž poľných ciest a vodných tokov umelých či prírodných a tiež ako remízky v poľnohospodárskej krajine. Výsadbu IPL treba realizovať pomocou prirodzených druhov v určitom spone, najlepšie v dvojťazovom zapojenom poraste – stromov a krov. Súčasťou má byť niekoľkoročná starostlivosť a zabezpečenie dreviny pred poškodením (mrazom, suchom, ohryzom a pod.)

Za významné IPL v obci Nový Tekov možno považovať:

- pozdĺž vodného toku Ulička
- NDV medzi časťou Dudok a Pod Salašom
- Popri ceste smerom na vinice

Genofondové lokality (GL)

GL predstavujú územia s výskytom vzácnych a chránených druhov flóry a fauny. Významné sú pre zachovanie autochtónnej biodiverity. (8) Genofond je podľa Zákona o ochrane prírody a krajiny súbor dedičných vlastností rastlín a živočíchov. V k.ú. Nový Tekov sa nachádzajú dve významné genofondové lokality – GL27 Vodná plocha pri Horných lúkach a GL65 Nový Tekov a v k.ú. Marušová jedna významná genofondová lokalita GL 116 Kapustnice. (8)

Číslo a názov lokality: GL27 Vodná plocha pri Horných lúkach

Výmera: 5,78 ha

Príslušnosť k ZUJ (k.ú.): Nový Tekov

Charakteristika: Vodná plocha (Malokozmálovský potok) medzi riekou Hron a bývalým areálom poľnohospodárskeho družstva v Novom Tekove a vodná plocha na ľavom brehu Hrona. V komplexe biotopov sa striedajú trvalo zavodnené plochy s brehovými porastami lužných lesov a porastami šachoria. Vo2 Prirodzené eutrofné a mezotrofné stojaté vody s vegetáciou plávajúcich a/alebo ponorených cievnatých rastlín typu Magnopotamion alebo Hydrocharition (3150), Vo7 Makrofytná vegetácia plytkých stojatých vôd (Ranunculionaquatilis), Vo8 Spoločenstvá bylín a šachorín eutrofných mokradí s kolísajúcou vodnou hladinou, Kr8 Vrbové kroviny stojatých vôd, Ls1.2 Dubovo-brestovo-jaseňové nížinné lužné lesy (91F0), Lk11 Trstinové spoločenstvá mokradí

Zastúpenie živočíšnych a rastlinných druhov: ropucha bradavičnatá (Bufo bufo), kunkačervenobruchá (Bombina orientalis), potápka chochlatá (Podiceps cristatus), rybárik riečny (Alcedo atthis), trsteniarik spevavý (Acrocephalus palustris), strnádka trstňová (Emberiza caesia), bučiak nočný (Nycticorax nycticorax) hniezdisko kani močiarnej (Circus aeruginosus), užovka fľakaná (Natrix tessellata)

Identifikácia prípadného ohrozenia: vysušanie a zavážanie lokality, odstraňovanie trsti v hniezdnom období, vypaľovanie porastov, nezákonný odstrel dravcov, odstránenie brehových porastov, odstraňovanie suchých a mŕtvych stojacich stromov

Manažmentové opatrenia: pri zachovaní doterajšieho využívania územia, lokalita nie je ohrozená, eliminácia agresívnych a odstraňovanie inváznych druhov drevín (agát biely, pajaseň žliazkatý, javorovec jaseňolistý) (8)

Číslo a názov lokality: GL65 Nový Tekov (RÚSES 1995)

Výmera: 6,61 ha

Príslušnosť k ZUJ (k.ú.): Nový Tekov

Charakteristika: Južné úpätie Veľkej vápennej. Lesostepné spoločenstvá Ls3.1 Teplomilné submediteránne dubové lesy (91H0*) s biotopom Pi4 Pionierske spoločenstvá plytkých silikátových pôd (8230) a Tr2 Subpanónsketravinno-bylinné porasty (6240*).

Zastúpenie živočíšnych a rastlinných druhov: zvonček hrdlohojový (Campanula cervicaria), suchokvietok smradľavý (Xeroloma foetida), hlaváčik jarný (Adonis vernalis), ruman farbiarsky (Anthemis tinctoria), oman srstnatý (Inula hirta), jašterica krátkohlavá (Lacerta agilis), dúhovec väčší (Apatura iris), roháč obyčajný (Lucanus cervus) Identifikácia prípadného ohrozenia: sukcesia a zarastanie lokality šípkou, trnkou a vtáčim zobom až do nepriechodných úsekov, miestami erózia spôsobená zverou

Manažmentové opatrenia: monitoring lokality, čiastočné odstránenie a rozvoľnenie NDV (8)

Číslo a názov lokality: GL 116 Kapustnice

Výmera: 2,55 ha

Príslušnosť k ZUJ (k.ú.): Marušová

Charakteristika: Vodná plocha pri obci Marušová v blízkosti Hrona a malá terénna depresia naplnená vodou s brehovými porastami predstavujú rozmnožovacia lokalita obojživelníkov a hniezdiacu a potravinovú lokalitu vtákov. Komplex biotopov Vo6 Mezo-až eutrofné poloprirodzené a umelé vodné nádrže so stojatou vodou a s plávajúcou a/alebo ponorenou vegetáciou, Vo7 Makrofytná vegetácia plytkých stojatých vôd (Ranunculionaquatilis), Lk11 Trstinové spoločenstvá mokradí a Ls1.2 Dubovo-brestovo-jaseňové nížinné lužné lesy (91F0).

Zastúpenie živočíšnych a rastlinných druhov: ropucha bradavičnatá (Bufo bufo), kunkačervenobruchá (Bombina orientalis), skokan zelený (Pelodytes punctatus), užovka fľakaná (Natrix tessellata), trsteniarik

škriekavý (*Acrocephalus arundinaceus*), kukučka jarabá (*Cuculus canorus*), vlha hájová (*Oriolus oriolus*), kaňa močiarna (*Circus aeruginosus*), volavka popolavá (*Ardeacinerea*), kačica divá (*Anas platyrhynchos*)

Identifikácia prípadného ohrozenia: odstraňovanie drevín a krov, melioračné úpravy, vynášanie odpadu, zväčšujúca sa návštevnosť lokality, rušenie vtákov počas hniezdenia

Manažmentové opatrenia: monitoring lokality (8)

A.2.11.3. ZÁSADY TVORBY NIEKTORÝCH FUNKČNÝCH PLÔCH ZELENÉ:

Zeleň obce nie je možné riešiť bez súčasného riešenia okolitej krajiny. Je potrebné zaistiť väzbu obce na miesta v krajine, ktoré sú tradične vyhľadávané k rekreácii. Pri novej organizácii pôdneho fondu je mimo to potrebné rešpektovať pohľadové horizonty vlastnej obce. V týchto miestach, vytváraných terénymi zlomami, nechať alebo založiť novú zeleň. Zásadne by nemala byť stará zeleň odstránená skôr, než dôjde k výsadbe novej zelene a jej nárastu do biologickej a estetickej funkčnosti. Vegetačné úpravy v obci by mali byť jednotné, mali by rešpektovať nielen architektúru, ale aj prirodzené danosti prostredia a okolitej krajiny. Výsadby v centre obce by mali byť jednoduché a účelné, tak aby údržba nebola príliš nákladná. Rovnako rastlinný materiál používame čo najjednoduchší. Najčastejšie sa používa orech, čerešňa, lipa, moruša a z okrasných drevín lipa, pagaštan a javor. Ako nevhodné sa javia výsadby živých plotov a dreviny v ktorých sa udržiava škodlivý hmyz, a ktoré sú hostiteľmi chorôb alebo škodcov ako napr. hloh, magnólia a dráč. Potreba plôch zelene na 1 obyvateľa je 2-4m².

❖ Zeleň cintorínov – vegetácia sa sústreďuje do obvodových a vnútorných výsadiieb. Obvodová býva izolačná a vnútorná estetická a doplnková zeleň. Využívame domáce druhy, z ktorých je tvorená kostra výsadiieb. Doplnkové dreviny môžu byť okrasného charakteru. Pre potrebné zapojenie cintorína do krajiny je nutné: vysadiť vysokou zeleňou všetky voľné miesta v areály cintorína, hlavne však v blízkosti vstupu, vysádzať krovitú zeleň miestneho pôvodu zvonka a popínavú zvnútra, uvoľniť výhľady do krajiny, vysádzať stromoradia pozdĺž spojovacej cesty s dedinou, zachovávať poriadok za cintorínskymi múrmi.

❖ Športové a detské ihrisko - okrem technických úprav je potrebné sústrediť sa na výsadbu zelene. Plocha ihrísk by mala byť čiastočne zatienená stromami, čiastočne na slnku, aby bola využiteľná za rôzneho počasia. Kombinácie krovín, stromov, popínavých drevín na pergolách môžu spríjemniť pobyt detí na ihrisku. Pri ihriskách prichádza do úvahy skupinová výsadba zelene vo vnútri i z vonka oplozenia, t.j. s ohľadom na zapojenie oploteného pozemku do krajiny. S ohľadom na čistotu hracích plôch prichádzajú do úvahy listnaté dreviny, ktoré pri prvých zimných mrazoch rýchlo a jednorazovo opadávajú. Plocha zelene na športových ihriskách by mala byť na 1 obyvateľa 5-10m².

❖ Parkové plochy plnia rekreačnú funkciu pre širšiu vrstvu obyvateľov. Je potrebné preto vytvoriť dostatok zákutí s lavičkami, aby sa rôzne vekové kategórie obyvateľov navzájom nevyrušovali. Výsadby zelene treba orientovať tak, aby vytvárali slnečné, ale aj zatienené miesta pre umiestnenie odpočinkových plôch.

❖ Spríevodná zeleň – v rámci hraníc majetkoprávného usporiadania sa vegetačné úpravy navrhujú podľa platných noriem a predpisov pre vegetačné opevňovanie a brehové porasty. Rozsah vegetačných úprav je obmedzený na min. mieru a to len v šírke 4m od brehovej čiary upravovaného toku. S prihliadnutím na údržbu by brehové porasty mali byť navrhované len v prerušovaných lokálnych skupinách. Vzdialenosť výsadby drevinovej spríevodnej vegetácie od hranice lesných pozemkov nesmie byť menšia ako 1m pri kroch a 3m pri stromoch. Od opôr cestných alebo železničných mostov je vzdialenosť min 10m. základnými drevinami tvoriacich kostru porastov majú byť dreviny s hlbokou a bohatou koreňovou sústavou ako sú jelša, javor, jaseň a brest, ktoré najlepšie plnia funkciu ochrany lesov. Funkčne ale i esteticky dopĺňajúcimi sú dub, hrab, lipa, čremcha, vrbá a breza. Stromovité dreviny vysádzať prevažne do radov tak, aby vznikli bioskupiny rovnakých druhov, ktorým dávame prednosť pred jednotlivo zmiešaným porastom. Kry sa umiestňujú na okrajoch porastov, menej vo vnútri porastov v radových výstavbách. Topole vysádzať vždy spolu s inými listnáčmi – jelšou, lipou, javorom a brestom.

❖ Zeleň výrobných areálov – patrí sem zeleň vlastného závodu, zeleň pásma hygienickej ochrany, spríevodná radiálna zeleň a obvodová sídelná zeleň. Zeleň vlastného závodu – plocha zelene by mala tvoriť 15-30% celkovej plochy a mala by byť budovaná z najjednoduchších druhov. Mala by tvoriť 2/3

porastových plôch a 1/3 otvorených plôch. Odporúča sa použiť 1/3-1/2 introdukovaných drevín a 1/2-2/3 domácich drevín. *Zeleň pásma hygienickej ochrany* – tvorí obvodový plášť závodu a nemal by tvoriť pravidelný geometrický tvar. Pri lokalizácii závodu v zastavanom území sa odporúča zeleň pásma hygienickej ochrany vytvárať v rozpätí 50-150m, pričom tieto plochy môžu slúžiť ako rajónové parčíky prístupné verejnosti. Pomer otvorených a zatvorených plôch sa odporúča max. 1/3:2/3, drevinové porasty by mali byť redšie. Je potrebné sa vyhýbať tvorbe monokultúrnych zoskupení nad 0,5ha. Odporúča sa využiť aj exotické dreviny v asi ¼ plošného zastúpenia. *Sprievodná radiálna zeleň* – v zastavanom území sídla funkciu zastupujú prvky a štruktúra zelene všetkých kategórií, pričom jej plošné zastúpenie, kompozičná a drevinová štruktúra by mala byť volená aj z aspektu výskytu imisného zdroja. *Obvodová sídelná zeleň* – je logickým prepojením sprievodnej radiálnej zelene a odporúča sa ju vytvárať ako ochranný obvodový plášť okolo sídla na strane vetrom unášaných emisií v smere od závodu. Má viacúčelovú funkciu – ochrana proti imisiám, ale aj proti prašnosti z poľnohospodárskej krajiny, pričom šírka by mala byť max. 150m. izolačná zeleň výrobných areálov bude súčasťou výrobných areálov, t.j. bude vysadená na pozemkoch týchto areálov. Izolačná zeleň výrobných areálov musí byť súčasťou výrobných areálov, t.j. bude vysadená na pozemkoch týchto areálov.

❖ *Polné parčíky* – ide o prvok biologických alebo biotechnických krajinárskych úprav vytvorený na malej málo úrodnej alebo neplodnej súvislej ploche v poľnohospodárskej krajine, chudobnej na vysokú prirodzenú zeleň. Výsadbou poľných parčíkov sa vytvoria príjemné mikroklimatické podmienky, najmä tieňa a ochladenia vzduchu, pri vhodnom režime využitia môžu poslúžiť aj ako biotop pre poľovnú i lesnú zver a bude mať významný úžitok v biologickej ochrane prostredia.

❖ *Strediská poľnohospodárskej výroby* – pre zapojenie do krajiny je potrebné: povysádzať alejami všetky prístupové cesty hlavne spojnice s dedinou, vysádzať alebo zjednocovať porasty pri blízkych vodných tokoch, vysádzať ponechané medze eventuálne hranice honov v blízkosti farmy, ponechať blízke remízky, vybudovať sady tam, kde je to z prevádzkových a hygienických dôvodov nutné, t.j. hlavne medzi obcou a poľnohospodárskym strediskom.

❖ *Plocha náhradnej výsadby zelene*-povinnosť uloženia náhradnej výsadby zelene stanovená v §48 ods1 543/2002 a platí pri každom povolení výrubu drevín orgánom ochrany prírody. Obce sú povinné viesť evidenciu pozemkov vhodných na náhradnú výsadbu pozemkov resp. vyčleniť podľa parc. čísel územie určené na evidenciu pozemkov, ktoré sú vhodné na náhradnú výsadbu v danom územnom obvode v zmysle §48, ods.3 zákona 543/2002.

A.2.11.4. PRINCÍPY VÝSADBY DREVÍN V ZÁUJMOVOM ÚZEMÍ

1. Pri následných výsadbách drevín (najmä stromov) na pozemkoch v riešeno území, s ohľadom na možný výskyt nepredvídateľných živelných okolností, navrhujeme vysádzať stromy, ktorých výška nepresahuje 6m a taktiež v dostatočnej vzdialenosti od stavieb, aby sa dreviny (stromy), nestali príčinou poškodenia stavby. Dreviny je tiež potrebné vysádzať v dostatočnej vzdialenosti od susedných pozemkov (oplotenia), aby sa dreviny (stromy, kroviny) v zmysle § 127 zákona č. 40/1964 Zb. (občiansky zákonník) nestali príčinou najmä susedských sporov. V prípade nerešpektovania tejto podmienky sa stavebník vystavuje zbytočnému riziku súdnych sporov v občianskom konaní. Nepripustiť menšiu vzdialenosť stromovej zelene od nadzemných stavieb ako 4 metre. Pri výbere drevín brať zreteľ aj na ich možnú alergénnosť. Vo výsadbách uprednostňovať druhy drevín odolných voči mrazom, extrémnemu suchu, s tvrdším nelámavým drevom, dobre ukotvené v pôdnom substráte, aby neprichádzalo k neželaným vývratom a s minimálnymi požiadavkami na ich údržbu.
2. Pri vedení inžinierskych sietí v blízkosti koreňovej sústavy drevín je potrebné tieto opatriť neprerastavougeotextíliou, resp. vhodnou chráničkou, aby sa v budúcnosti vylúčil negatívny vplyv koreňovej sústavy drevín na inžinierske siete.
3. Pri návrhoch nových obytných súborov zabezpečiť územnú rezervu pre funkčnú uličnú zeleň bez kolízie s podzemnými alebo vzdušnými koridormi inžinierskych sietí.

4. Pri realizácii ekostabilizačných opatrení v zmysle návrhov krajinnoekologického plánu a výsadbe zelene v obci je treba okrem ekologického hľadiska brať do úvahy aj nemenj významné estetické aspekty. Plochy pre líniovú zeleň rezervovať aj v nových uliciach, ktoré investori zvyčajne projektujú s najnižšími prípustnými šírkami v snahe maximálne redukovať náklady na výstavbu.
 5. V prípade rezervovania priestoru na cestnú zeleň (miestne komunikácie, umiestňovať zeleň spôsobom aby nevytvárala riziko pre plynulosť a bezpečnosť cestnej premávky a s ohľadom na ochranné pásma inžinierskych sietí.
 6. Pri budúcich stavbách situovaných mimo zastavaného územia obce, oproti stavbám v z.ú. obce stanoviť vyšší podiel nezastavaných plôch venovaný sadovým úpravám v tzv. Koeficiente zastavanosti. Dodržanie koeficientu preukázať vždy v projektovej dokumentácii pre územné rozhodnutie a pre stavebné povolenie pre jednotlivé stavby
 7. Požiadavky na ekologickú stabilitu územia
- Na hranici medzi zástavbou a poľnohospodárskou pôdou vytvárať ochranné, pufrovacie zóny – vsakovacie pásy zachytávajúce emisie spôsobené veternou eróziou z polí.
 - Pri výsadbe drevín v krajine napr. V rámci náhradnej výsadby za realizované výrubu drevín v zmysle zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny alebo pri dopĺňaní prvkov M-ÚSES uprednostniť také druhy, ktoré sú typické pre potenciálnu vegetáciu v riešenom území.

A.2.11.5. VODNÉ ZDROJE

Vodstvo

Územie katastra Nového Tekova je odvodňované riekou Hron a jeho pravostrannými prítokmi: Malokozmálovský potok, Ulička, Šándorhalský kanál.

Rieka Hron je druhou najdlhšou riekou Slovenska (298 km). Pramení v Horehronskom podolí, na južnom úpätí svahov Kráľovej hole, približne v nadmorskej výške 980 m n. m. Patrí k stredoeurópskemu typu riek so snehovo-dažďovým režimom odtoku. Od prameňa, po Banskú Bystricu tečie západným smerom, ďalej po Zvolen severo-južným smerom. Odtiaľ pokračuje na západ, kde pri Žiari nad Hronom naberá juho-západný smer až do oblasti Malých Kozmáloviec kde sa stáča na juh a pokračuje týmto smerom až po ústie do Dunaja. Najvýznamnejším ľavostranným prítokom Hrona v okrese Levice je Sikenica a pravostranným Čaradický potok, Ďurský potok, Vrbovec, Lužianka, Nýrica, Ketský potok (Kvetnianka) – ústie tesne za hranicou okresu pri obci Bíňa. Pri Veľkých Kozmálovciach sa oddeľuje ľavobrežný kanál Perec, ktorý sa znovu vlieva do Hrona pri obci Bíňa. Koryto Hrona je okrem miestnych úprav v niektorých obciach pomerne nestabilné, meandruje a brehy sú podomieľané, s následným transportom materiálu a jeho ukladaním na náplavových brehoch a štrkových laviciach. Prirodzený proces odnosu a ukladania splavenín je vážne narušený výstavbou malých vodných elektrární (MVE). V okrese Levice je tok Hrona prehradený haťou na riečnom kilometri 72,7 – Veľké Kozmálovce MVE (s rybovodom), 70,1 – Nový Tekov MVE (s rybovodom), 65,5 – Kalná nad Hronom II MVE (bez rybovodu), 62,9 – Kalná nad Hronom I MVE (s rybovodom), ale ľavobrežné rameno Hrona je prehradené MVE, 53,6 – Turá MVE (bez rybovodu), 50,7 – Turá MVE (bez rybovodu), 42,0 – Šárovce MVE (s rybovodom). (8)

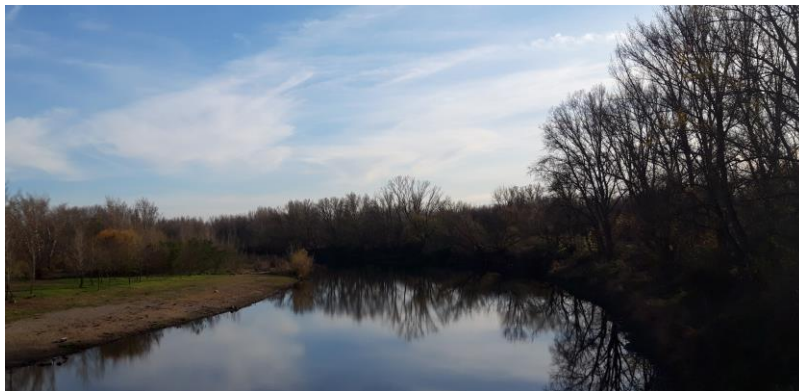
Technické zariadenia ekologickej infraštruktúry Do tejto kategórie sa zaraďujú prvky zmiernujúce negatívne vplyvy fragmentácie krajiny a slúžia na zmiernenie bariérneho vplyvu antropogénnych prvkov krajiny. Z týchto prvkov sa na území okresu vyskytujú rybovody na rieke Hron v katastroch Nový Tekov, Kalná nad Hronom a Šárovce. Na rieke Ipel v katastri Ipeľský Sokolec, Preseľany nad Ipľom a jedno nefunkčné zariadenie je vybudované v katastrálnom území Šiah, medzi Šahami a Tešmákom. (8)

Vodohospodárske zariadenia – bariéry na vodných tokoch ako vodné diela, malé vodné elektrárne, hate, úpravy na tokoch a ostatné, predstavujú významné narušenie pozdĺžnej spojitosti riek a biotopov. Do tejto kategórie sa zaraďujú prvky zmiernujúce negatívne vplyvy fragmentácie krajiny a slúžia na zmiernenie bariérneho vplyvu antropogénnych prvkov krajiny. Z týchto prvkov sa na území okresu vyskytujú rybovody na rieke Hron v katastroch Nový Tekov, Kalná nad Hronom a Šárovce. Na rieke Ipel v katastri Ipeľský Sokolec, Preseľany nad Ipľom a jedno nefunkčné zariadenie je vybudované v katastrálnom území Šiah, medzi Šahami a Tešmákom. Malé vodné elektrárne sú vybudované v k. ú. Veľké Kozmálovce, Mýtna

Ludany, Nový Tekov, Šarovce, Želiezovce, Starý Tekov, Levice a dve MVE v k. ú. Kalná nad Hronom a Turá. Okrem negatívneho vplyvu na vodné organizmy (napr. migrácia rýb, zmena druhového zastúpenia rýb, narušenie migračných trás) každá vodná elektrárňa spôsobuje sedimentáciu. Na dne pri zastavení prúdenia v hati sedimentujú dopravené splaveniny, z ktorých je veľká časť biologického pôvodu a následne produkuje množstvo metánu. (8)

Povrchové vody

Hron je rieka so snehovo-dažďovým režimom odtoku s najvyšším vodným stavom v marci až máji a naopak s najnižším vodným stavom v októbri až novembri. Špecifický odtok z tohto územia je 13 l.s-1km², koeficient odtoku je 40% až 60%. Hron spolu so svojimi prítokmi vytvára perovitú riečnu sieť. (1)

Obr. 16 Rieka Hron

Vytvára podobný, ale kratší oblúk ako Váh. Pramení

pod Kráľovou hoľou z južnej strany. Do Dunaja sa vlieva pri Štúrove. Prerezáva najmä sopečné Slovenské Stredohorie, kde si od konca neogénu nestačil vytvoriť rozvinutú sieť prítokov. Dĺžka toku Hrona je 298 km, plocha povodia je 5 454 km² a dlhodobý priemerný prietok v Novej Bani je 49,5 m³s⁻¹.

Malokozmálovský potok je pravostranným prítokom Hrona, prameniaca v katastri obce Malé Kozmálovce a vlievajúcim sa do Hrona na území obce Nový Tekov. (1)

Ulička a Šándorhalský kanál sú pravostrannými prítokmi Hrona, prameniaca v katastrálnom území Nového Tekova a vlievajúcimi sa do Hrona južne od Nového Tekova v katastri obce Kalná nad Hronom. (1)

Časťou katastrálneho územia obce Nový Tekov preteká vodný tok Hron (identif. 4-23-05), ktorý je v správe SVP, š.p. Povodie Hrona, o.z. V zmysle vyhlášky MŽP SR č.211/2005, ktorou sa ustanovuje zoznam vodohospodársky významných vodných tokov a vodárenských vodných tokov je vodný tok Hron zaradený medzi vodohospodársky významné vodné toky.

Ostatné vodné toky pretekajúce katastrálnym územím obce Nový Tekov sú zaradené medzi drobné vodné toky. V správe SVP, š.p. Povodie Hrona, o.z. sú všetky drobné vodné toky, okrem Šándorhalského kanála (identif. 4-23-05-359), ktorý je v správe Hydromeliorácií, štátny podnik.

V k.ú. Nový Tekov sa nachádzajú nasledovné hydromelioračné zariadenia v správe Hydromeliorácie, š.p.:

- Kanál Sandorhalský (evid.č. 5205 068 001), ktorý bol vybudovaný v r. 1912 o celkovej dĺžke 5,600km v rámci stavby "OP Nový Tekov"

V k.ú. Nový Tekov je vybudované detailné odvodnenie poľnohospodárskych pozemkov drenážnym systémom neznámeho vlastníka.

Podzemné vody

Podzemné vody sú viazané predovšetkým na štrky a piesky riečnych nív, terás a náplavových kužeľov. Veľké množstvo zásob podzemnej vody v týchto sedimentoch podmieňuje ich dobrá priepustnosť, značný rozsah a mocnosť. Dopĺňané sú predovšetkým priesakom vody z riek, v menšej miere zrážkami. (1)

A.2.11.6. POĽNOHOSPODÁRSKY PÔDNÝ A LESNÝ FOND

Pôda je samostatný prírodný útvar, ktorý vznikol premenou vrchnej časti zemskej kôry, pôsobením organizmov na horniny za účasti vzduchu, vody a slnečnej energie. Na utváranie pôdných

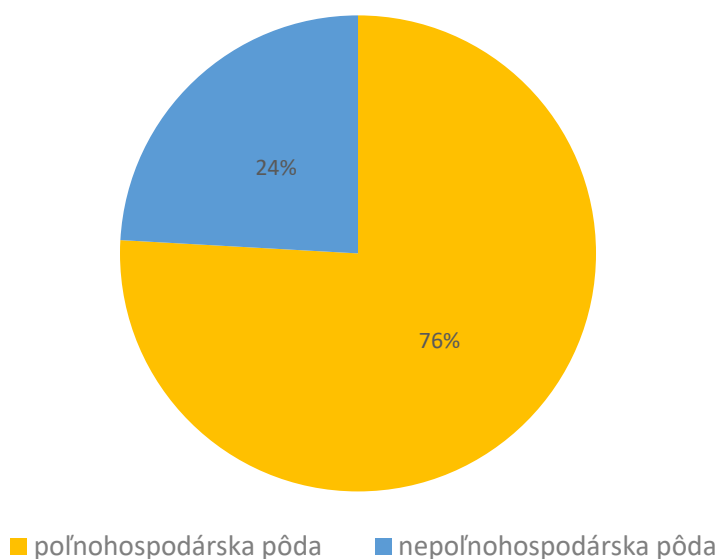
typov a ich vlastností majú vplyv všetky zložky fyzickogeografickej sféry. Zákonitosti priestorového rozloženia možno rozdeliť do dvoch modelov: zonálny a azonálny. K tvorbe zonálnych typov pôd dochádza približovaním sa k pohoriu, pričom dochádza predovšetkým ku klimatickým zmenám. To podmieňuje rozrôznenie vodného režimu v pôdach, ktorý najvýraznejšie pôsobil pri utváraní pôdných typov. Charakteristickým vodným režimom pôd na študovanom území je nepremývny vodný režim, ktorý sa vyznačuje vyrovnanou bilanciou medzi zrážkami a výparom, v dôsledku čoho je v pôde rovnováha medzi presakovaním vody nadol a vzliňaním nahor. Kolobeh vody sa spravidla obmedzuje len na pôdny profil a tak ľahko rozpustné látky zostávajú v pôde, takže pôdy ostávajú minerálne bohaté. Ich reakcia je prevažne neutrálna. V našich podmienkach je nepremývny vodný režim vhodný na pôdotvorný proces hromadenia humusu, výsledkom ktorého vznikajú černoze. Černoze sa vyvinuli v nadmorských výškach od 100 do 300 m.n.m., s úhrnom zrážok 500 až 600 mm ročne, s priemernou ročnou teplotou 8°C až 10°C. Ich materskou horninou je predovšetkým spraš. Vznikli hromadením humusu pod stepnou vegetáciou. Smerom k pohoriam nastupuje na pahorkatinách subtyp černoze hnedozemná. Periodicky premývny režim pôd sa na Slovensku vyskytuje v nadmorských výškach 250 – 600 m.n.m. Sú to predovšetkým úpätia hôr a dná kotlín. V lete, keď je veľký výpar vody, sa premývanie na určitý čas zastavuje. Typickým predstaviteľom tohto režimu je luvizem (ilimerizovaná pôda). Luvizeme sa vyskytujú v nadmorských výškach 300 – 750 m.n.m., priemerným ročným úhrnom zrážok 650 – 800 mm a s priemernou ročnou teplotou 5 – 8°C. Vytvorili sa na menej sklonených svahoch v podloží s hlbokými sypkými sedimentmi. Ich najčastejšou materskou horninou sú sprašové a rôzne svahové hliny. Na miestach, kde sa luvizeme dlho obrábajú a kultivujú, sa vyskytuje subtyp luvizemkultizemná. Hnedozeme sa vyskytujú v nadmorských výškach 150 – 400 m.n.m., s priemerným ročným úhrnom zrážok 550 – 650 mm a s priemernou ročnou teplotou 7,5 – 9°C. Ich materskou horninou sú najčastejšie spraše, sprašové hliny a rôzne svahové hliny. Obrábaním a kultivačnými zásahmi vznikol subtyp hnedozemkultizemná. Ak sa v podloží vyskytujú menej priepustné horniny, býva sezónne prebytočne prevlhčená. V pôdnom profile sa nachádzajú vtedy znaky oglejovania. Takýto subtyp sa nazýva hnedozem pseudoglejová. (1)

Celková výmera katastrálneho územia je 29 700 709m². Táto plocha sa delí poľnohospodársku pôdu (22 540 032 m²) a nepoľnohospodársku pôdu (7 160 677 m²).

V súvislosti s účinnosťou zákona č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy je potrebné chrániť poľnohospodársku pôdu podľa kódu bonitovanej pôdno-ekologickej jednotky od 1.-4. kvalitatívnej skupiny.

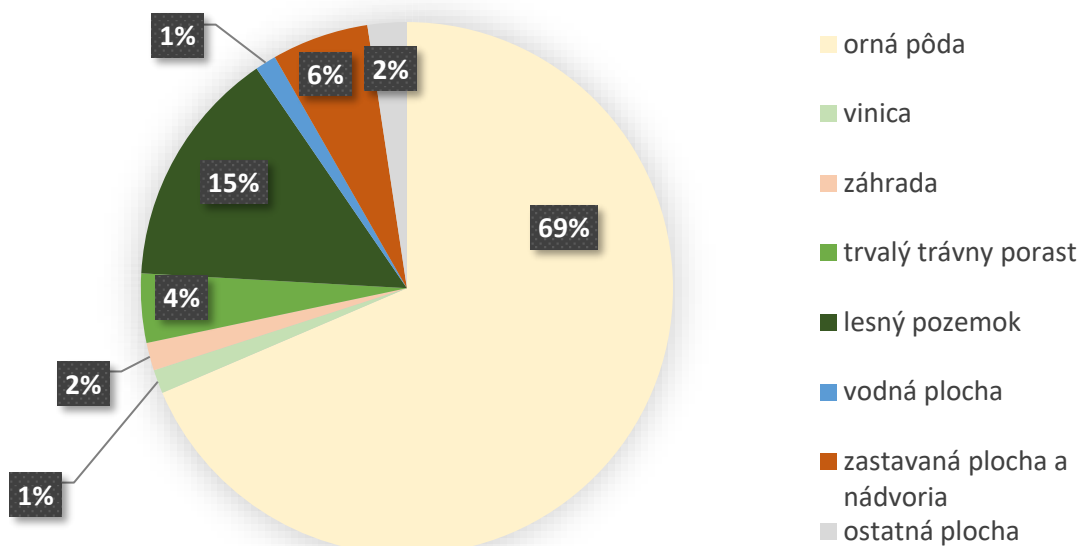
Celková výmera katastrálnych území (k.ú. Nový Tekov a k.ú. Marušová) je 29 700 709m². Táto plocha sa delí na poľnohospodársku pôdu (22 540 032 m²) a nepoľnohospodársku pôdu (7 160 677 m²). Percentuálne vyjadrenie pomeru poľnohospodárskej a nepoľnohospodárskej pôdy je graficky zobrazené na grafe - Graf 2, z čoho vyplýva, že územie je prevažne poľnohospodárskou krajinou. Percentuálne zobrazenie jednotlivých typov pozemkov z celkovej plochy územia je zobrazený na grafe Graf 3. Z uvedeného grafu možno vidieť, že najväčšie zastúpenie má orná pôda a zaberá z celkovej plochy územia 69%, druhým typom najviac zastúpených pozemkov sú lesné pozemky s 15% a naopak najmenšie zastúpenie majú vodná plocha a vinice s cca 1%. Podľa štatistických údajov za posledné desaťročia neprišlo k výrazným plošným zmenám poľnohospodárskej a nepoľnohospodárskej pôdy (viď.Tab. 15 Vývoj poľnohospodárskej a nepoľnohospodárskej pôdy).

Graf 2 Podiel poľnohospodárskej a nepoľnohospodárskej pôdy v území

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe ŠÚ SR (2021)

Graf 3 Podiel jednotlivých druhov pozemkov vzhľadom k celkovej ploche územia (r.2021)

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe ŠÚ SR (2021)

Tab. 15 Vývoj poľnohospodárskej a nepoľnohospodárskej pôdy

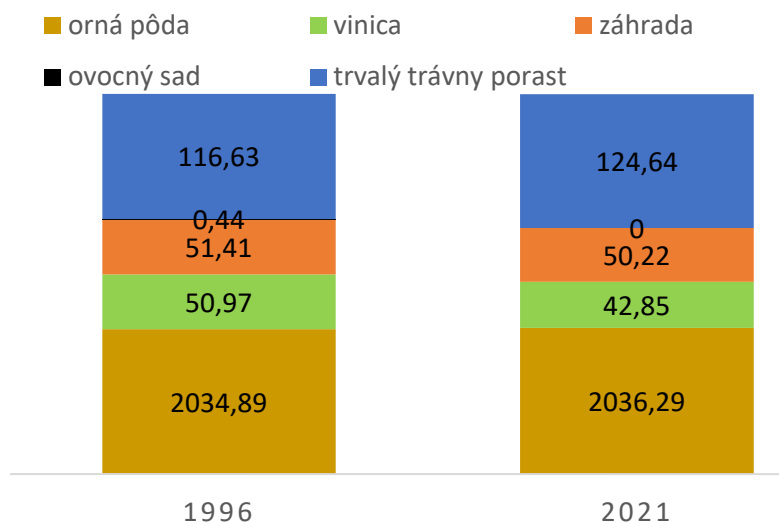
	1996	2021
Poľnohospodárska pôda	2254,34	2254
Nepoľnohospodárska pôda	715,73	716,07

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe <https://mojaobec.statistics.sk/>**Poľnohospodársky pôdny fond**

Poľnohospodárska pôda tvorí väčšiu plochu v území (22 540 032m²- 76%), pričom najväčšie zastúpenie má orná pôda. Graf 4 znázorňuje plochy v ha jednotlivých poľnohospodárskych štruktúr v súčasnosti (r.2021)

s porovnaním v roku 1996. Aj keď neprišlo za posledné roky k výrazným zmenám, možno pozorovať úbytok viníc a záhrad a mierny nárast ornej pôdy a trvalého trávneho porastu. Plochy ovocného sadu vymizli z územia úplne. V súčasnosti prišlo k výsadbe orechového sadu v blízkosti rieky Hron, avšak ku dnešnému dňu nebol zmenený právny stav pozemkov na katastrálnom úrade. Nový ovocný sad je vysadený na plochách ornej pôdy.

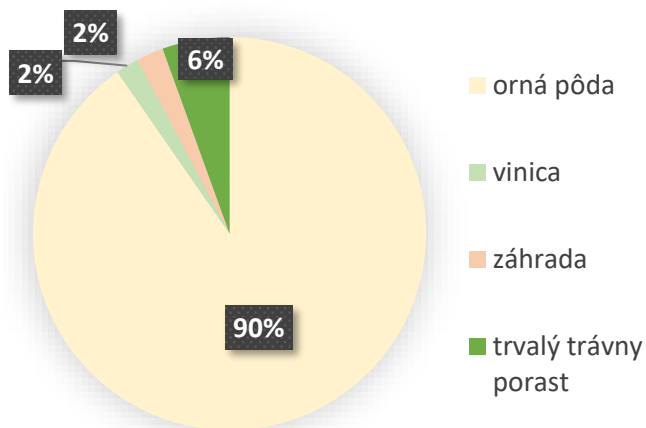
Graf 4 Porovnanie štruktúry poľnohospodárskeho pôdneho fondu

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe <https://mojaobec.statistics.sk/>

V súčasnosti (2021) má najväčšie percentuálne zastúpenie orná pôda, ktorá tvorí až 90% celkovej poľnohospodárskej pôdy. Nasleduje trvalý trávny porast so 6% a najmenšie zastúpenie majú vinice a záhrady s 2%. Ovocné sady a chmeľnice sa v danom území nenachádzajú. (Tab. 16, Graf 5).

Graf 5 Percentuálne zastúpenie poľnohospodárskeho pôdneho fondu

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe ŠÚ SR (2021)

Tab. 16 Štruktúra poľnohospodárskej pôdy

Druh pozemku	m ²
poľnohospodárska pôda	22 540 032
Z toho:	
orná pôda	20 362 924
chmeľnica	0
vinica	428 496
záhrada	502 250
ovocný sad	0
trvalý trávny porast	1 246 362

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe ŠÚ SR (2021)

V súvislosti s účinnosťou zákona č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy je potrebné chrániť poľnohospodársku pôdu podľa kódu

bonitovanej pôdno-ekologickej jednotky od 1.-4. kvalitatívnej skupiny.

Najviac zastúpeným pôdnym typom v rámci k.ú. Nový Tekov a k.ú. Marušová sú podľa mapovaniakódu bonitovaných pôdno-ekologických jednotiek (BPEJ) jednoznačne hnedozeme, potom černozeme, menej zastúpené sukambizeme a fluziveme a najmenej zastúpené sú regozeme a čiernice. Skupiny sú graficky znázornené vo výkrese č.7 „Krajinná štruktúra s prvkami ÚSES“.

Zloženie poľnohospodárskej pôdy podľa pôdnych jednotiek je nasledovné:

Hlavná pôdna jednotka	podtyp	číslo BPEJ	skupina
černoze	černicové	0018003	2
		0018033	
	hnedozemné	0139002	2
		0039002	
čiernice	glejové	0126012	3
hnedozeme	typické	0144202	3
		0144202	
		0144402	5
	fluvizemné	0145002	4
	pseudoglejové	0145202	4
		0150012	
		0251403	5
		0151213	6
fluvizeme	typické	0106002	2
		0007003	4
		0006042	
	glejové	0111002	3
		0113004	4
		0011032	
		0011035	
		0012033	5
		0012003	
regozeme	-	0147202	6
		0188423	7
kambizeme	luzizemné	0165412	6
		0265433	
		0165413	
		0265442	
		0265323	
		0265242	
	pseudoglejové	0265212	6
	typické	0283682	9

Podľa Z.z. 58/2013 patria podľa kódu bonitovaných pôdno-ekologických jednotiek boli vyhodnotené najkvalitnejšie pôdy, ktoré podliehajú povinnosti platenia odvodu .

Za najkvalitnejšie poľnohospodárske pôdy v katastrálnom území Nový Tekov a podľa BPEJ sa považujú: 0018003 0018033 0039002 0106002 0118003 0126012 0139002 0144002.

V riešenom území sa nachádzajú nasledovné hydromelioračné zariadenia v správe Hydromeliorácie, š.p.:

- Kanál Šándorhalský (evid. č. 5205 068 001), ktorý bol vybudovaný v r. 1912 o celkovej dĺžke 5,600km v rámci stavby „OP Nový Tekov“

V území je vybudované detailné odvodnenie poľnohospodárskych pozemkov neznámeho vlastníka.

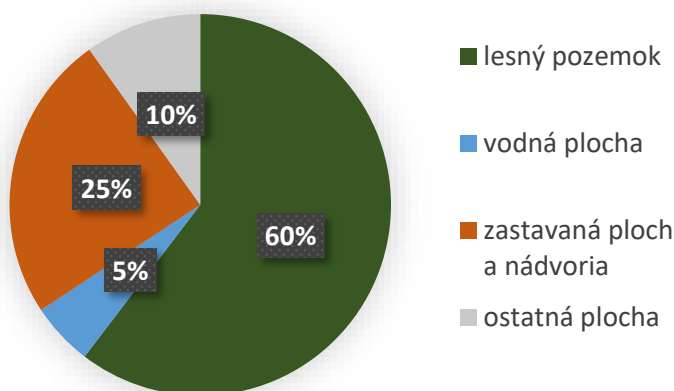
V územnom pláne sa navrhujú protierózne a pôdoochranné opatrenia:

- Úprava veľkosti a tvaru pozemkov
- Protierózne oševné postupy
- Pásové striedanie plodín
- Ochranné zatravnenie
- Vrstevnicové obrábanie pôdy (resp. bezorbové technológie)
- Odvodňovacie priekopy realizovať tak aby spĺňali funkciu protieróznych prielohov
- zlepšovanie vlastností pôdy
- použitie umelých zábran voči vetru, výsadba vetrolamov

Lesný pôdny fond

Lesy v súčasnosti zaberajú 15% z celkovej plochy riešeného územia. Lesné pozemky sú radené medzi pozemky nepoľnohospodárskej pôdy. Lesné pozemky tvoria až 60% z celkovej plochy nepoľnohospodárskej pôdy. Po nich nasleduje zastavaná plocha a nádvorá, ostatné plochy a najmenej zastúpené sú vodné plochy (Graf 6, Tab. 17).

Graf 6 Percentuálne zloženie poľnohospodárskej pôdy

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe ŠÚ SR (2021)

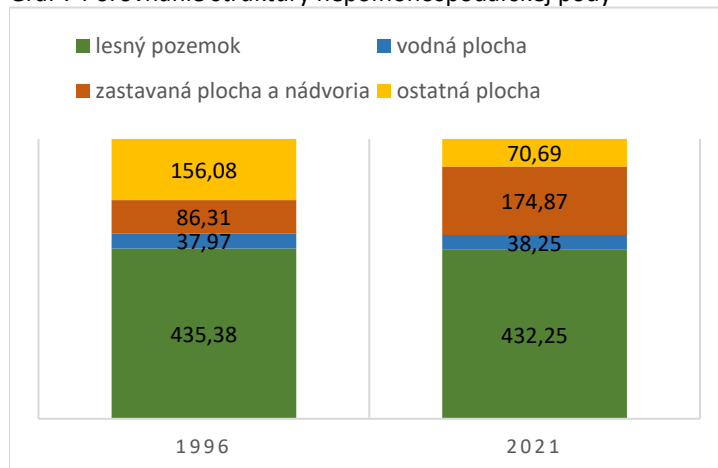
Tab. 17 Štruktúra nepoľnohospodárskej pôdy

Druh pozemku	m ²
nepoľnohospodárska pôda	7 160 677
Z toho:	
lesný pozemok	4 322 503
vodná plocha	382 513
zastavaná plocha a nádvorá	1 748 727
ostatná plocha	706 934

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe ŠÚ SR (2021)

Pri nepoľnohospodárskej pôde (Graf 7 prišlo za posledné roky k výraznejšej zmene pri ostatných plochách v prospech zastavanej plochy a nádvorí, kde prišlo k dvojnásobeniu týchto plôch. Oproti roku 1996 prišlo k miernemu úbytku lesných pozemkov.

Graf 7 Porovnanie štruktúry nepoľnohospodárskej pôdy

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe <https://mojaobec.statistics.sk/>

V území sa nachádzajú lesy hospodárske a ochranné. Hospodárske lesy predstavujú cca 40% z celkovej plochy lesných pozemkov. Lesy ochranné predstavujú cca 60% lesných pozemkov. Z druhového zloženia sa tu nachádzajú v oblasti:

- Šándorhalma a Veľká Vápenná - prevažne duby (Dub cerový, Dub zimný, Dub červený) v menšom zastúpení sa tu nachádzajú aj Borovica čierna, Lipa malolistá, Agát biely
- V blízkosti vodného toku Hron – prevažne topoľ (Topoľ čierny, Topoľ robusta) v menšom zastúpení sa tu nachádzajú aj Jaseň štíhly, Borovica čierna, Agát biely, Javorovec jaseňolistý, Vrba biela)

Na území lesných pozemkov sa nachádzajú dva poľovnícke revíry:

Tab. 18 Poľovnícke revíry

Poľovnícky revír	Vápenná Mochovce	Nový Tekov
Poľovná oblasť	S XIV. Pohronie	S XIV. Pohronie
Užívateľ	Poľovnícka organizácia Almah	Poľovnícke združenie Dudok Nový Tekov

Zdroj: vlastné spracovanie na základe údajov z <https://gis.nlc.sk/org/>

A.2.11.7. EKOSTABILIZAČNÉ OPATRENIA

Za účelom preventívnych opatrení určených na minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie obyvateľov riešeného územia je potrebné zdefinovať a v praxi dodržiavať a realizovať nasledovné všeobecné podmienky:

- rešpektovať všetky relevantné platné právne predpisy napr. zákon o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy, zákon o ochrane lesného pôdneho fondu, zákon o vodách, zákon o ochrane prírody a pod.,
- chrániť a udržiavať existujúcu zeleň, zakladať novú zeleň, dopĺňať a dosádzať líniovú zeleň na medziach a popri poľných cestách a vodných tokoch, odstraňovať poškodené a choré jedince za účelom zmiernenia ohrozenia pôdy veternou a vodnou eróziou,
- chrániť lesný pôdny fond, ktorý tvorí základ krajinných, ochrannoprirodných i ekostabilizačných prvkov územia obce,
- pri dosadbe a rekonštrukcii zelene postupne vylučovať stanovištne nevhodné druhy drevín, v intraviláne druhy patriace k peľovým alergénom a tiež invázne druhy, ktoré sa môžu zo zastavaného územia rozšíriť do okolitej krajiny,
- zabezpečovať ekologicky optimálne využívanie územia, rešpektovanie, prípadne obnovu funkčného ÚSES, biotickej integrity krajiny a biodiverzity nástrojmi územného plánovania,
- zabezpečovať protieróznú ochranu pôdy uplatnením prvkov ÚSES v miestach s intenzívnou veternou a vodnou eróziou,
- odstraňovať pôsobenia stresových faktorov (skládky odpadov, konfliktné uzly a pod.) v územiach prvkov ÚSES,
- v rámci optimálnejšieho usporiadania ornej pôdy rozčleniť veľkoblokovú ornú pôdu na menšie celky a vzniknuté hranice doplniť pásmi nelesnej drevinnej vegetácie,
- eliminovať pestovanie monokultúr zavedením osevných postupov so striedaním plodín,
- v miestach kontaktu ornej pôdy s prvkami územného systému ekologickej stability prejsť k menšej parcelácii a zmene využívania - vytvoriť tzv. pufracnú zónu z trávno-bylinných porastov a maloblokovej ornej pôdy,
- zvyšovať ekologickú stabilitu riešeného územia,
- venovať zvýšenú pozornosť ochrane vodných zdrojov,
- zlepšovať vodohospodárske pomery na malých vodných tokoch a v povodiach zásahmi smerujúcimi k stabilizácii pomerov za povodňových situácií i v období sucha,
- dodržiavať ochranné a prístupové pásma vodných tokov a ochranných hrádzí v zmysle STN a vodného zákona,
- koordinovať všetky rozvojové zámery s princípom trvalo udržateľného rozvoja obce,

- rozvíjať výrobné aktivity a služby hlavne v jestvujúcich lokalitách,
- zachovávať a chrániť národné kultúrne pamiatky a ostatné pamätihodnosti obce,
- zachovávať a chrániť architektonické pamiatky a solitéry s kultúrnymi hodnotami,
- zachovávať a chrániť ďalšie objekty a solitéry miestneho významu (aj novodobé),
- rešpektovať všetky ostatné prvky a kategórie tvorby krajiny, ktoré sú uvedené v časti územnoplánovacej dokumentácie riešiacej ochranu prírody a tvorbu krajiny a prvky územného systému ekologickej stability,
- uprednostňovať minimalizáciu odpadov, separovaný zber a zhodnocovanie odpadov s využitím ekonomických a legislatívnych nástrojov,

A.2.12. NÁVRH VEREJNÉHO DOPRAVNÉHO A TECHNICKÉHO VYBAVENIA

A.2.12.1. CESTNÉ ŤAHY

V katastrálnom území obce Nový Tekov sa nachádzajú cesty I/76 Malé Kozmálovce - Kalná nad Hronom a III/1626 Kalnica - Mochovce s výhľadovým šírkovým usporiadaním:

- v zastavanom území
 - cesta I. triedy v kategórii MZ 14/60, resp. MZ 13,5/60 vo funkčnej triede B1
 - cesta III. triedy v kategórii MZ 8,5/50, resp. MZ 8,0/50 v ofunkčnej triede B3 v zmysle STN 73 6110
- mimo zastavané územie
 - cesta I. triedy v kategórii C 11,5/80
 - cesta III. triedy v kategórii C 7,5/70 v zmysle STN 73 6101

Štátne komunikácie

Cestná doprava je dominantná v preprave osôb, najmä v ich dochádzke do zamestnania. K.ú. obce prechádza cesta 1. triedy číslo 76. Táto cesta tvorí hlavnú zbernú komunikáciu v katastrálnom území obce, prostredníctvom ktorej má obec dobré prepojenie s okolitými obcami, ako aj administratívnymi centrami hierarchicky vyšších územných celkov (1). Návrh územného plánu rezervuje koridor pre novú trasu cesty I/76 so zohľadnením Územného generelu dopravy Nitrianskeho samosprávneho kraja (2017), štúdia realizovateľnosti: I/51, I/76 Nitra – Kalná nad Hronom – Levice (Šarovce).

Miestne komunikácie

Miestne a účelové komunikácie tvoria doplnujúcu dopravnú sieť v obci. Takmer v celom rozsahu sa pripájajú na hlavnú dopravnú os a svojím charakterom obslužných komunikácií zabezpečujú spolu s upokojenými ulicami prístup takmer ku všetkým jestvujúcim objektom a častiam. Celú cestnú sieť v intraviláne i v extraviláne katastrálneho územia dopĺňajú poľné cesty spevnené a nespevnené. Komunikácie v rozvojových lokalitách budú pozostávať z nových účelových a obslužných komunikácií a ostatných miestnych komunikácií upokojených. U jestvujúcich komunikácií obojsmerných je potrebné dodržať minimálnu šírku jazdného pruhu 2,75 m, t.j. celkovú šírku vozovky min. 5,5 m. Novonavrhované miestne obslužné komunikácie budú zrealizované vo funkčnej triede C2, C3 a D1 v kategórii MO a MOU, 6,5/40, MO 4,5/30. U komunikácií, kde priestorové pomery nedovoľujú cestu upraviť na požadovanú šírku pre obojsmerné komunikácie alebo svojím charakterom nevyžadujú rekonštrukciu (ulice na konci zástavby), je nutné preradenie do kategórie upokojených komunikácií funkčnej triedy D1 potrebnej šírky, s patričným dopravným značením s prednosťou chodcov (20 km/hod.) – obytná zóna. V prípade zaslepenia trás je na ich konci nutné dodržať obratiská v zmysle platných noriem. V samotnej obci sú miestne komunikácie šírky od 3,0 m do 6,0 m s asfaltovým krytom v kategórii MO 6,5/30. Sú z väčšej časti opravené. V novonavrhovaných lokalitách sú komunikácie riešené v kategórii MO 6,5/40, alebo MO 6,5/30. Upokojené komunikácie sú riešené v kategórii MOU 4,5/30. Miestne komunikácie si vyžadujú rekonštrukciu (7).

V nových rozvojových lokalitách sa navrhujú komunikácie kategórie C3 6,5/50 s min. jednostranným chodníkom šírky 1,5m. Šírku uličného koridoru navrhovať min. šírky 10m a uvažovať v ňom s výsadbou funkčnej zelene.

A.2.12.2. HLAVNÉ PEŠIE ŤAHY

Chodníky sú v obci vybudované len čiastočne, predovšetkým pozdĺž hlavnej cesty. Chodníky vo väčšine nemajú dostatočné šírkové parametre. Je nutná rekonštrukcia týchto chodníkov tak ako aj materiálovou skladbou tak aj úpravou šírkových parametrov. Pri rekonštrukcii chodníkov navrhovať teleso chodníka min. 1,5m šírky. Pri novovznikajúcich uliciach uvažovať s minimálne jednostranným chodníkom šírky 1,5m so skoseným obrubníkom pre príležitostné parkovanie.

A.2.12.3. ODVODNENIE

Odvádzanie dažďových vôd je riešené ochrannými technickými zariadeniami pre odvádzanie dažďových povrchových vôd pomocou udržiavaných rigolov vedľa štátnej cesty. Všetky dažďové vody z cestných komunikácií sú odvedené do rieky Hron.

A.2.12.4. HROMADNÁ DOPRAVA

Autobusová doprava je realizovaná SAD Levice s intenzitou cca. 12 priamych spojov, 7 spojov s prestupom v Kalnej nad Hronom alebo v Hornej Seči a 3 spoje s prestupom v Tlmačoch v pracovné dni všetky s konečnou zastávkou v Leviciach. Pri priamych spojoch je čas docestovania 20 minút a pri spojoch s prestupom 30 minút. Cez víkend sa spojenie s Levicami zužuje na 3 priame spoje a jeden spoj s prestupom (Euro ICP, 2006).

A.2.12.5. STATICKÁ DOPRAVA

V súčasnosti sú v obci vybudované parkoviská pri OcÚ a Kultúrnom dome. V budúcnosti je potrebné parkoviská riadne vymedziť a vyznačiť odstavné státi. Statická doprava v sebe zahŕňa nielen umiestnenie vozidla mimo jazdné pruhy komunikácie po dobu návštevy, nákupu (krátkodobé parkovanie, do 2 hod.), či zamestnania (parkovanie dlhodobé, nad 2 hod., v obci zastúpené pomenej vzhľadom na skutočnosť, že hlavný pracovný trh sa nachádza mimo územia obce), ale aj v čase kedy sa vozidlo nepoužíva (odstavenie vozidla). Parkovanie v obci je v súčasnosti organizované v dvoch formách, jednou je parkovanie mimo jazdných pruhov, ale na vozovke, druhou je parkovanie na vyhradených parkovacích plochách (obecný úrad, obchodné jednotky). Odstavenie vozidiel sa zabezpečuje, v prípade individuálnej bytovej zástavby na vlastnom pozemku, buď v jednotlivito stojaciach, alebo vstavaných garážach, alebo mimo vlastného pozemku (SCARABEO-SK, 2016). Nové parkovanie je vybudované aj pred futbalovým ihriskom a pri Ranči u Bobiho.

V návrhu sa počíta s vybudovaním nového parkoviska v lokalite **T13** pred cintorínom v k.ú. Nový Tekov.

A.2.12.6. ŽELEZNIČNÁ DOPRAVA

V katastrálnom území obce Nový Tekov nie je zriadená železničná stanica slúžiaca preprave osôb. Najbližšia železničná stanica sa nachádza v obci Kalná nad Hronom vzdialenej 5 km. Katastrálnym územím obce Nový Tekov neprechádza železničná trať ŽSR. Katastrálnym územím prechádza vedľajšia elektrifikovaná trať - vlečka, ktorá vedie do jadrovej elektrárne Mochovce.

V návrhu sa neuvažuje so zmenou doterajšej železničnej dopravy.

A.2.12.7. LETECKÁ DOPRAVA

V obci sa nenachádza letisko ani doň nezasahujú žiadne ochranné pásma letiska, resp. prekážkové roviny letísk, heliportov, a leteckých zariadení, ktoré sa nachádzajú mimo riešeného územia.

A.2.12.8. CYKLISTICKÁ DOPRAVA

K.ú. Obce Nový Tekov neprechádza žiadna cyklotrasa, ktorá by sa napájala na cyklotrasy v priľahlých obciach. Je vybudovaný viacúčelový náučný chodník - cyklistická dráha - pre šport a oddych. Jedná sa o malý okruh (cca 1,4km), ktorý slúži na rekreáciu pre cyklistov a korčuliarov, ktorú je možné v budúcnosti možné rozšíriť pozdĺž rieky Hron a napojiť tak na nadradené cyklistické trasy. V budúcnosti sa uvažuje aj s vybudovaním cyklotrasy smerom od JE Mochovce. Blízko k.ú. Nový Tekov prechádza 010 Pohronská cyklomagistrála (Štúrovo - Želiezovce - Tlmače).

V návrhu sa uvažuje s rozšírením cykloturistických trás popri rieke Hron, k jadrovej elektrárni Mochovce a spojnicami medzi týmito cyklotrasami tak aby vznikla vzájomne prepojená sieť.

A.2.12.9. VODNÁ DOPRAVA

Rieka Hron vzhľadom k svojej prietochnosti nevytvára vhodné predpoklady na realizáciu vodnej (riečnej) dopravy. Využíva sa len na športovú a rekreačnú osobnú plavbu (úsek Nový Tekov - Štúrovo). (7)

V minulosti bol raritou Nového Tekova a susednej obce Starý Tekov prevoz na rieke Hron. Pôvodne bolo možné prepraviť sa medzi obcami loďkou s prievozníkom, čo často využívalo domáce obyvateľstvo. V roku 2019 sa vybudoval most medzi Starým a Novým Tekovom, následkom čoho bol prevoz na rieke zrušený.

V návrhu sa neuvažuje s využívaním vodnej dopravy.

Obr. 17 Loďka osobného prevozu z rokov 1990

A.2.12.10. VODNÉ HOSPODÁRSTVO**Zásobovanie pitnou vodou**

V obci je vybudovaný celosídlný verejný vodovod s pokrytím všetkých uličných radov domovej zástavby. Okrem skupinového vodovodu sa v obci nachádzajú aj lokálne zdroje vody (nevhodnej na pitie) – domové studne. Výrobné poľnohospodárske strediská majú svoje vlastné zdroje úžitkovej vody. Verejný vodovod v obci prevádzkuje Západoslovenská vodárenská spoločnosť, odštepny závod Levice. Verejný vodovod v obci Nový Tekov je zásobovaný pitnou vodou zo skupinového vodovodu Levice z vodojemu Cigánka. Do katastra obce zasahuje ochranné pásmo I., II., III. stupňa vodných zdrojov.

V návrhu je riešené zásobovanie vodou aj na nových rozvojových plochách. Navrhovaná vodovodná sieť bude napojená na existujúci vodovod a bude zokruhovaná pre vyrovnanosť vstupného tlaku. Meranie spotreby vody pre jednotlivé objekty bude na prípojkách vo vodomerných šachtách, ktoré budú vybudované podľa požiadavky prevádzkovateľa verejného vodovodu.

Vo vyšších stupňoch PD je potrebné na základe hydrotechnických výpočtov preukázať, že aj po napojení rozvojových lokalít, bude existujúca vodovodná sieť tlakovo a kapacitne vyhovovať na zvýšený odber pitnej vody. Následne bude možné zásobovať rozvojové lokality pitnou vodou len v rámci tlakových a kapacitných možností.

Tab.19 Výpočet potreby vody

Lokalita		Funkcia	počet b.j.	Qp (l/deň)	Qm (l/s)	Qh (l/s)	Qr (m3/rok)
B01		Obytné územie - pre rodinnú bytovú výstavbu	50	20927,125	0,3875394	0,697571	7638,400625
B02		Obytné územie - pre rodinnú bytovú výstavbu	20	8370,85	0,1550157	0,279028	3055,36025
B03		Obytné územie - pre rodinnú bytovú výstavbu	50	20927,125	0,3875394	0,697571	7638,400625
B04		Obytné územie - pre rodinnú bytovú výstavbu	70	29297,975	0,5425551	0,976599	10693,76088
B05		Obytné územie - pre rodinnú bytovú výstavbu	100	41854,25	0,7750787	1,395142	15276,80125
B06		Obytné územie - pre malopodlažnú bytovú výstavbu	40	16741,7	0,3100315	0,558057	6110,7205
B07		Obytné územie - pre rodinnú bytovú výstavbu	20	8370,85	0,1550157	0,279028	3055,36025
B08		Obytné územie - pre rodinnú bytovú výstavbu	20	8370,85	0,1550157	0,279028	3055,36025
B09		Obytné územie - pre rodinnú bytovú výstavbu	60	25112,55	0,4650472	0,837085	9166,08075
B10		Obytné územie - pre rodinnú bytovú výstavbu	60	25112,55	0,4650472	0,837085	9166,08075
B11		Obytné územie - pre rodinnú bytovú výstavbu	30	12556,275	0,2325236	0,418543	4583,040375
B12		Obytné územie - pre rodinnú bytovú výstavbu	50	20927,125	0,3875394	0,697571	7638,400625
B13		Obytné územie - pre rodinnú bytovú výstavbu	100	41854,25	0,7750787	1,395142	15276,80125
B14		Obytné územie - pre rodinnú bytovú výstavbu	50	20927,125	0,3875394	0,697571	7638,400625
B15		Územie obytné - pre rodinnú a malopodlažnú bytovú výstavbu	6	2511,255	0,0465047	0,083709	916,608075
OV1	**	Územie občianskej vybavenosti					
OV2	**	Územie občianskej vybavenosti					
OV3	**	Územie občianskej vybavenosti					
OV4	**	Územie občianskej vybavenosti					
OV5		Územie občianskej vybavenosti					
R1	***	Územie rekreácie - s prírodným charakterom					

Lokalita		Funkcia	počet b.j.	Qp (l/deň)	Qm (l/s)	Qh (l/s)	Qr (m3/rok)
R2	*	Rekreačné územie agroturistiky					
R3	*	Rekreačné územia - územie viníc, záhradkárskych lokalít s rekreačnou funkciou					
R4	*	Rekreačné územia - športoviská					
R5	*	Rekreačné územia - športoviská					
T11	*	Územie verejnej technickej infraštruktúry - Vodné hospodárstvo - ČOV					
T12	*	Územie verejnej technickej infraštruktúry - zariadenia odpadového hospodárstva					
T13	***	Územie verejnej dopravnej infraštruktúry - parkovisko					
V1	*	Výrobné územia - poľnohospodárskej a priemyselnej výroby					
spolu			726	217642,1	4,0304093	7,254737	79439,3665

* Nárast pitnej vody nie je možné v tomto štádiu jednoznačne určiť, pretože nie je dopredu známy druh prevádzky a počet zamestnancov

** Bez napojenia na vodovod

Potreba vody pre **základnú občiansku vybavenosť** je na základe nižšie urobených výpočtov:

Špecifická potreba vody pre základnú občiansku vybavenosť	25 l/os/deň
Predpokladaný nárast počtu obyvateľov	1822 obyv.
Priemerná potreba vody denná	45556,5l/deň
Priemerná potreba vody ročná	16628,1225m ³ /rok.

Kanalizácia

Obec je napojená na kanalizačnú sieť s vyústením do ČOV v k.ú. Marušová v obci Nový Tekov. ČOV má kapacitu 1000EO, plánuje sa rozšírenie na 1400EO. Na kanalizáciu je pripojených viac ako 80% domového fondu (265 domov). Septik alebo žumpu má 20 domov (cca 6%). Bez kanalizácie je 28 domov (čo predstavuje takmer 9%) z celkového počtu 319 domov. V návrhu sa uvažuje s rozšírením kapacity ČOV ako aj s vybudovaním odkaliska.

S budovaním oddelenej dažďovej kanalizácie sa v nových rozvojových plochách ani v miestnych častiach s navrhovanou splaškovou kanalizáciou neuvažuje. Väčšina dažďových vôd by sa mala zachytávať na súkromných pozemkoch a prípadne využívať na polievanie. Voda zadržaná v území prispeje k zachovaniu potrebnej vlhkosti, nevyhnutnej pre rast sídelnej vegetácie. Za týmto účelom by mal byť stanovený záväzný regulatív minimálneho podielu nespevnených plôch. Odvod dažďovej vody z komunikácií sa navrhuje prostredníctvom vsakovacích jám na okrajoch komunikácií. V prípade potreby zriaďovania väčších spevnených plôch (napr. odstavných a manipulačných plôch) by sa mali preferovať

priepustné povrchy vytvorené zo zatravnovacích tvárnic alebo zámkovej dlažby. Vody z povrchového odtoku z nezastavaných plôch sa budú odvádzať povrchovými rigolmi do vodných tokov. Technické riešenie dažďových rigolov, ako aj výpočet dimenzie a množstva dažďových vôd, bude predmetom riešenia v podrobnejšej dokumentácii. (7).

Odvádzanie a čistenie odpadových vôd z rozvojových lokalít musí zohľadňovať požiadavky na čistenie vôd v zmysle zákona o vodách č.364/2004 Z.z. a NV SR č.269/2010 Z.z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd.

Dažďové vody zo striech objektov a pridružených spevnených plôch požadujeme odvádzať v rámci vlastného pozemku, prostredníctvom zberných nádrží v kombinácii so vsakovacím zariadením. V prípade odvádzania dažďových vôd cez vsakovacie zariadenia do podzemných vôd, je potrebné zrealizovať hydrogeologický prieskum, ktorý musí potvrdiť schopnosť vsakovania do podlažia. Pred vsakovacie zariadenia odporúčame osadiť zberné dažďové nádrže s využitím vôd na závlahy. Novonavrhované komunikácie požadujeme odvodniť do vsaku. Prípadný alternatívny spôsob odvodnenia komunikácii bude potrebné posúdiť a odsúhlasiť správcom príslušného vodného toku.

Navrhujeme aby pri odvádzaní zrážkových vôd z rozsiahlejších parkovacích plôch boli osadené odlučovače ropných látok na vyústení vyčistených zrážkových vôd dosahovali hodnotu NEL do 0,1mg/l.

V oblasti vodného hospodárstva sú za verejnoprospešné stavby považované všetky inžinierske siete -vodovod, kanalizácia) aj s doplnkovými zariadeniami (hydranty, šachty,...), odvodňovacie priekopy, rigoly, potrubia.

A.2.12.11. PLYNOFIKÁCIA

Plynová distribučná sieť (PDS) v obci je prevádzkovaná spoločnosťou SPP-Distribúcia. V súčasnosti sa v katastrálnom území obce nachádzajú:

- VTL PR „EMO Mochovce I“ PN 63 DN 200 (OP 6,3MPa)
- VTL PR „Nový Tekov“ PN 25 DN80 (OP 2,5Mpa)
- STL1 PL „Nový Tekov – Malé Kozmálovce“ D90 (OP 100kPa)
- STL1 PDS „Nový Tekov“ (OP 100kPa)

PDS je budovaná z materiálu oceľ a polyetylén.

Zdrojom zásobovania obce sú:

- VTL/STL1 RS „Nový Tekov“ o výkone 2000m³/h (OP 2,5MPa/OP 100kPa)
- VTL RS „Mochovce EMO“ cudzia.

V súčasnosti SPP-distribúcia nemá v riešenom území vlastné rozvojové zámery.

Tab. 20 stav plynifikácie domového fondu

Plynifikácia	počet	podiel (%)
áno	253	79,331
nie	60	18,81
nezistené	6	1,88
Domy spolu	319	100

Zdroj: <http://www.sodbtn.sk/>

Navrhujeme vybudovať plynovodnú sieť v jestvujúcich a rozvojových lokalitách.

Výpočet potreby plynu

Potreba plynu pre rozvojové lokality s obytnou funkciou je počítaná nasledovne:

hodinová potreba zemného plynu QH = NIBVxHQIBV

ročná potreba zemného plynu QR = NIBVxRQIBV

NIBV - počet odberateľov v kategórii domácnosť

HQIBV - max. hodinový odber - 1,4m³/hod

RQIBV - max. ročný odber - 2500m³/rok

Potreba plynu bola vypočítaná podľa usmernení Príručky SPP pre spracovateľov generelov a štúdií plynifikácie lokalít z r. 2004. Potreba plynu bola počítaná pre navrhované územia bývania. Celkový nárast spotreby plynu je 875.000m³/rok.

Uskutočnením investičných opatrení na zníženie energetickej spotreby pri výrobe tepla a zvyšujúci sa podiel alternatívnych palív sa môže znížiť prírastok spotreby zemného plynu o 20-40%.

Tab.21 Potreba plynu

Lokalita	Funkcia	počet b.j. /pracovníkov	Qh (m ³ /hod)	Qr (m ³ /rok)
B01	Obytné územie - pre rodinnú bytovú výstavbu	50	70	125000
B02	Obytné územie - pre rodinnú bytovú výstavbu	20	28	50000
B03	Obytné územie - pre rodinnú bytovú výstavbu	50	70	125000
B04	Obytné územie - pre rodinnú bytovú výstavbu	70	98	175000
B05	Obytné územie - pre rodinnú bytovú výstavbu	100	140	250000
B06	Obytné územie - pre malopodlažnú bytovú výstavbu	40	56	100000
B07	Obytné územie - pre rodinnú bytovú výstavbu	20	28	50000
B08	Obytné územie - pre rodinnú bytovú výstavbu	20	28	50000
B09	Obytné územie - pre rodinnú bytovú výstavbu	60	84	150000
B10	Obytné územie - pre rodinnú bytovú výstavbu	60	84	150000
B11	Obytné územie - pre rodinnú bytovú výstavbu	30	42	75000
B12	Obytné územie - pre rodinnú bytovú výstavbu	50	70	125000
B13	Obytné územie - pre rodinnú bytovú výstavbu	100	140	250000
B14	Obytné územie - pre rodinnú bytovú výstavbu	50	70	125000
B15	Územie obytné - pre rodinnú a malopodlažnú bytovú výstavbu	6	8,4	15000
OV1	* Územie občianskej vybavenosti			

Lokalita		Funkcia	počet b.j. /pracovníkov	Qh (m3/hod)	Qr (m3/rok)
OV2	*	Územie občianskej vybavenosti			
OV3	*	Územie občianskej vybavenosti			
OV4	*	Územie občianskej vybavenosti			
OV5	*	Územie občianskej vybavenosti			
R1	**	Územie rekreácie - s prírodným charakterom			
R2	**	Rekreačné územie agroturistiky			
R3	**	Rekreačné územia - územie viníc, záhradkársych lokalít s rekreačnou funkciou			
R4	**	Rekreačné územia - športoviská			
R5	**	Rekreačné územia - športoviská			
T11	**	Územie verejnej technickej infraštruktúry - Vodné hospodárstvo - ČOV			
T12	**	Územie verejnej technickej infraštruktúry - zariadenia odpadového hospodárstva			
T13	**	Územie verejnej dopravnej infraštruktúry - parkovisko			
V1	**	Výrobné územia - poľnohospodárskej a priemyselnej výroby			
spolu			520	728	1300000

*spotreba plynu sa nedá v tomto štádiu jednoznačne určiť, pretože nie je známy spôsob prevádzky a počet zamestnancov

** bez pripojenia na plynovod

A.2.12.12. ELEKTRIFIKÁCIA

Obec Nový Tekov je zásobovaná elektrickou energiou zo 110/22kV transformovne Levice po 22Kv voľných vedeniach č. 249 (3 x 70 mm² AlFe 6) a č. 374 (3 x 120 mm² AlFe 6). Z vedení sú urobené voľné 22kV prípojky k transformovniam (1).

Sekundárna sieť NN Distribučné vedenia 22 kV slúžia pre rozdelenie elektrickej energie z nadradenej sústavy. Z tohto VN 22 kV vzdušného vedenia sú zrealizované VN 22 kV vzdušné prípojky, pre zásobovanie elektrickou energiou vonkajších stožiarových trafostaníc obce s prevodom 22 kV/0.4 kV. Trafostanice sú pripojené VN 22 kV vzdušnými prípojkami z distribučnej linky. Jednotlivé trafostanice v obci sú určené pre zásobovanie obce. Pri súčasnej potrebe elektrickej energie na úrovni DTS vykazujú ešte dostatočnú kapacitu. Dôležitú úlohu tu taktiež zohráva kapacita prenosových možností VN a NN vedení

(dĺžky a prierezy jednotlivých vedení a stupeň ich zaťaženia). Tieto trafostanice slúžia taktiež pre technicko - komunálnu vybavenosť a ich výkonové zaťaženie je premenlivé v závislosti na sezónnosti odberu a ročnom období. Sekundárne rozvody NN sú prevedené systémom napätí 400/230V. Rozvody sú prevedené vonkajšími vzdušným vedeniami NN a to holými vodičmi s prierezom AlFe na betónových podperných bodoch spolu s rozvodom verejného osvetlenia, ktorý je prevedený vodičom AlFe. Svietidlá sú v prevažnej miere výbojkové, osadené na podperných bodoch spolu s NN rozvodom. Spínanie verejného osvetlenia je centrálné prostredníctvom impulzných káblov cez RVO pri trafostaniciach. Niektoré NN sekundárne vývody zo stožiarových trafostaníc do centier spotreby sú vyvedené prostredníctvom závesných káblov po stožiaroch NN sekundárnej vzdušnej siete. (7)

Tab. 22 Potreba elektrickej energie v navrhovaných lokalitách

Lokalita		Funkcia	počet b.j./m2 zastavanej plochy	Prírastok spotreby (kVa)
B01		Obytné územie - pre rodinnú bytovú výstavbu	50	170,5
B02		Obytné územie - pre rodinnú bytovú výstavbu	20	83,6
B03		Obytné územie - pre rodinnú bytovú výstavbu	50	170,5
B04		Obytné územie - pre rodinnú bytovú výstavbu	70	231
B05		Obytné územie - pre rodinnú bytovú výstavbu	100	308
B06		Obytné územie - pre malopodlažnú bytovú výstavbu	40	145,2
B07		Obytné územie - pre rodinnú bytovú výstavbu	20	83,6
B08		Obytné územie - pre rodinnú bytovú výstavbu	20	83,6
B09		Obytné územie - pre rodinnú bytovú výstavbu	60	198
B10		Obytné územie - pre rodinnú bytovú výstavbu	60	198
B11		Obytné územie - pre rodinnú bytovú výstavbu	30	115,5
B12		Obytné územie - pre rodinnú bytovú výstavbu	50	170,5
B13		Obytné územie - pre rodinnú bytovú výstavbu	100	308
B14		Obytné územie - pre rodinnú bytovú výstavbu	50	170,5
B15		Územie obytné - pre rodinnú a malopodlažnú bytovú výstavbu	6	34,98

Lokalita		Funkcia	počet b.j./m2 zastavanej plochy	Prírastok spotreby (kVa)
OV1	*	Územie občianskej vybavenosti		
OV2	*	Územie občianskej vybavenosti		
OV3	*	Územie občianskej vybavenosti		
OV4	*	Územie občianskej vybavenosti		
OV5	*	Územie občianskej vybavenosti		
R1	**	Územie rekreácie - s prírodným charakterom		
R2	*	Rekreačné územie agroturistiky		
R3	*	Rekreačné územia - územie viníc, záhradkárske lokality s rekreačnou funkciou		
R4	*	Rekreačné územia - športoviská		
R5	**	Rekreačné územia - športoviská		
T11	*	Územie verejnej technickej infraštruktúry - Vodné hospodárstvo - ČOV		
T12	*	Územie verejnej technickej infraštruktúry - zariadenia odpadového hospodárstva		
T13	**	Územie verejnej dopravnej infraštruktúry - parkovisko		
V1	*	Výrobné územia - poľnohospodárskej a priemyselnej výroby		
		Verejné osvetlenie	2	
spolu			728	2471,48

Plánované vonkajšie zemné káblové rozvody NN budú urobené káblami AYKY príslušnej dimenzie. Rozvody budú uložené v zemi v káblových ryhách v zmysle STN 34 1050, priestorová úprava vedení bude urobená podľa STN 73 6005. V káblových rozvodoch budú vsadené plastové rozpojovacie a istiace skrine pre pripojenie káblových prípojk pre rodinné domy k plastovým elektromerovým rozvádzačom RE rodinných domov, ktoré budú osadené v oplotení rodinných domov.

V návrhu plánovanej výstavby je potrebné rešpektovať platné STN, súvisiace právne predpisy a ochranné pásma jednotlivých zariadení VN a NN v zmysle Z.z.70 o energetike §19. Trasy káblov budú vedené vo výkopoch v zemi v chodníkoch a v zeleni, pri križovaní komunikácií a iných podzemných inžinierskych sietí sa uložia do ochranných rúr.

V lokalite **B02** a **B10** navrhujeme preložiť vzdušné vedenie do zeme, v dopravných priestoroch miestnych komunikácií. Nové trafostanice sa navrhujú pre lokality **B04, B05, B13** a **B14**. V obci sa uvažuje aj s rozšírením existujúcich trafostaníc.

Verejné osvetlenie

Verejné osvetlenie (VO) je vybudované novodobými osvetľovacími zdrojmi, uchytenými na stĺpoch NN siete. Rozvod pre verejné osvetlenie je vybudovaný ako vzdušný (7).

V riešených lokalitách výstavby rodinných domov bude vybudované verejné osvetlenie pouličných priestorov. Ovládanie verejného osvetlenia bude riešené z nového rozvádzača verejného osvetlenia, ktorý bude napojený na impulz z jestvujúceho verejného osvetlenia obce. Káblové rozvody pre verejné osvetlenie bude riešené zemným káblom AYKY príslušnej dimenzie.

A.2.12.13. TELEKOMUNIKÁCIE

Obec Nový Tekov je kategorizovaná ako sídlo miestneho významu. Telefonizácia obce je zabezpečená z existujúcej (rekonštruovanej) automatickej telefónnej ústredne umiestnenej v budove bývalej pošty. Táto je napojená na ATÚ Kalná nad Hronom (MTO). Miestna kábová sieť štátneho telefónu je realizovaná prostredníctvom TCEKE káblov a následne sú vypichnuté účastnícke rozvádzače umiestnené na drevených stožiaroch v skrinách KJSS20, resp. KSS. V obci je zriadená (v budove ObÚ) 100V zosilňovacia stanica miestneho rozhlasu (Tesla AUA-120/auc 120 o výkone 550W). Od budovy ObÚ je v celkovej dĺžke 14,3 km riešené vzdušné vedenie, zabezpečujúce chod 37 ks reproduktorov o výkone 6W, 12W, 15W a 25W. Vzdušné vedenie je uložené na oceľotrubkových stožiaroch. V roku 1997 bola do domácností celoplošne zavedená kábová televízia (1).

Rozvoj mobilnej telekomunikačnej siete zabezpečujú v súčasnosti 4 operátori a to Orange Slovensko, a.s. Bratislava, O2, 4ka, a spoločnosť T-com. Tieto spoločnosti majú po území Slovenska rozmiestnené svoje základňové, prenosové a centrálné stanice podľa vlastných navrhnutých koncepcií rozvoja týchto spoločností, za pomoci ktorých zabezpečujú pre svojich užívateľov pokrytie signálom GSM v pásme 900 a 1800 MHz. Územie obce je na 80 % pokryté signálom GSM Orange. V obci sa nachádza prevádzka Slovenskej pošty, a.s. (7).

Telekomunikácie začínajú budovať optickú sieť v rámci novej zástavby. Navrhuje sa vybudovanie optických sietí aj v rozvojových lokalitách.

Miestny rozhlas

Vedenie miestneho rozhlasu je vedené pozdĺž miestnych komunikácií, väčšinou súbežne s vedením NN. Miestny rozhlas v obci je prevedený vzdušne samonosným káblom na betónových stĺpoch NN vo výške 1m pod úrovňou vedenia NN a VO vedení. Stožiare sú oceľové (prípadne na stožiaroch elektrického vedenia), do výšky 7.5 m nad zemou. Reprodukory prevažne 6 a 12 W sú rozmiestnené tak, aby nevznikali zázneje. Vedenie je na oboch koncoch chránené proti podpätiu bleskoistkami. Z hľadiska funkčnosti bude plne vyhovovať aj v ďalšom období až do času, pokiaľ odovzdávanie informácií v obci nebude na báze miestnej výmeny informácií z centra na ObÚ. (7)

Televízia

V obci je príjem televízneho signálu Slovenskej televízie zabezpečovaný televíznym prekrývačom DVB. Signál ku koncesionárom sa dostáva na kvalitnej digitálnej úrovni. Ďalším zdrojom TV signálu je Satelitné vysielanie. V obci je príjem štandardných programov RTVS1, RTVS2, RTVS24, RTVSŠport, Markíza, JOJ, JOJ Plus, Waw, DajTo. (7)

A.2.13. KONCEPCIA STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Rozvoj hospodárskej činnosti človeka priniesol aj v tomto území so sebou výrazné negatívne zmeny, ktoré vplývajú na životný priestor človeka a na kvalitu životného prostredia.

KÚ obce Nový Tekov nezostalo ušetrené pred poškodením zo strany pôsobenia poľnohospodárskej činnosti v minulosti. Vznikom JRD došlo k rozorávaniu medzí, sceľovaniu pozemkov, čím sa zrušila pôvodná prirodzená krajinná štruktúra a bola nahradená veľkoplošnými parcelami a vytvorila monokultúrnu poľnohospodársku krajinu.

V riešenom katastri sa:

- Neevidujú objekty, na ktoré by sa vzťahovala ochrana ložísk nerastných surovín,
- neevidujú staré banské diela v zmysle §35 ods.1, zákona č.44/1988
- nie je určené prieskumné územie pre vyhradený nerast
- nie sú zaregistrované zosuvy

A.2.13.1. OVZDUŠIE

Na ochranu ovzdušia v obci pred potenciálnymi a reálnymi zdrojmi znečistenia slúži zákon 350/2015 Z. z.. o ochrane ovzdušia pred znečisťujúcimi látkami v znení neskorších predpisov. Upravuje práva a povinnosti právnických a fyzických osôb pri ochrane ovzdušia pred vnášaním znečisťujúcich látok ľudskou činnosťou a spôsobom obmedzenia následkov znečisťovania. V zákone sú definované znečisťujúce látky, zdroje znečisťovania, povinnosti právnických a fyzických osôb ako aj prevádzkovateľov zdrojov znečistenia ovzdušia, poplatky a pokuty za znečisťovanie ovzdušia. Definované sú veľké zdroje znečistenia ovzdušia ako technologické celky so súhrnným tepelným výkonom 50 MW alebo vyšším. V samotnom sídle sa výroba výrazne znečisťujúca ovzdušie nenachádza. Zdrojom znečistenia je príslušné okresné mesto Levice a v ňom alokovaná priemyselná výroba. Nasledujúca tabuľka prezentuje produkciu chemických zlúčenín v okrese v tonách.

Ochrana ovzdušia sa vykonáva v zmysle zákona č. 137/2010 Z. z. o ovzduší v znení zákona č. 318/2012 Z. z., zákona č. 180/2013 Z. z. a zákona č. 350/2015 Z. z.. Kategorizácia zdrojov znečistenia ovzdušia je v zmysle vyhlášky č. 410/2003 Z.z., ktorou sa dopĺňa vyhláška č. 706/2002 Z.z. Zdrojom znečistenia je aj príslušné okresné mesto Levice a v ňom alokovaná priemyselná výroba. (7)

Líniovým zdrojom znečistenie ovzdušia z automobilovej dopravy sú komunikácie – cesta I. triedy I/ 76 prechádzajúca centrálnou časťou katastra obce. Na tomto úseku v čase zvýšenej dopravnej záťaže prichádza k zvýšeniu prašnosti a tiež emisií z dopravných prostriedkov. Územie tejto časti Nitrianskeho kraja v tejto oblasti patrí z hľadiska čistoty ovzdušia k stredne zaťaženým oblastiam ale nevyžaduje v tomto smere osobitnú ochranu. Vzhľadom ku všeobecne priaznivým klimatickým a mikroklimatickým pomerom, je územím veľmi dobre prevetrávaným, v dôsledku čoho dochádza k pomerne rýchlemu a účinnému rozptylu emitovaných znečisťujúcich látok (7).

A.2.13.2. VEGETÁCIA

Katastrálne územie v súčasnosti predstavuje intenzívne využívanú poľnohospodársku krajinu, pričom poľnohospodársky je územie využívané z väčšej časti ako orná pôda.

Územie obce Nový Tekov sa zaraďuje do fytogeografickej oblasti panónskej flóry, do obvodu eupanónkej xerotermej flóry (Futák, 1980). Podľa fytogeografického členenia (Plesník, 2002) je možné k.ú. Nového Tekova zaradiť do dubovej zóny, do jej nižinej podzóny a do jej pahorkatinnej oblasti. Potenciálna prirodzená vegetácia je výrazom súčasného ekologického potenciálu krajiny. Zobrazuje

prirodzené rastlinstvo, ktoré by sa v budúcnosti postupne vytvorilo, keby človek prestal vegetačný kryt svojou činnosťou ovplyvňovať.

Vrbovo-topoľové lesy v záplavových územiach veľkých riek sa vyznačujú výrazne odlišným stromovým poschodím od krovinatého. V hornom poschodí sa vyskytujú takmer všetky druhy tzv. mäkkých lužných drevín, z ktorých najtypickejšie sú vrba biela, topoľ biely. Z kríkov je najčastejší svíb krvavý a baza čierna. V bylinnom podraste sa nachádzajú vlhkomilné druhy, pričom dominujú druhy rýchlo sa šíriace: žihľava dvojdomá, ostružina ožina.

Jaseňovo-brestovo-dubové lesy v povodiach veľkých riek sa na rozdiel od predchádzajúcich viažu na vyššie a relatívne suchšie polohy nív a nízkych terás, mimo dosahu pravidelných záplav. V stromovom poschodí sú hlavnými drevinami jaseň úzkolistý, bresty a dub letný. Bylinné poschodie má pestré zloženie: cesnačka lekárska, brečtan popínavý, plúcnik lekársky.

Dubovo-hrabové lesy podmieňujú piesočnaté a štrkovité treťohorné a štvrtohorné terasy, pokryté sprašovými hlinami alebo náplavové kužele. V stromovom poschodí dominuje dub letný a hrab obyčajný. Dubové a cerovo-dubové lesy sa vyvíjajú na černozeiach. Prevládajú tu dub sivozelený, dub jadranský, častý je dub cerový.

Vegetácia vyskytujúca sa v súčasnosti v posudzovanom území je na podstatnej ploche odlišná od pôvodnej vegetácie. Vegetácia blízka prirodzenej sa nachádza na nive rieky Hron. Značné plochy územia zaberajú agrocenózy, brehové porasty vodných tokov, medze a opustené plochy sukcesne zarastajúce. Vnútrokarpatské zníženie (vrátane Podunajskej pahorkatiny) v rámci zoogeografického členenia patria do panónskej oblasti. Študované územie spadá do juhoslovenského obvodu, dunajského okrsku. Tieto oblasti sú charakteristické teplomilnými druhmi, ktoré sa sem rozšírili predovšetkým z refúgií mediteránnej a pontickej oblasti. Na spomínanom území je možné identifikovať druhy štyroch základných živočíšnych spoločenstiev. (1)

Orná pôda veľkobloková Prevláda v centrálnej a stredo-západnej časti okresu. V smere toku rieky Hron, na jeho pravej strane sa nachádzajú niekoľko desiatok až stoviek hektárov veľké plochy ornej pôdy. V smere sever-juh ležia v pomyslenej priamke obce Malé Kozmálovce, Nový Tekov, Kalná nad Hronom, Tekovské Lužany a Keť, ktoré tvoria stredovú os tejto veľkoblokovej poľnohospodárskej pôdy. Na ľavej strane toku Hrona veľkobloková poľnohospodárska pôda sa rozprestiera juho-západne od Pukanca, cez Novú Dedinu až k Leviciam, kde pokračuje južným smerom cez Kukučínov, Malé Ludince až na južnú hranicu okresu. Vo východnej časti okresu je veľkobloková poľnohospodárska pôda sústredená v okolí mesta Šahy a po pravej strane toku rieky Ipeľ. Menšie plochy sa nachádzajú aj v okolí cesty E77 Dudince – Šahy. Tieto makroštruktúry vo veľkej miere homogenizujú krajinu

Trvalé trávne porasty sukcesne zarastajúce mikro a mezoštruktúry týchto plôch sa nachádzajú takmer v každej záhradárskej kolónii, na okrajoch sídel, v okolí opustených samôt a lazničkeho osídlenia ale aj v opustených vysokokmenných ovocných sadoch a opustených viniciach. Súvislé väčšie plochy sme zaznamenali len na 33 lokalitách. Najväčšie plochy sukcesne zarastajúcich TTP sú v okolí obcí Pukanec – Majere, Jabloňovce, Nový Tekov, Tehla, Beša, medzi Santovkou a Demandicami, Horné Turovce, Dolné Semerovce a Tekovské Lužany.

Vinice. Vinárstvo má v levickom okrese bohatú historickú tradíciu. Vinice rôznych veľkostí (spolu 1 315,2 ha) nachádzame mozaikovito roztrúsené takmer po celom okrese, s výnimkou areálov s veľkoblokovou ornou pôdou. V rámci okresu Levice rozlišujeme dve vinohradnícke oblasti, ktoré členíme na menšie celky – rajóny. • Nitrianska vinohradnícka oblasť najzápadnejšia časť okresu patrí do vrábeľského rajónu (Tehla, Lula, Beša), železovský rajón (Čaka, Farna, Hronovce, Keť, Kukučínov, Máláš, Malé Ludince, Nýrovce, Pastovce, Plavé Vozokany, Sikenica, Šalov, Tekovské Lužany, Veľké Ludince, Zalaba, Zbrojníky, Železovce), tekovský rajón (Čajkov, Dolný Pial, Horný Pial, Hronské Kľačany, Krškany, Levice, Malé Kozmálovce, Mýtne Ludany, Nová Dedina, Nový Tekov, Podlužany, Rybník, Tlmače), pukanecký rajón (Bátovce, Bohunice, Bory, Brhlovce, Demandice, Devičany, Domandice, Drženice, Hontianska Vrbica, Hontianske Trst'any, Jabloňovce, Pečenice, Pukanec, Santovka, Žemberovce)

Záhrady Levice patria k okresom s prevažne vidieckym osídlením, kde záhrady predstavujú významný poloprirodný prvok sídiel. Plochy úžitkových záhrad pri domoch sú zamerané na pestovanie zeleniny, ovocia, ale aj obilnín a kukurice ako krmovín pre hospodárske zvieratá. Ostatné plochy záhrad, prevažne v záhradárskych kolóniách a osadách, sú majiteľmi rozčlenené na mikroštruktúry a slúžia na

pestovanie ovocia - ako sady, hrozna - ako vinice. Menšie plochy sa využívajú na pestovanie zeleniny a striedajú sa s plochami extenzívne kosených lúk. Niektoré záhrady sú opustené a postupne sukcesne zarastajúce. Tu sa striedajú mozaiky lúk s pásmi NDV. Vznikajú tak miesta s vysokou druhovou a biotopovou diverzitou. Tento spôsob obhospodarovania záhrad je svojím charakterom podobný poľnohospodárskym mozaikám a pôsobí ako ekostabilizačný prvok a preto sme ich zaradili k mozaikovým štruktúram. Záhradkárske osady aktuálne registrované v Slovenskom zväze záhradkárov sú pri obciach Jur nad Hronom, Nový Tekov, Veľké Kozmálovce, Veľké Ludince, Dolná Seč, Pukanec, Levice – Semenár, Levice – Urbánka, Levice Pri Perci, Levice Pri topoľoch, Levice – Narcis, Hronské Kľačany, Kalná nad Hronom, Bátovce – Zadné hory, Bátovce – EMO, Keť – Kvetná, Brhlovce – Kamenné pivnice, Žemberovce, Šalov – Vinohrady, Želiezovce – Studne, Želiezovce – Pri amfiteátri. (8)

Plošná NDV je vytvorená predovšetkým na opustených plochách poľnohospodárskej krajiny, ako sú lúky, bývalé pasienky, sady, záhrady a vinice. V mnohých lokalitách plošná NDV zaberá nemalé plochy, ktoré svojim sukcesným vývojom smerujú k lesným spoločenstvám. Na extenzívne využívaných TTP sa náletové dreviny šíria od kraja lesa smerom ku stredu trávnatých porastov s výskytom liesky obyčajnej (*Corylus avellana*), slivky trnkovej (*Prunus spinosa*), čremchy obyčajnej (*Prunus padus*), vtáčieho zobu (*Ligustrum vulgare*), kaliny obyčajnej (*Viburnum opulus*), ostružiny černicovej (*Rubus fruticosus*) a malinovej (*R. idaeus*) a ruže šírovej (*Rosa canina*). Plošná NDV sa vyskytuje aj v areáloch opustených družstiev, poľnohospodárskych podnikov, v okolí hnojísk, na okrajoch intravilánov obcí a záhradkárskeho osád. Plochy NDV vytvárajú v poľnohospodárskej krajine okresu vhodné rozmnožovacie, potravinové a úkrytové biotopy pre poľovnú zver, vtáky a hmyz. Ako príklad uvádzame opustené plochy záhrad Zábrod, Burdská hora (Nová Dedina), lokalitu Kamenec, Domkáre, Moďorík (Žemberovce), Starý vrch (Nový Tekov), Cirkevná dolina (Beša), Orechové, Svätajánske vinice a Vraní vinohrad (Plavé Vozokany), Čaradská pustatina a Čereš (Bielovce), okolie Plášťoviec a Veľký vrch pri Tešmáku. Tiež areál bývalého tankodromu pri Leviciach. (8)

Plochy intenzívneho poľnohospodárstva – veľkobloková orná pôda Ide o makroštruktúry ornej pôdy, ktoré do značnej miery znižujú stabilitu krajiny a javia sa ako významný negatívny prvok pre zníženie priechodnosti krajiny. V okrese Levice veľkobloková orná pôda prevláda v centrálnej a stredo-západnej časti okresu. V smere toku rieky Hron, na jeho pravej strane sa nachádzajú niekoľko desiatok až stoviek hektárov veľké plochy ornej pôdy. V smere sever-juh ležia v pomyselných priamke obce Malé Kozmálovce, Nový Tekov, Kalná nad Hronom, Tekovské Lužany a Keť, ktoré tvoria stredovú os tejto veľkoblokovej poľnohospodárskej pôdy. Na ľavej strane toku Hrona veľkobloková poľnohospodárska pôda sa rozprestiera juho-západne od Pukanca, cez Novú Dedinu až k Leviciam, kde pokračuje južným smerom cez Kukučínov, Malé Ludince až na južnú hranicu okresu. Vo východnej časti okresu je veľkobloková poľnohospodárska pôda sústredená v okolí mesta Šahy a po pravej strane toku rieky Ipeľ. Veľké bloky ornej pôdy vytvárajú homogénny vzhľad krajiny. Ďalším negatívnym vplyvom je pokles druhovej diverzity, zníženie životného priestoru mnohých druhov rastlín a živočíchov. Pre zníženie negatívneho vplyvu je potrebná fragmentácia ornej pôdy t. j. rozdelenie veľkoblokovej ornej pôdy na menšie parcely napr. výsadbou nelesnej drevinovej vegetácie. Týmto zároveň zvýšime druhovú diverzitu a umožníme aj migráciu jednotlivým druhom rastlín a živočíchov.

Vybrané lesohospodárske prvky a javy so stresujúcim účinkom Poškodenie vegetácie odráža negatívne pôsobenie prírodných ako aj antropogénnych faktorov na vegetáciu. K abiotickým faktorom, ktoré spôsobujú poškodenie vegetácie, vo všeobecnosti patria: vietor, sneh, námraza, sucho, požiare a pod. Z biotických faktorov ide predovšetkým o pôsobenie podkôrneho a drevokazného, listožravého a cicavého hmyzu, hnilôb, tracheomykóz a poľovnej zveri. Monitorovanie sa vykonáva obdobne ako pri poľnohospodárskej pôde na trvalých monitorovacích plochách v rámci Čiastkového monitorovacieho systému Lesy – monitoring lesa a environmentálnych interakcií. Monitoring vykonáva podľa stanovenej periodicity Národné lesnícke centrum vo Zvolene. Na základe straty asimilačných orgánov stromov – defoliácie sa poškodenie hodnotí v piatich základných stupňoch:

- bez poškodenia – defoliácia 0 – 10 %
- slabo poškodené – defoliácia 11 – 30 %
- stredne poškodené – defoliácia 31 – 60 %
- silne poškodené – defoliácia 61 – 90 %

- silne poškodené, kalamitné plochy, ťažba, riedkoles – defoliácia viac ako 90 %

Rastrové vrstvy defoliácie lesných porastov pripravuje NLC každoročne na podklade satelitných snímok Landsat, Sentinel (z vrcholu vegetačného obdobia) a terestrických hodnotení defoliácie. Vrstva neodráža len zdravotný stav porastov – na satelitných snímkach vykazujú vyššiu defoliáciu aj porasty riedke, nezapojené (napr. na strmých skalnatých svahoch), porasty v obnove (vyťažené plochy, veľmi mladé a ešte nezapojené porasty), okraje porastov a pod., ktoré však v skutočnosti môžu mať nulovú alebo len veľmi slabú defoliáciu. Tieto na satelitných snímkach vzhľadom na ich priestorové rozlíšenie nie je možné odlíšiť od porastov so skutočne zhoršeným stavom. Defoliácia je zväčša výsledkom pôsobenia klimatických faktorov. Mapa č. 4. 2 ukazuje stupeň defoliácie lesných porastov (priemer za r. 2015 – 2017) v okrese Levice. Medziročne môže, najmä pri listnatých drevinách, defoliácia značne variovať a preto sme použili priemerné hodnoty z rokov 2015 – 2017 (NLC, 2018). Najviac poškodené lesy a vegetácia sa nachádzajú v k. ú. obcí Pukanec, Hontianske Trstany, Hokovce, Plášťovce, Nový Tekov a Tehla. Celkovo možno povedať, že vegetácia a lesy v okrese Levice sú vo zvýšenej miere vystavené tlaku komplexu faktorov, spojených so znečisteným ovzduším a pôdou, ktoré sú ďalej zosilnené nepriaznivým vplyvom biotických a abiotických škodlivých činiteľov. (8)

Vodstvo

Územie katastra Nového Tekova je odvodňované riekou Hron a jeho pravostrannými prítokmi: Malokozmálovský potok, Ulička, Šándorhalský kanál.

Rieka Hron je druhou najdlhšou riekou Slovenska (298 km). Pramení v Horehronskom podolí, na južnom úpätí svahov Kráľovej hole, približne v nadmorskej výške 980 m n. m. Patrí k stredoeurópskemu typu riek so snehovo-dažďovým režimom odtoku. Od prameňa, po Banskú Bystricu tečie západným smerom, ďalej po Zvolen severo-južným smerom. Odtiaľ pokračuje na západ, kde pri Žiari nad Hronom naberá juho-západný smer až do oblasti Malých Kozmáloviec kde sa stáča na juh a pokračuje týmto smerom až po ústie do Dunaja. Najvýznamnejším ľavostranným prítokom Hrona v okrese Levice je Sikenica a pravostranným Čaradický potok, Ďurský potok, Vrbovec, Lužianka, Nýrica, Ketský potok (Kvetnianka) – ústie tesne za hranicou okresu pri obci Bíňa. Pri Veľkých Kozmálovciach sa oddeľuje ľavobrežný kanál Perec, ktorý sa znovu vlieva do Hrona pri obci Bíňa. Koryto Hrona je okrem miestnych úprav v niektorých obciach pomerne nestabilné, meandruje a brehy sú podomieľané, s následným transportom materiálu a jeho ukladaním na náplavových brehoch a štrkových laviciach. Prirodzený proces odnosu a ukladania splavenín je vážne narušený výstavbou malých vodných elektrární (MVE). V okrese Levice je tok Hrona prehradený haťou na riečnom kilometri 72,7 – Veľké Kozmálovce MVE (s rybovodom), 70,1 – Nový Tekov MVE (s rybovodom), 65,5 – Kalná nad Hronom II MVE (bez rybovodu), 62,9 – Kalná nad Hronom I MVE (s rybovodom), ale ľavobrežné rameno Hrona je prehradené MVE, 53,6 – Turá MVE (bez rybovodu), 50,7 – Turá MVE (bez rybovodu), 42,0 – Šárovce MVE (s rybovodom). (8)

Technické zariadenia ekologickej infraštruktúry Do tejto kategórie sa zaraďujú prvky zmiernujúce negatívne vplyvy fragmentácie krajiny a slúžia na zmiernenie bariérneho vplyvu antropogénnych prvkov krajiny. Z týchto prvkov sa na území okresu vyskytujú rybovody na rieke Hron v katastroch Nový Tekov, Kalná nad Hronom a Šárovce. Na rieke Ipel' v katastri Ipel'ský Sokolec, Preseľany nad Ipľom a jedno nefunkčné zariadenie je vybudované v katastrálnom území Šiah, medzi Šahami a Tešmäkom. (8)

Vodohospodárske zariadenia – bariéry na vodných tokoch ako vodné diela, malé vodné elektrárne, hate, úpravy na tokoch a ostatné, predstavujú významné narušenie pozdĺžnej spojitosti riek a biotopov. Do tejto kategórie sa zaraďujú prvky zmiernujúce negatívne vplyvy fragmentácie krajiny a slúžia na zmiernenie bariérneho vplyvu antropogénnych prvkov krajiny. Z týchto prvkov sa na území okresu vyskytujú rybovody na rieke Hron v katastroch Nový Tekov, Kalná nad Hronom a Šárovce. Na rieke Ipel' v katastri Ipel'ský Sokolec, Preseľany nad Ipľom a jedno nefunkčné zariadenie je vybudované v katastrálnom území Šiah, medzi Šahami a Tešmäkom. Malé vodné elektrárne sú vybudované v k. ú. Veľké Kozmálovce, Mýtna Ludany, Nový Tekov, Šárovce, Želiezovce, Starý Tekov, Levice a dve MVE v k. ú. Kalná nad Hronom a Turá. Okrem negatívneho vplyvu na vodné organizmy (napr. migrácia rýb, zmena druhového zastúpenia rýb, narušenie migračných trás) každá vodná elektráreň spôsobuje sedimentáciu. Na dne pri zastavení prúdenia v hati sedimentujú dopravené splaveniny, z ktorých je veľká časť biologického pôvodu a následne produkuje množstvo metánu. (8)

A.2.13.3. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Pri riešení problematiky zneškodňovania komunálnych odpadov z územia obce je potrebné vychádzať z okresnej koncepcie odpadového hospodárstva. Základom pri riešení situácie s komunálnymi odpadmi je v prvom rade obmedzenie vzniku odpadov, realizácia kompostovania komunálnych odpadov biologického pôvodu, zvyšovanie využívania odpadov ako druhotných surovín, likvidácia a sanácia divokých skládok v obci a realizácia projektu zberu separovaného a nebezpečného odpadu.

Obce majú povinnosť separovať opotrebené batérie a akumulátory, odpadné oleje, objemové odpady a drobné stavebné odpady, oddelené vytriedené odpady z domácností s obsahom škodlivín, elektroodpady z domácností a biologicky rozložiteľné odpady podľa §39 ods. 14 zákona 223/2001 Z.z. o odpadoch, ktorý nadobúda účinnosť 1.januára 2010 sú obce povinné zaviesť separovaný zber papiera, plastov, kovov, skla a biologicky rozložiteľných odpadov.

Podľa § 18 ods. 3 písm. m zákona 223/2001 Z.z. o odpadoch, ktorý nadobudol účinnosť 1. januára 2006 sa zakazuje zneškodňovať biologicky rozložiteľný odpad zo záhrad a parkov vrátane odpadov z cintorínov a z ďalšej zelene na pozemkoch právnických osôb, fyzických osôb a občianskych združení, ak sú súčasťou komunálneho odpadu.

Zber komunálneho odpadu

Zberová spoločnosť Tekovská ekologická s.r.o., realizuje vývoz TKO z domácností každé dva týždne, avšak každá vyložená „kuka“ nádoba musí byť označená správnou kartičkou podľa veľkosti nádoby.

Zber triedeného komunálneho odpadu

Novelizáciou zák. č. 443/2010 Z.z. o odpadoch sa upravila povinnosť obcí zaviesť a zabezpečovať vykonávanie triedeného zberu komunálnych odpadov pre ustanovené zložky. Separovaný odpad . PET fľaše, plechovky, tetrapacky sú mesačne zbierané spoločnosťou MariusPedersen v žltých uviazaných PE vreciach. Nakoľko má MariusPedersen triediacu linku, nie je potrebné tieto typy odpadov oddeľovať, ale môžu byť spoločne uložené v žltom vreci. Dátumy vývozu sú uvedené v harmonograme vývozu a uprersňované cez obecný rozhlas a internetovú stránku obce

Separovaný odpad je zároveň zbieraný v 1100l kontajneroch rozmiestnených po obci. Vývoz kontajnerov so separovaným odpadom je stanovený v harmonograme vývozu odpadu na tejto stránke.

Zber kartónových obalov

Na území obecného úradu je zriadený kontajner pre sústredenie a zber veľkorozmerových kartónových obalov. Okrem kartónových krabíc nie je možné do uvedeného kontajnera ukladať žiadny iný odpad.

Zber použitých olejov

V obci je možné bezplatne odovzdať použité kuchynské oleje. Jedná sa o výlučne použité precedené jedlé rastlinné oleje (napr. slnečnicový, repkový, ľanový, sójový, kokosový) v uzavretých PET fľašiach. Odovzdávajú sa poverenému zamestnancovi Obecného úradu v Novom Tekove.

Zber drobného elektroodpadu

V priestoroch Obecného úradu, pri hlavných dverách je umiestnená nádoba (E-box) na zber použitých drobných vyradených elektrozariadení a použitých prenosných batérií. Do nádoby je možné vhadzovať napr. tužkové baterky (AAA / AA), kalkulačky, MP3 prehrávače, fény, fotoaparáty, staré mobilné telefóny, a pod. s maximálnym rozmerom 27 cm x 28 cm. Podobný box na použité batérie je umiestnený aj v obchode. Do nádoby je zakázané vhadzovať úsporné žiarovky a žiarivky.

Zber skla

Sklo je zbierané v 1100l kontajneroch rozmiestnených po obci. Vývoz kontajnerov so sklom je stanovený v harmonograme vývozu odpadu na obecnej stránke.

Zber papiera

Obec Nový Tekov dohodla s Tekovskou ekologickou zber papiera, ktorý je v obci realizovaný štvrťročne. Papier je zároveň zbieraný v 1100l kontajneroch rozmiestnených po obci. Vývoz kontajnerov s papierom je stanovený v harmonograme vývozu odpadu na obecnej stránke.

Kompostovanie kuchynského biologicky rozložiteľného odpadu (BRKO)

Obec nemá zavedený triedený zber komunálneho odpadu pre biologicky rozložiteľný kuchynský odpad, nakoľko je preukázateľné, že 100% domácností si svojpomocne kompostuje vlastný BRKO.

Obecné kompostovisko

Jedná sa o miesto, na ktorom kompostujú biologické odpady technológiou aerobného kompostovania. Areál obecnej kompostárne je situovaný na západnom okraji obce. Pozemok susedí zo západnej strany s obecným cintorínom, zo severnej strany s nezastavaným územím. Z juhu je ohraničený poľnou cestou a z východu záhradami zástavby rodinných domov. Ako prístupová cesta k areálu slúži už existujúca nespevnená poľná cesta. Priestor obecného kompostoviska je bez napojenia na elektrickú energiu. Celý areál kompostárne je oplotený s uzamykateľnou bránou. Zber biologicky rozložiteľného odpadu je možný počas prevádzkového času v prevádzkovom poriadku obecnej kompostárne.

Na obecnom kompostovisku sa môžu kompostovať len biologické odpady, ktoré sú v Katalógu odpadov zaradené ako skupina 20 – komunálne odpady, podskupina 02 - odpady zo záhrad a z parkov (vrátane odpadov z cintorína). Jedná sa výlučne o biologické odpady rastlinného pôvodu, ktoré vznikajú pri údržbe cintorína, verejnej alebo súkromnej zelene a pri pestovaní plodín v záhradách.

Na obecnej kompostárni sa nesmú kompostovať odpady živočíšneho pôvodu, odpady z ČOV, žúmp a septikov. V prípade výskytu surovín, ktoré nebudú využité na kompostovanie, tieto budú zhodnotené, prípadne zneškodnené v úplnom súlade so zákonom č. 223/2001 Z. z. o odpadoch v znení neskorších predpisov.

Tab. 23 Zaradenie odpadov, ktoré sa môžu kompostovať na obecnej kompostárni podľa Katalógu odpadov

Číslo podskupiny odpadu	skupiny, a druhu	Názov podskupiny odpadu	skupiny, a druhu	Kategória odpadu
20 02 01		Biologicky rozložiteľný odpad		O
20 02 02		Zemina a kamenivo		O
20 02 03		Iné biologicky rozložiteľné odpady		O
20 03 02		Odpad z trhovísk		O

Kompost zlepšuje pôdnu štruktúru, sorbčné vlastnosti pôdy a priaznivo vplýva na fyziologické prejavy rastlín. Kompost je vzácna surovina, ktorá zlepší hospodárenie na obecných pozemkoch, zníži potrebu hnojenia a nákupu priemyselných hnojív a v prípade jeho prebytku je ponúknutý občanom. Preosiaty kompost je používaný výhradne na hnojenie resp. rekultiváciu mimoprodukčných plôch obce.

Obec nemá v súčasnosti vybudovaný zberný dvor. S vybudovaním zberného dvora sa uvažuje vedľa kompostoviska v lokalite **T12**.

V k.ú. Nový Tekov je vybudovaná Regionálna skládka Tekovská ekologická – skládkadomového a tuhého komunálneho odpadu v polohe majeru Šándorhalma. Skládka zaujíma centrálnu funkciu pri kontrolovanom a systematickom zneškodňovaní odpadov z približne 50 000 domácností zo širokého okolia Levíc a Nitry (pre okres Levice je to 22 obcí).

Obr. 18 Regionálna skládka odpadu

Prevádzka skládky je celoročná so stálou službou. Odhadované množstvo ročne ukladaného odpadu je cca 30 000 t – 20 000 t TKO a 10 000 t produkcia podnikov. Výstavba skládky sa realizovala v 4 etapách. Celkový možný objem skládky je 870 000 m³, čo predstavuje zabezpečenie úložného priestoru na obdobie do roku 2025. Po zaplnení skládky po navrhovanej úrovni je možné ešte zvýšiť skládku a zväčšiť kapacitu skládky o 181 000 m³ (na 1 050 000 m³). (1)

Skládka je v prevádzke skupiny MariusPedersen v dcérskej spoločnosti Tekovská ekologická a slúži aj na zneškodňovanie nebezpečného odpadu. Výstavba a prevádzka skládok sa riadi prísnyimi vnútornými predpismi firmy, ktoré sú zárukou dodržiavania noriem EÚ a aj platnej legislatívy SR.

Priestory skládky sa po jej naplnení postupne uzatvárajú a rekultivujú a výsledkom je konfigurácia a vzhľad telesa skládky vhodne zapadajúci do okolitej krajiny, prípadne je podobný so stavom terénu, v ktorom bola krajina často pred desiatkami rokov. Každá skládka je vybavená vlastným monitorovacím systémom povrchových a aj podzemných vôd. Všetky priesakové kvapaliny z telesa skládky sú zachytené do bezodtokových retenčných nádrží a po kontrole ich kvality sú odvádzané do čistiarní odpadových vôd. Tesnosť HDPE fólie je meraná elektronickým systémom. Nakladanie s nebezpečným odpadom pokrýva celé spektrum nakladania s nebezpečnými odpadmi s výnimkou rádioaktívnych odpadov a výbušnín. Jedná sa o zber odpadov od pôvodcov, prepravu, skladovanie, úpravy a konečné zhodnocovanie alebo zneškodňovanie odpadov. So všetkými nebezpečnými odpadmi sa nakladá v plnom súlade s platnou legislatívou vrátane Európskej dohody o medzinárodnej preprave nebezpečných vecí cestnou dopravou – Dohoda ADR.

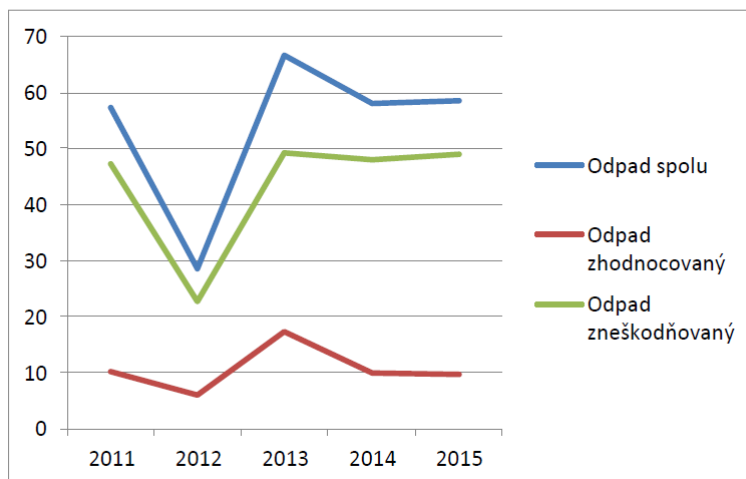
V rámci tejto skládky sa v budúcnosti uvažuje aj s rozšírením o činnosť triedenia odpadu.

V zastavanom území sídelného útvaru a v jeho kontakte sa aj napriek zriadenej skládke nachádzajú neorganizované skládky domového odpadu, ktoré je nutné zrušiť. (1)

V areáli jadrovej elektrárne EMO sa nachádza dočasné úložisko rádioaktívnych odpadov. Vybudované nepriepustné hnojiská so zásobníkom na hnojovicu sú situované priamo v krajine na ornej pôde. (8)

Trend vývoja nakladania s odpadmi za roky 2011-2015

	2011	2012	2013	2014	2015
Odpad spolu	57,21	28,58	66,645	57,99	58,42
Odpad zhodnocovaný	10,08	5,88	17,335	9,97	9,56
Odpad zneškodňovaný	47,13	22,7	49,31	48,02	48,86

Graf 8Odpady, zdroj (24), údaje o množstve v tonách

A.2.13.4. HLUK A VIBRÁCIE

V zmysle Nariadenia vlády SR č. 40/2002 Z. z. o ochrane zdravia pred hlukom a vibráciami najvyššie prípustné hodnoty hluku z dopravy vo vonkajších priestoroch v obytnom území ciest I. a II. triedy, zberných mestských komunikácií a hlavných železničných ťahov sú povolené pre deň $LA_{eq,p} = 60$ dB a v noci $LA_{eq,p} = 50$ dB. Hlukové zaťaženie je sprievodným javom viacerých aktivít človeka. Hluková hladina 65 dB predstavuje hranicu, od ktorej začína byť negatívne ovplyvňovaný vegetatívny nervový systém. Zvýšená hladina hluku v obci Nový Tekov je predpokladaná pozdĺž štátnej cesty prechádzajúcej zastavaným územím (1).

A.2.13.5. ŽIARENIE

Na zdravotný stav a životné prostredie človeka môžu negatívne vplyvať najmä žiarenie z prírodných a neprírodných zdrojov. Najvýznamnejší prírodný zdroj ožiarovania obyvateľov predstavuje radón a produkty jeho rádioaktívnej premeny. Z neprírodných zdrojov sa v kontexte s obcou Nový Tekov spomína JE Mochovce. Obec sa nachádza v 1. pásme Elektrárni Mochovce. Základnými požiadavkami jadrovej bezpečnosti sú ovládanie štiepnej reakcie, zadržiavanie rádioaktívnych látok a odvod tepla. V elektrárni je nainštalovaný celý rad bezpečnostných systémov, ktorých úlohou je bezpečne odstaviť a dochladiť reaktor za akýchkoľvek podmienok. Bezpečnostné systémy majú 200 percentnú zálohu, to znamená, že každý systém sa skladá z troch identických nezávislých systémov, z ktorých už jeden postačuje na vykonanie projektovanej funkcie. Systémy sa nachádzajú v oddelených priestoroch a každý z nich má samostatný zdroj elektrického napájania. Pred dokončením 1. a 2. bloku bol v roku 1995 v súlade s dokumentáciou Medzinárodnej agentúry

pre atómovú energiu (MAAE) vypracovaný „Program zvyšovania jadrovej bezpečnosti elektrárne Mochovce“. Tento program obsahoval 87 bezpečnostných oblastí a zrealizovaný bol ešte pred uvedením blokov do prevádzky. V rámci programu sa overovalo naplnenie všeobecných princípov jadrovej bezpečnosti v projekte jadrovej elektrárne Mochovce a v prípade potreby sa vykonali úpravy projektu tak, aby boli splnené neustále sa zvyšujúce požiadavky na jadrovú bezpečnosť. Tým sa dosiahla vysoká úroveň bezpečnosti pri uvedení blokov do prevádzky a vytvorili sa dobré predpoklady pre jej trvalé zvyšovanie v budúcnosti. Takýto prístup je v súlade so súčasným svetovým trendom zvyšovania bezpečnosti, predlžovania životnosti, modernizácie a zvyšovania výkonov jadrových elektrární. Ďalšou zo zložiek bezpečnosti je aj radiačná ochrana personálu elektrárne a obyvateľstva. Na minimalizáciu účinkov rádioaktívneho žiarenia a na ochranu pracovníkov elektrárne, ako aj obyvateľstva v okolí elektrárne slúži systém bariér proti úniku rádioaktívnych látok do okolia. Pri prevádzke jadrovej elektrárne vzniká okrem bežného priemyselného odpadu aj odpad špecifický – rádioaktívny. Jeden blok VVER 440 vyprodukuje ročne asi 220 m³ nízko rádioaktívneho, 90 m³ stredne rádioaktívneho odpadu a 10 t vyhoreného paliva. Sú to veľmi malé objemy, ktoré sa spracovávajú a uskladňujú tak, aby boli bezpečne oddelené od životného prostredia. V okolí JE Mochovce je rozmiestnených 21 monitorovacích staníciek teledozimetrického systému, ktorý nepretržite sleduje dávkový príkon žiarenia gama, objemovú aktivitu aerosólov a rádiojódu. Pravidelne sa merajú a vyhodnocujú vzorky vzduchu, pôd, vôd a potravinového reťazca. Už prvé roky prevádzky ukázali, že produkcia rádioaktívnych látok je podstatne menšia ako sú limity stanovené Ministerstvom zdravotníctva SR. Samotná elektráreň prispieva k celkovej radiačnej záťaži obyvateľstva len zanedbateľným zlomkom percenta (max. 0,01 %).

A.2.14. VYMEDZENIE A VYZNAČENIE PRIESKUMNÝCH ÚZEMÍ, CHRÁNENÝCH LOŽISKOVÝCH ÚZEMÍ A DOBÝVACÍCH PRIESTOROV

V riešenom katastri sa:

- Neevidujú objekty, na ktoré by sa vzťahovala ochrana ložísk nerastných surovín,
- neevvidujú staré banské diela v zmysle §35 ods.1, zákona č.44/1988
- nie je určené prieskumné územie pre vyhradený nerast
- nie sú zaregistrované zosuvy

Za nerasty sa podľa zákona č. 4/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) v znení zákona SNR č. 498/1991 Zb. považujú tuhé, kvapalné a plynne časti zemskej kôry. Zásoby nerastných surovín významnejšieho charakteru sa v katastri obce nenachádzajú.

Nenavrhujú sa žiadne priestory pre ťažbu surovín.

A.2.15. VYMEDZENIE PLÔCH VYŽADUJÚCICH ZVÝŠENÚ OCHRANU

A.2.15.1. ÚZEMIA ZNEHODNOTENÉ ŤAŽBOU

V obci Nový Tekov sa nenachádzajú územia znehodnotené ťažbou.

A.2.15.2. ZOSUVNÉ ÚZEMIA

V obci Nový Tekov sa nenachádzajú zosuvné územia.

A.2.15.3. KULTÚRNE DEDIČSTVO

Pamiatkový úrad Slovenskej republiky v obci Nový Tekov neevviduje v Ústrednom zozname pamiatkového fondu (ďalej len ÚZPF) nehnuteľné národné kultúrne pamiatky.

Za objekty s vyššou historickou hodnotou možno považovať:

- Katolícky kostol sv. Karola Boromejského
- Kostol reformov., Reformátskoklasicistický

Objekty uvedené v Súpise pamiatok na Slovensku, ako i iné objekty s kultúrno-historickou hodnotou (vrátane drobnej architektúry) môže obec chrániť ako miestne pamätihodnosti vytvorením a odborným vedením evidencie pamätihodností v zmysle §14 ods. 4 pamiatkového zákona. Sem možno zaradiť okrem nehnuteľných a hnuteľných vecí aj kombinované diela prírody a človeka, historické udalosti, názvy ulíc, zemepisné a katastrálne názvy, ktoré sa viažu k histórii a osobnostiam obce. Základom tejto dokumentácie by mala byť dôkladná fotodokumentácia a základný opis obsahujúci umiestnenie, lokalizáciu, rozmery, techniku, materiál, prípadne iné známe skutočnosti. Bližšie informácie o vedení dokumentácie sú uvedené na www.culture.gov.sk. Vytvorený zoznam evidovaných pamätihodností obce, obec predloží na odborné a dokumentačné účely krajskému pamiatkovému úradu, ak ide o nehnuteľné veci predloží zoznam aj stavebnému úradu.

Je potrebné určiť možné objekty, ktoré obec môže vyhlásiť za pamätihodnosti obce v zmysle platnej legislatívy a Metodickéj príručky pre vedenie Evidencie pamätihodností.

A.2.16.VYHODNOTENIE PERSPEKTÍVNEHO POUŽITIA POĽNOHOSPODÁRSKEJ PÔDY A LESNEJ PÔDY

A.2.16.1. VYHODNOTENIE PERSPEKTÍVNEHO POUŽITIA POĽNOHOSPODÁRSKEJ PÔDY NA NEPOĽNOHOSPODÁRSKE ÚČELY

V zmysle §12 ods. 1 písmeno a, b Zákona č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy, poľnohospodársku pôdu možno použiť na stavebné účely a iné nepoľnohospodárske účely len v nevyhnutných prípadoch a v odôvodnenom rozsahu.

Obec sa rozvíja všetkými smermi. Prioritou návrhu je využitie predovšetkým plôch v zastavanom území obce, následne je predpoklad na zaberanie plôch na menej kvalitných pôdach. Záber poľnohospodárskej pôdy je zrejmý z priloženej tabuľky. Územný plán uvažuje o etapovitom zaberaní jednotlivých lokalít, ale v tabuľkovej a textovej časti je uvedený sumárny počet vzhľadom na to, že nie je možné jednoznačne predpokladať vývoj.

Tab. 24 Prehľad navrhovaných lokalít

Lokalita číslo	funkčné využitie	Výmera lokality celkom v ha	Predpokladaná výmera poľnohospodárskej pôdy			Užívateľ poľnohospodárskej pôdy	Vybudované hydromelioračné zariadenia	Najkvalitnejšie pôdy podľa Z.z.58/2013	Alternatíva	Nepoľnohospodársk a pôda	v z.ú/ mimo z.ú
			Celkom v ha	z toho							
				Kód BPEJ /skup. kvality/	Výmera v ha						
B01	Obytné územie - pre rodinnú bytovú výstavbu	4,0038	4,0038	0039002/2	4,0038	súkr.	nie	áno	0		mimo z.ú.
B02	Obytné územie - pre rodinnú bytovú výstavbu	2,1555	2,1555	0011032/4	2,1555	súkr.	nie	nie			mimo z.ú.
B03	Obytné územie - pre rodinnú bytovú výstavbu	3,6126	3,6126	záhrady	3,6126	súkr.	nie	nie			z.ú.
B04	Obytné územie - pre rodinnú bytovú výstavbu	6,7413	6,7413	0018003/2	4,547	súkr.	nie	áno	0		mimo z.ú.
				0039002/2	2,1943			áno	0		mimo z.ú.
B05	Obytné územie - pre rodinnú bytovú výstavbu	11,2827	10,7497	záhrady	2,3024	súkr.	nie				z.ú.
				0018003/2	6,2543			áno	0		mimo z.ú.
				0039002/2	2,193			áno	0		
B06	Obytné územie - pre malopodlažnú bytovú výstavbu	4,2405	3,8375	záhrady	0,5333	súkr.	nie	nie			z.ú.
				orná pôda	3,3042			nie			
B07	Obytné územie - pre rodinnú bytovú výstavbu	2,3676	2,3676	orná pôda	2,3676	súkr.	nie				z.ú
B08	Obytné územie - pre rodinnú bytovú výstavbu	4,022	3,5464	orná pôda	3,5464	súkr.	nie				z.ú.
B09	Obytné územie - pre rodinnú bytovú výstavbu	4,4862	4,3022	orná pôda	1,3017	súkr.	nie				z.ú.
				záhrady	3,0005						

Lokalita číslo	funkčné využitie	Výmera lokality celkom v ha	Predpokladaná výmera poľnohospodárskej pôdy			Užívateľ poľnohospodárskej pôdy	Výbudované hydromelioračné zariadenia	Najkvalitnejšie pôdy podľa Z.z.58/2013	Alternatíva	Nepoľnohospodársk a pôda	v z.ú/ mimo z.ú
			Celkom v ha	z toho							
				Kód BPEJ /skup. kvality/	Výmera v ha						
B10	Obytné územie - pre rodinnú bytovú výstavbu	7,1978	7,1978	0118003/2	4,6494	súkr.	nie	áno			mimo z.ú.
				záhrady	2,5484						z.ú.
B11	Obytné územie - pre rodinnú bytovú výstavbu	2,8114	2,4375	orná pôda	2,4375	súkr.	nie				z.ú.
								0,3739			
B12	Obytné územie - pre rodinnú bytovú výstavbu	4,9116	4,9116	0118003/2	4,9116	súkr.	nie	áno			mimo z.ú.
B13	Obytné územie - pre rodinnú bytovú výstavbu	10,1485								10,1485	mimo z.ú.
B14	Obytné územie - pre rodinnú bytovú výstavbu	4,51	4,51	0018003/2	1,974	súkr.	nie	áno			mimo z.ú.
				0039002/2	2,536			áno			
B15	Územie obytné - pre rodinnú a malopodlažnú bytovú výstavbu	0,4723								0,4723	z.ú.
OV1	Územie občianskej vybavenosti	0,4959	0,4055	0012033/5	0,4055	súkr.	nie	nie			mimo z.ú.
										0,0904	
OV2	Územie občianskej vybavenosti	0,2676	0,2676	orná pôda	0,2676	obec					z.ú.
OV3	Územie občianskej vybavenosti	3,0166	3,0166	0265323/6	0,21	súkr.	nie	nie			mimo z.ú.
				0271212/6	2,8066			nie			
OV4	Územie občianskej vybavenosti	0,1962	0,0817	záhrady	0,0817	obec	nie				z.ú.
										0,1145	
OV5	Územie občianskej vybavenosti	0,4051	0,10409	záhrady	0,10409	obec	nie				z.ú.
										0,30101	
R1	Územie rekreácie - s prírodným charakterom	2,365								2,365	mimo z.ú.
R2	Rekreačné územie agroturistiky	11,4568	8,4543	0165012/6	5,5744	súkr.	nie	nie			mimo z.ú.

Lokalita číslo	funkčné využitie	Výmera lokality celkom v ha	Predpokladaná výmera poľnohospodárskej pôdy			Užívateľ poľnohospodárskej pôdy	Vybudované hydromelioračné zariadenia	Najkvalitnejšie pôdy podľa Z.z.58/2013	Alternatíva	Nepoľnohospodársk a pôda	v z.ú/ mimo z.ú
			Celkom v ha	z toho							
				Kód BPEJ /skup. kvality/	Výmera v ha						
				0150012/4	2,8799			nie			
										3,0025	
R3	Rekreačné územia - územie viníc, záhradkárskych lokalít s rekreačnou funkciou*	105,1235	15,768525	0283682/9	15,76853	súkr., obec, SR	nie	nie			mimo z.ú.
				0265433/6				nie			
				0165413/6				nie			
R4	Rekreačné územia - športoviská	1,3493								1,3493	mimo z.ú.
R5	Rekreačné územia - športoviská	1,1552	1,1552	0018003/2	1,1552	súkr.	nie	áno			mimo z.ú.
TI1	Územie verejnej technickej infraštruktúry - Vodné hospodárstvo - ČOV	0,3173	0,1815	0012033/5	0,1815	súkr.	nie	nie			mimo z.ú.
										0,1358	
TI2	Územie verejnej technickej infraštruktúry - zariadenia odpadového hospodárstva	0,1066								0,1066	z.ú.
TI3	Územie verejnej dopravnej infraštruktúry - parkovisko	0,1066								0,1066	z.ú.
V1	Výrobné územia - poľnohospodárskej a priemyselnej výroby	7,8779								7,8779	mimo z.ú.
	IBV rozptyl	3,1366	3,1366	záhrady	3,1366	súkr.	nie				z.ú
	spolu	210,34	92,9451		92,9451					28,04	

*V lokalite R3 sa vyníma max. 15% z celkovej plochy PPF

A.2.16.2. NÁVRH VYŇATIA LESNÝCH POZEMKOV Z PLNENIA FUNKCIE LESA

V návrhu dochádza k záberu lesných pozemkov (lokalita **R4**, čiastočne lokalita **R1**) a k záberu pozemkov v ochrannom pásme lesa (lokality **B13**, **R3**, **OV3**):

Lokalita R4 zasahuje do lesného dielca 225:

-výmera lesného pozemku 7,61ha
 -kategória lesa Lesy ochranné
 -druh vlastníctva obecný, súkromný
 -plánovaný záber lesného pozemku 1,35ha

Lokalita R1 zasahuje do lesného dielca 220

-výmera lesného pozemku 7,66ha
 -kategória lesa Lesy ochranné
 -druh vlastníctva obecný, súkromný
 -plánovaný záber lesného pozemku 0,32ha

Lokalita R4 - priamo nadväzuje na športový areál v blízkosti zastavaného územia obce. Lokalita bola navrhnutá z dôvodov rozšírenia tohto areálu.

Lokalita R1 - Vznikom tejto rozvojovej lokality dôjde k posilneniu rekreačnej funkcie v blízkosti rybníka. Lokalita bude slúžiť predovšetkým pre rybárov. Keďže sa jedná o rekreačné územie s prírodným charakterom, plocha nebude negatívne ovplyvňovať lesné pozemky. S celoplošným výrubom sa neuvažuje.

Lesné pozemky, ktorých sa navrhovaná zmena týka majú hlavnú funkciu hospodársku. K záberu lesných pozemkov dochádza iba v Lokalite **R4** a čiastočne v lokalite **R1**. V prípade výrubu lesného porastu v predmetných lokalitách, navrhujeme, aby boli tieto dreviny nahradené na verejných priestranstvách v obci, prípadne ako podpora biodiverzity a ekologickej stability s posilnením zelene popri vodných tokoch.

Pri lokalitách nachádzajúcich sa v ochrannom pásme lesa nedochádza k záberu lesných pozemkov. Pozemky v ochrannom pásme lesa sa nachádzajú v blízkosti zastavaného územia obce alebo sa jedná o lokality s ponechaním prírodného charakteru.

Lokalita B13 - Využitím týchto pozemkov by dochádzalo k prirodzenému rozvoju obce smerom k lesu. Blízkosť lesa by pozitívne ovplyvňovala okolité stavebné pozemky. Keďže sa jedná o zástavbu rodinných domov s jasne stanovenými regulatívami v území nebude dochádzať k výrazne negatívnemu vplyvu na lesné pozemky.

Lokalita R3 – vzhľadom na zvyšujúci sa počet nevyužívaných vinogradov, navrhuje sa na týchto plochách aj individuálna rekreácia so záhradníčením. Nepredpokladá sa negatívny vplyv na blízke lesné pozemky.

Lokalita OV3 – plocha nadväzuje na už existujúcu občiansku vybavenosť, zväčšením plochy pre občiansku vybavenosť sa rozšíri jej potenciál

A.2.17. HODNOTENIE NAVRHOVANÉHO RIEŠENIA

Pôvodný územný plán z roku 1994 riešil rozvojové lokality obce, ktoré sa do veľkej miery premietli aj do nového územného plánu obce, podľa, ktorého obec do nedávna plánovala svoj rozvoj. Nový územný plán nadväzuje na toto riešenie a rozšírením obce vytvára obec jeden celok.

Návrh rozvoja je spracovaný tak, aby nedochádzalo k negatívnym vplyvom, ktoré by mohli mať za následok zhoršenie života obyvateľov obce. V súlade s cieľmi územného plánovania v zmysle stavebného zákona Územný plán obce Nový Tekov utvára predpoklady na zabezpečenie trvalého súladu všetkých prírodných, civilizačných a kultúrnych hodnôt v riešenom území, najmä so zreteľom na starostlivosť o životné prostredie a jeho ochranu. Návrh rešpektuje všetky ochranné pásma a obmedzenia technickej a dopravnej infraštruktúry, dbá na ochranu prírody a krajiny a v návrhu hľadá riešenia na podporu a zvýšenie ekologickej stability územia.

Medzi hlavné funkcie územného plánu je jasná definícia zásad a regulatívov priestorového a funkčného využitia územia. Zastavaná časť obce aj naďalej bude plniť predovšetkým funkciu obytnú s podporou občianskej vybavenosti. Existujúca zástavba bude intenzifikovaná ale pre funkciu bývania je navrhnuté aj rozšírenie pre ďalší rozvoj obce. V katastri sa tiež podporí šport a rekreácia vo voľnej krajine. Na poľnohospodárskej pôde sú navrhnuté mnohé opatrenia plniace protieróziu a pôdoochrannú funkciu. Rovnako je poľnohospodárska krajina doplnená o návrhy plôch zelene, ktoré podporia aj ekologickú stabilitu územia aj chránia poľnohospodársku krajinu pred nepriaznivými vplyvmi. Riešenie územného plánu je v súlade so zadaním a nadradenou územnoplánovacou dokumentáciou, koncepciami starostlivosti o životné prostredie. Zohľadňuje návrhy ekostabilizačných opatrení, protieróznych a pôdoochranných opatrení. Návrh rešpektuje historický rozvoj obce, jej charakter, územný systém ekologickej stability, chránenú prírodu a historické pamiatky.

Nová bytová výstavba je riešená formou bývania v rodinných domoch (lokality B01-805 a B07 - B15) a aj v bytových domoch (lokalita B06, B15). V nových rozvojových lokalitách je navrhované bývanie pre cca 1880 obyvateľov. S rozvojom občianskej vybavenosti sa počíta v rozvojových lokalitách OV1-OV3 a tiež doplnkovo v rodinných a bytových domoch. Pre obyvateľov obce sú vyčlenené rozvojové lokality R1-R5 pre šport a rekreáciu. S vybudovaním zberného dvora sa počíta v lokalite TI2, vedľa existujúceho kompostoviska. V lokalite TI3 sa uvažuje s vybudovaním parkoviska vedľa cintorína, ktoré bude slúžiť predovšetkým pre návštevníkov k cintorína. S rozvojom priemyselnej výroby sa uvažuje v lokalite V1, ktorá je súčasne ponechaná aj na pôvodnú poľnohospodársku funkciu. V lokalite TI1 sa uvažuje s rozšírením ČOV ako aj vybudovaním odkaliska.

V oblasti technickej infraštruktúry sa všetky rozvojové lokality napojili optimálne na existujúce siete vodovodu, kanalizácie, plynu, električky a telefónnych sietí. Do budúcnosti je potrebné vytvárať priaznivé podmienky pre intenzívnejšie využívanie obnoviteľných a druhotných zdrojov energie ako lokálnych doplnkových zdrojov v systémovej energetike. V návrhu sa uvažuje aj s rozšírením ČOV.

V oblasti dopravy sa určili existujúce cestné komunikácie, chodníky na rekonštrukciu, zároveň budovanie nových ciest a chodníkov s odvodnením v rozvojových lokalitách, taktiež návrh nových parkovísk.

Návrh územného plánu obce z hľadiska dlhodobého rozvoja a formovania sídelnej štruktúry vytvára optimálne podmienky pre trvalo udržateľný rozvoj a kvalitný život vo vidieckom sídle.

CITOVANÉ DIELA

1. SCARABEO-SK. *Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Nový Tekov*. 2016.
2. **Stratégia CLLD OZ Tekov-Hont "S nami pre nás"**. 2018.
3. Euro ICP, s.r.o. *Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Nový Tekov*. 2006.
4. www.novytekov.sk. [Online]
5. SAN-HUMA'90. *ÚPN-SÚ Nový Tekov*. 1995.
6. Prognostický ústav SAV, INFOSTAT - Výskumné demografické centrum, Katedra humánnej geografie a demografie Prírodovedeckej fakulty UK. *Prognóza vývoja rodín a domácností na Slovensku do roku 2030*. Bratislava : s.n., október 2014.
7. <http://nr.cykloportal.sk>. <http://nr.cykloportal.sk>. [Online]
8. AUREX, spol. s.r.o, Bratislava. *Územný plán regiónu Nitrianskeho kraja v znení zmien a doplnkov č.1*. 2015.
9. Espirit, s.r.o. *Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Levice*. 2019.